

Primăria Orașului Șoldănești

STRATEGIA DE DEZVOLTARE SOCIO-ECONOMICĂ A ORAȘULUI ȘOLDĂNEȘTI PE PERIOADA 2014 - 2020

Șoldănești, 2013

USAID

DIN PARTEA POPORULUI AMERICAN

Proiectul de Susținere a Autorităților
Locale din Moldova

Acest document a fost elaborat cu suportul proiectului USAID de Susținere a Autorităților Locale din Moldova (LGSP) în parteneriat cu Centrul CONTACT.
Viziunile exprimate nu corespund în mod obligatoriu celor ale Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) ori Guvernului SUA.

SUMAR:

Introducere	4
CAPITOL I. Profilul localității Șoldănești	5
I. Prezentare generală a comunității	5
1.1 Poziție geografică și limite	5
1.2 Atestare documentară, mărturii ale evoluției comunității	5
1.3 Repere istorice ale dezvoltării comunității, evenimente politice și culturale	6
1.4 Elemente de brand	7
1.5 Oameni de seamă	8
1.6 Relieful	8
1.7 Hidrologia și hidrogeologia	8
1.8 Clima	8
II. Calitatea mediului și gestiunea surselor de poluare	9
2.1 Calitatea aerului	9
2.2 Schimbări climaterice.....	9
2.3 Apa	9
2.4 Solul.....	10
2.5 Deșeuri	10
2.6 Biodiversitatea.....	10
III. Demografie și resurse umane	11
3.1 Populație și fenomene demografice.....	11
3.2 Forța de muncă. Șomajul.....	13
3.3 Veniturile populației.....	16
IV. Cadrul infrastructural al comunității	16
4.1 Spațiul locativ.....	16
4.2 Infrastructura de transport.....	17
4.3 Infrastructura comunală (rețele de gaz, apă, electricitate, evacuarea deșeurilor).....	18
4.4 Telecomunicații.....	19
4.5 Eficiență energetică.....	19
4.6 Infrastructura de agrement și turism.....	20
V. Dezvoltare economică	21
5.1 Întreprinderi active. Activitatea întreprinderilor.....	21
5.2 Sectoarele de dezvoltare economică.....	21
5.3 Activitatea investițională.....	25
VI. Cultura, Tineret, Sport	26
6.1 Potențial cultural.....	26
6.2 Tineret	26
6.3 Potențial sportiv.....	27

VII. Administrație publică locală. Servicii publice.....	27
7.1 Capacitatea administrativă.....	27
7.2 Cooperare dintre administrațiile publice locale.....	28
7.3 Mass-media și sectorul asociativ.....	28
7.4 Educația și cultura educațională	29
7.5 Sănătate și servicii medicale.....	30
7.6 Securitate și asistență socială	30
7.7 Siguranță și ordine publică.....	31
VIII. Analiza SWOT sectorială.....	31
8.1 Servicii comunale.....	32
8.2 Eficiență energetică.....	33
8.3 Economie.....	34
8.4 Protecția mediului ambiant.....	35
8.5 Servicii sociale, educație, cultură.....	36
CAPITOL II. Strategia de dezvoltare socio economică Șoldănești	39
I. Cadru general al strategiei	39
II. Viziune, misiune, valori.....	39
III. Obiectivele strategice de dezvoltare ale orașului Șoldănești.....	39
IV. Planul de măsuri conform Direcțiilor strategice.....	41
V. Planul de activități pentru perioada 2014-2016.....	56
VI. Monitorizarea și evaluarea.....	84
VII. Analiza riscurilor.....	84
ANEXE	
Anexa 1 Fișe de proiecte.....	87
Fișa de proiect 1.....	87
Fișa de proiect 2.....	88
Fișa de proiect 3.....	89
Fișa de proiect 4.....	90
Fișa de proiect 5.....	91
Fișa de proiect 6.....	92
Fișa de proiect 7.....	93

INTRODUCERE

Context general

Orașul Soldanesti are o vîrstă istorică considerabilă și o varietate culturală care se regăsește în diverse scrieri, dovezi arheologice, lăcașuri de cult și monumente istorice. Localitatea Soldanesti este un oraș de mărime mică, așezat în valea râului Ciorna ce curge în această zonă cu precădere paralel cu drumul de tranzit Soroca-Rezina, ultimul întretăind localitatea în două părți aproximativ egale, ce reprezintă un centru de importanță locală, situat în regiunea de dezvoltare Centru. Pămîntul Șoldăneștilor face parte din podișul de nord al Moldovei, localitatea fiind vegheata de o serie de dealuri, inconjurate de cursul râului Ciorna. Împrejmuit de păduri seculare își duce istoria de secole crescînd gospodari cu tradiții și spirit.

Strategia de Dezvoltare Socio-Economică (SDSE) a orașului Șoldănești pentru anii 2014 – 2020 propune dezvoltarea orașului ca un pol urban de importanță locală, prin utilizarea eficientă a tuturor resurselor fizice și umane, integrarea armonioasă a teritoriului urban și periurban în spațiul regional și local, prin modernizarea și dezvoltarea infrastructurii.

Acest document a fost elaborat cu scopul de a dezvolta capacitatea de formulare și implementare a politicilor publice pentru dezvoltarea urbană, socială și economică la nivelul orașului Soldanesti, prin intermediul implementării unui proces participativ de planificare strategică.

Documentul de față este formulat în urma desfășurării de analize specifice și a procesului de consultare a factorilor locali interesați și a comunității, care să includă generarea de scenarii de dezvoltare a orașului și stabilirea unor priorități de intervenție sectoriale, alinate problemelor, necesităților și constrîngerilor identificate la nivel local și documentelor programatice naționale și regionale.

În concordanță cu obiectivele procesului de planificare strategică, oficialii locali, atît cei aleși cît și cei numiți, liderii comunitari, reprezentanți ai societății civile și ai mediului de afaceri, cetățeni ai orașului s-au întîlnit să discute problemele actuale și să identifice cîteva din provocările cărora Primăria or. Șoldănești trebuie să le facă față. Procesul strategic participativ a fost coordonat la nivel local de Grupul coordonator local. **Au fost respectate principiile egalității și echității de gen, incluziunii și reprezentativității tuturor grupurilor din cadrul comunității (criterii de vîrstă, sex, etnie, apartenență religioasă, categorii vulnerabile, etc.).**

Metodologia de lucru aplicată este caracteristică elaborării unui document strategic amplu:

1. Diagnosticul teritoriului, bazat pe datele existente și realizat cu implicarea părților interesate (administrația publică, mediul de afaceri, societatea civilă, mediul academic) și a responsabililor pe domenii. Această analiză, ce conține o dimensiune tematică, dar și una integrată, a servit drept material de lucru în cadrul grupurilor de lucru.

2. Analiza SWOT - instrument de analiză a potențialului de dezvoltare a orașului, care ajută la identificarea punctelor tari și slabe și se pot examina oportunitățile și riscurile posibile rezultate din diagnosticul teritoriului pe baza unui proces participativ al părților interesate.

3. Strategia propriu-zisă conține obiectivele generale și specifice de dezvoltare, principalele direcții strategice de dezvoltare ale orașului și Planul de măsuri 2014 - 2020. Acestea sunt măsurabile în termeni de timp, relevanță și rezultate concrete.

4. Planul de acțiuni 2014 – 2016 conține acțiunile concrete de întreprins pe termen scurt și mediu pentru atingerea obiectivelor specifice de dezvoltare stabilite în Strategie.

În același context, metodologia de elaborare a asigurat caracterul participativ și transparent al acestui document prin organizarea de interviuri, chestionare, workshop-uri, focus group-uri, training-uri, grupuri de lucru sectoriale, consultări și audieri publice în fazele esențiale de elaborare, pentru exprimarea nevoilor și aspirațiilor tuturor categoriilor sociale.

În scopul identificării unor oportunități noi și soluții clare pentru problemele posibile, precum și pentru a asigura accesul populației la servicii calitative și accesibile, în anul 2016 va avea loc actualizarea Strategiei de Dezvoltare Socio-Economică a or. Șoldănești odată cu elaborarea Planului de acțiuni 2017 – 2020. Planurile de acțiuni 2017- 2020 vor servi drept bază pentru elaborarea planurilor anuale de activități la nivelul consiliului local Șoldănești.

Context strategic

Strategia socio-economică este un document complex, elaborat printr-un larg parteneriat, care are la bază documentele de programare locală, regională, națională și internațională: Strategia de Dezvoltare a raionului Șoldănești, Strategia de Dezvoltare Regională Centru 2010-2016; Strategia Națională de descentralizare și Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale de descentralizare pentru anii 2012–2015; Strategia Națională de Dezvoltare "Moldova 2020"; Strategia Europa 2020; Strategia de Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene revizuită 2006; Agenda 21; Obiectivele de dezvoltare ale mileniului 2000-2015.

Totodată, s-au luat în calcul strategiile sectoriale de dezvoltare elaborate la diverse nivele și Programele sectoriale regionale în domeniile Eficiență energetică, Alimentare cu apă și canalizare și Managementul deșeurilor solide.

CAPITOL I

I. PREZENTARE GENERALĂ A COMUNITĂȚII

1.1. Poziție geografică și limite

Orașul Șoldănești este amplasat în partea de Nord-Est a Republicii Moldova.

Coordonatele geografice ale orașului sunt *latitudine* 47,8135 și *longitudine* 28,79 estică.

Orașul face parte din Regiunea de Dezvoltare Centru a Republicii Moldova.

Drumul Național / European: Drumul Național Rezina – Bălți R-13.

Accesul în oraș este favorizat de 5 drumuri.

Orașul Șoldănești este așezat pe ambele maluri ale râului Ciorna pe o distanță de 4.5 km și are în medie o lățime de circa 4 km spre sud și 0.5 km spre nord. Pământul Șoldăneștilor face parte din podișul de nord al Moldovei, localitatea fiind trasată de o serie de dealuri cu direcția NV-SE preponderent după cursul râului Ciorna. Orașul Șoldănești are în vecinătate următoarele localități: în direcția de nord la depărtarea de 3 km se află localitatea Șestaci; la depărtarea de 1 km spre nord-est se află satul Șipca; la distanța de 2

km spre sud orașul se învecinează cu satul Mihuleni și satul Parcani; de acemenea în partea sudică la depărtarea de 7 km se află satul Piscărești; în partea de nord-est orașul se mărginește cu satul Olișcani.

1.2. Atestare documentară, mărturii ale evoluției comunității

Studiile arheologice au constatat prezența așezărilor omenești în epoca paleolitolui, eneolitolui, fierului. Deosebit de numeroase sunt descoperirile, care aparțin perioadei daco-romane, confirmate în localitate de 5 monumente. Perioada secolelor VI-XIII este prezentă prin două monumente, unde au fost descoperite fragmente de ceramică, unele având înscrise semne de identificare a meșterilor olari ce au confecționat vasele; fragmente din țevi de lut de la trei cuptoare. Începînd cu sec. IV pînă în sec. XIV populația ducea un mod de viață sedentar, îmbinînd agricultura cu creșterea vitelor. Vatra orașelului Șoldănești nu a fost arheologic

identificată. Analiza materialelor confirmă istoria milenară, iar despre existența unei vieți neîntrerupte din secolul II e.n. și continuă în perioada evului mediu timpuriu, ne dovedește așezarea „La Luchiță”.

1.3. Repere istorice ale dezvoltării comunității, evenimente politice și culturale

Tradiția satului ne vorbește că localitatea își trage denumirea de la un denumirea de la un tânăr boier cu numele Șoldan, care în mai multe lupte s-ar fi ilustrat în chip deosebit, de vreme ce a meritat o răsplată domnească – moșiile mai multor sate, unul dintre care se va numi apoi Șoldănești. Cea mai veche amintire a unui sat Șoldănești de peste prut o găsim într-un document din 22 septembrie 1411, prin care Alexandru Voievod dăruiește lui Petru Șoldan, soției sale, fiica boierului Giulea Pîntece, și fratelui său Miclăuși, sălașele tătărăști de la Tamărtașăuți pe Șomuz, după care numele de odinioară al satului se schimbă după numele proprietarului: Șoldănești. Mai târziu, când pe moșia Șoldănești se va înființa târgul cu același nume, el va fi numit Fălticeni. În alt document datat cu 30 martie 1500 se spune că Ștefan Vodă întărește mănăstirii Pobrata 5 sălașe de tătari de la Tamărtașăuți pe Șomuz. Numele de familie Șoldan, Șoldăscu se întîlnesc des și în sec. XIX, fiind unul din cele mai vechi din Moldova. Astfel se confirmă că localitatea Șoldănești are la temelie sa o origine antroponomică-numele boieresc Șoldan.

Recensămîntul din 1817 a stabilit la Șoldănești existența a 52 gospodării țărănești; personalul supus fiscalului se compunea din 58 bărbați, iar cel scutit de impozite – 5 văduve. Recensămîntul a mai înregistrat o moară pe apa Ciornei, pămînt arabil, pășuni și fînețe, mult mai puțină pădure. Administrativ localitatea se supunea ținutului Orhei devenit, capitală de județ în 1836. În anul 1835 se face o nouă cartografie asupra populației Basarabiei, care arată în satul Șoldănești un număr total de 304 suflete, de unde 166 bărbați și 138 femei. Alte date cu referire la populația din Șoldănești au fost culese la 1897 și prezintă localitatea din punct de vedere etnic o mare majoritate de români – 247 persoane – alături de care trăiau un număr de 73 evrei.

La 21 august 1894 în urma valorificării sectorului Rîbnița-Bălți au fost puse în aplicare un șir de stații, printre care și cea din Șoldănești. La sfîrșitul secolului XIX la stația Șoldănești se aflau anual în circulație mărfuri în volum de 1-1.3 mln. puduri pentru export, printre care produse cerealiere, vin, tutun, lîna.

Un loc aparte a ocupat morăritul. Putem vorbi de o anumită tradiție a morilor de apă amplasate pe râul Ciorna. Și astăzi se pot vedea pe malul Ciornei pietrele de temelie, care arată locul unei mori de apă. Pe lîngă prelucrarea pămîntului, ocupație practică de locuitorii satului, o altă îndeletnicire cu un grad înalt de ocupare a fost vităritul. În cele 93 gospodării țărănești care includeau în 1904 un număr de 520 locuitori se creșteau 283 vite cornute mari. În anul 1916 Șoldăneștii constituiau 860 locuitori, 359 bărbați și 334 femei ce denotă o creștere demografică. În economie sunt introduse morile cu abur. În 1911 a fost dat în folosință oficiul poștal și telegrafic.

În perioada 1918-1944 comuna Șoldănești a avut în subordonarea sa mai multe sate vecine, însă făcea parte în continuare din plasa Rezina care dispunea de prerogative de control asupra activităților autorităților comunale. Localitatea neîntrerupt a constituit o unitate administrativă în cadrul județului Orhei, subordonat prin legea din august 1938 ținutului Nistru. Reforma agrară din 1921 a exercitat o influență pozitivă asupra vieții economice a comunei Șoldănești.

În afară de cereale, dintre culturile tehnice cultivate în Șoldănești a fost tutunul. În anul 1930 în comună se numărau 7 cultivatori de tutun care constituiau împreună cu alții din localitățile vecine Circumscripția Casei Autonome a Monopolurilor de cultura tutunului Șoldănești, ce se subordona Direcției generale a Regiei monopolurilor statului.

Începutul învățămîntului popular are începutul în anul 1863 odată cu deschiderea școlii parohiale. La 22 octombrie 1902 se deschide o școală primară de o singură clasă a ministerului învățămîntului public. În baza legii din 26 iulie 1924 pentru învățămîntul primar se stabilea durata de studii de la 4 la 7 ani obligatoriu.

Pentru asigurarea unui cadru unitar de ocrotire sanitară în anul 1928 la Șoldănești își începe funcționarea un serviciu medical permanent.

Primele știri asupra unei biserici la Șoldănești, cu Hramul Sf. Voievozi, se referă la sfîrșitul secolului XVIII. Alte informații despre biserică se referă la hramul Arhanghelului Mihail, datată de la 1804. Edificiul era din lemn, cu acoperișul din lemn. În anul 1930 după apartenență religioasă populația se prezenta astfel: 1276 ortodocși, 5 greco-catolici, 1 romano-catolici, 150

mozaici. În 1957 activitatea bisericii a fost interzisă, dar edificiul nu a fost demolat fiind utilizat pentru activități economice. La 14 noiembrie 1993 a fost redeschisă biserica din localitate.

Ca centru administrativ al raionului Șoldănești, infrastructura orașului a fost dezvoltată prin construcția întreprinderilor industriale și de menire socială, printre care poate fi nominalizat spitalul raional cu o capacitate de 400 paturi, scoli, și grădinițe. În urma reformei din 1999 orașul a pierdut statutul de centru administrativ, fiind inclus în componența județului Orhei. Din 2003 orașul redevine centru administrativ al raionului Șoldănești.

În perioada sovietică pe teritoriul localității au fost deschise un șir de întreprinderi industriale. Astfel, în anii 80 este deschisă Uzina de Beton Armat la care activau sute de muncitori atât din Șoldănești, cât și din satele din apropiere. Pe teritoriul localității mai funcționau: fabrica vinicolă și de prelucrare a produselor agricole; întreprindere pentru electrificarea întreprinderii agricole, bază petrolieră pentru 4 raioane, gospodărie silvică, bază raională de comerț, depozit de recepționare a sfeclei zahăr de mii de sute de tone, 2 întreprinderi mari de construcții. La capacitate maximă lucra stația de cale ferată care unea regiunea transnistreană cu nordul Moldovei. Fabrica de Fermentare a Tutunului continuă să fie unul din cei mai importanți agenți economici din Șoldănești care în anul 1986 a atins volumul maxim de producție – peste 15 000 tone de tutun fermentat.

Criza anilor '90 și recesiunea economică de lungă durată care a urmat s-a răsfrânt deosebit de negativ asupra situației social-economice a localității. Orașul Șoldănești se confruntă cu un șir de probleme caracteristice, în special, pentru „orașele mici” ale republicii: sistarea activității majorității întreprinderilor locale, lipsa locurilor de muncă, emigrarea masivă a populației peste hotarele țării, nivel scăzut de trai, degradarea continuă a infrastructurii etc. Majoritatea acestor întreprinderi n-au putut supraviețui în noile realități.

Situația economică în Șoldănești pînă în 2000 a fost caracterizată drept una dezastruoasă. Începînd cu 2001 în localitate s-a resimțit o revitalizare, a început să se dezvolte sectorul întreprinderilor mici și mijlocii. În ultimii ani numărul întreprinderilor a crescut constant. Această creștere a fost asigurată în mare parte de sporirea numărului întreprinderilor ce activează în domeniul comerțului.

Se remarcă faptul că Administrația publică locală a orașului a reușit în ultimii ani să implementeze un șir de proiecte privind dezvoltarea infrastructurii și serviciilor sociale în scopul creșterii atractivității orașului față de potențialii investitori și stoparea declinului demografic.

1.4. Elemente de brand

Primul pas în construirea unui brand de oraș pentru Șoldănești a fost făcut recent într-o discuție de focus-grup inițiată de Primăria or.Șoldănești la care au participat persoane și instituții interesate și capabile să participe la efortul de branding de oraș, în vederea identificării elementelor de brand prin aportul informațional pe care-l dețin.

Șoldănești este un oraș mic cu „iz” *arhaic* – tradițional zonei, fapt ce constituie un reper de identitate al orașului care-l definește istoric, cultural și economic. Orașul este unic la nivel de regiune în privința *conservării patrimoniului cultural vechi* și a *tradițiilor autohtone* de amenajare a Casei mari, a beciului cu butoaie de vin alb și roșu creat din sorturi de viță de vie ce tradițional este cultivată în zonă. Mai este știut Șoldănești-ul și prin *cei mai iscusii brutari*, ce știu a coace cea mai gustoasă pâine în regiune, fapt recunoscut chiar și de vecinii orașului.

Un avantaj deosebit al orașului este chiar așezarea geografică ce o are – loc pitoresc, împrejmuț de păduri seculare, fapt ce permite afirmația *“Oraș cu aer proaspăt”*. În apropierea localității Șoldănești se află cel mai bătrân arbore *multisecular de 700 de ani*. Se află în localitatea Cobîlea, la circa 12 km de Șoldănești. Mai este vestit orașul prin prezența resurselor materiale ecologice – calcar și piatră, fapt ce contribuie la păstrarea și dezvoltarea artizanatului. Cunoscut în regiune drept un centru cultural care găzduiește anual festivaluri, evenimente culturale și expoziții, Șoldănești-ul beneficiază de o atmosferă unică de-a lungul anului, exprimată prin *spiritul binevoitor și ospitalier al oamenilor*. La momentul actual și-a căpătat o a doua viață prin renovarea capitală a localului Casei de Cultură ce va deveni o carte de vizită a orașului prin splendoarea sa, oferind condiții bune de desfășurare a evenimentelor culturale autohtone și naționale.

Șoldănești este una din puținele localități urbane mononaționale, moldovenii constituind peste 92% din populația orașului.

Orașul Șoldănești urmărește să devină un oraș de succes și sustenabil din regiunea de dezvoltare Centru.

1.5. Oameni de seamă

Personalități marcante în diferite domenii a oferit pamantul Șoldăneștilor țării sale, printre ele se regăsesc poeți scriitori și actori:

- **Dumitru Matcovschi**, *poet, prozator, dramaturg și eseist*. Este recunoscut pe plan internațional de critica literară, drept unul din marii poeți ai Republicii Moldova.
- **Mihai Volontir**, *actor*. A obținut Premiul Național în 1971, Premiul Național al Federației Ruse în 1980, Premiul Frații Vasilev, Federația Rusă în 1980, Artist al poporului în 1984. În anul 2000 a fost desemnat ca cel mai bun actor al secolului XX al cinematografului moldovenesc. Este Cetățean de Onoare al mun. Bălți, decorat cu cea mai înaltă distincție Ordinul Republicii. La 30 aprilie 2009, Academia de Științe a Moldovei i-a conferit titlul de Doctor Honoris Causa.
- **Andrei Lupan** (1912-1992), *poet, dramaturg, eseist, publicist și om politic*.

1.6. Relieful

Teritoriul raionului este situat în limitele Podișului Nistrului, relieful este moderat fragmentat și reprezentat prin podișuri, dealuri joase și vâlcele largi, iar interfluviile au formă de șiruri deluroase. Pe alocuri se întîlnesc dealuri izolate în formă de cupolă. Altitudinile absolute sunt cuprinse între 200-300 m. Altitudinea maximă deasupra mării 338 m, (dealul Zahorna). Pe povișuri sunt răspândite eroziuni și alunecări de teren.

Altitudinea or. Șoldănești variază între un minim de 140 m și un maxim de 145 m față de nivelul mării.

1.7. Hidrografia și hidrogeologia

Teritoriul raionului este traversat de râul Ciorna, afluentul râului Nistru. Afluenții râului Ciorna – râulețul Șoldănești. Se întîlnesc multe izvoare de apă potabilă, apele subterane se află la adâncimile cuprinse între 0,5 m și 10-15 m.

Bazine acvatice:

În orașul Șoldănești sînt 3 bazine acvatice.

1. Cel mai mare bazin acvatic se află la ieșirea din orașul Șoldănești spre satul Șestaci.
Are suprafața de 9 ha.
Debit: 30 l/s.
Adîncimea: 4 metri.
Specii de pești: carp, caras, carp oglindă, amurul alb etc.
Bazinul este dat în arendă pentru creșterea peștelui și amenajarea teritoriului.
Cantitatea de pește vîndut anual este de aproximativ 1,5 tone.
Bazinul are lungimea de 125 metri.
2. Bazinul acvatic amplasat în or. Șoldănești pe strada Regiei în regiunea Fabricii de fermentare a tutunului.
Suprafața: 1,30 ha.
Debit: 5 l/s.
Specii de pești: caras, șuvaică, băbușcă, șalău, biban, crap.
3. Bazinul acvatic din apropierea stației „Drum bun”.

1.8. Clima

Zona climacterică: Temperat continentală.

Valorile temperaturii:

- temperatura medie anuală: 9,0° C
- temperaturile medii multianuale în luna ianuarie: -3,4° C
- temperaturile medii multianuale în luna iulie: 20,5° C
- temperatura maximă absolută: 32,0° C

- temperatura minimă absolută -15,0° C.

Cantitatea anuală de precipitații:

Iarna – 316

Primăvara – 180,7

Vara – 160,5

Toamna – 90.

Adâncimea maximă de îngheț: 50 cm.

II. CALITATEA MEDIULUI ȘI GESTIUNEA SURSELOR DE POLUARE

2.1. Calitatea aerului

Nivelul de poluare a aerului în orasul Șoldănești după concentrațiile de fond este la limita permisă de normele sanitare ce duce la consecințe grave pentru mediul înconjurător, economie și sănătatea populației. Conform calculelor îndeplinite de Inspectoratul Ecologic de Stat cu folosirea "Manualului pe Inventarierea Emisiilor în atmosferă" și a datelor naționale privind bilanțul termoenergetic și indicii de producere, emisiile anuale antropice la următoarele substanțe în aerul atmosferic în raza or. Șoldănești în perioada 2010 - 2012 variază de la 0,41 pînă la 0,75 pentru suspensii solide, dioxid de sulf, dioxid de azot, formaldehida, și sulfatți solubili. Surse principale de poluare ale aerului sunt mijloacele de transport, sectorul energetic, cauzele fiind: utilizarea excesivă a mijloacelor uzate de transport, folosirea carburanților de calitate joasă, lipsa instalațiilor de purificarea emisiilor, utilizarea tehnologiilor de producere depășite, lipsa unui monitoring al poluării aerului cu recuperare a prejudiciului cauzat. Aproape 90% din masa totală a emisiilor este generată de sursele mobile.

2.2. Schimbări climaterice

În ultima perioada se observă o încălzire accelerată a climei ce duce la perturbații climaterice pe care le trăim în prezent (seceta, ploi torențiale, inundații etc). Pentru or. Șoldănești este relevant faptul că în ultimii ani fenomenul de ariditate s-a accentuat dramatic. Am avut secete succesive, ceea ce nu s-a mai consemnat niciodată, nici în datele climaterice înregistrate, nici măcar în cronicile vremii. Vara secetele sant mai frecvente și mai grave, iar insuficiența de apă în sol - mai sporită. Precipitațiile în formă de averse conduc la spălarea mai intensă și la degradarea continuă a solurilor. Se anticipează o mai mare instabilitate a timpului si crește riscul calamităților naturale.

În scopul prevenirii sau minimalizării urmărilor de schimbări climaterice, APL întreprinde acțiuni pentru atenuarea consecințelor schimbării climei. În acest scop, se prevede utilizarea cu pricepere a resurselor energetice, realizarea proiectelor în domeniul eficienței energetice, schimbarea radicală a sistemelor de control a tehnicii și calității combustibilului, o mai bună deservire a automobilelor și limitarea importului mijloacelor de transport vechi.

Atenuarea emisiilor de gaze cu efect de seră în domeniul agriculturii rezidă în renunțarea la arderea resturilor vegetale pe cîmpuri.

Valorificarea potențialului de extindere a pădurilor în scopul ameliorării situației ecologice, inclusiv al stocării emisiilor de gaze cu efect de seră, constituie o componentă principală a politicii ecologice a orasului.

Volumul lucrărilor de plantare a pădurilor nu satisfac cerințele actuale. Este necesar de a extinde considerabil suprafața terenurilor împădurite, implicându-i în aceste lucrări cetatenii orasului.

Trebuie să se prevadă împădurirea zonelor de protecție a râurilor și bazinelor acvaticice, a terenurilor degradate, precum și sădirea fîșiilor forestiere antierozionale. Importanta rămâne problema protecției spațiilor verzi din oraș, asupra cărora este exercitată o presiune neadecvată continuă.

2.3. Apa

Apa potabilă:

Aprovizionarea cu apă potabilă reprezintă un indice important în aprecierea calității vieții și asigurării unui mod sănătos de viață. În orașul Șoldănești doar aproximativ 2/3 din locuințe sînt conectate la rețeaua cu apă potabilă și rețeaua de canalizare. Lungimea totală a rețelei de apă constituie 27 km, dintre care 50% are peste 30 ani, acest fapt creînd riscuri evidente pentru funcționalitatea apeductului.

Ape subterane:

Se întîlnesc multe izvoare de apă potabilă, apele subterane se află la adîncimile cuprinse între 0,5 m și 10-15 m.

Calitatea apei:

Pînă în 2007 orașul nu avea stație de purificare a apelor reziduale. Apele reziduale se revărsau direct într-un râuleț artificial din centrul orașului, apoi în râulețul Ciorna, care se revarsă în Nistru. La moment funcționează 3 stații de purificare în 3 cartiere a orașului. 1/3 din oraș are acces la sistemul de canalizare și la stația de purificare.

2.4. Solul

Pe teritoriul raionului Șoldănești solurile se caracterizează prin fertilitate înaltă în special predomină cernoziomurile tipice, levigate, obișnuite și carbonatate, soluri cenușii și cenușii închise de pădure. Bonitatea medie a solului conform datelor din Cadastrul Funciar al Republicii Moldova este de 74 puncte, media pe raioanele republicii fiind de 63 puncte.

Printre principalele resurse minerale aflate pe teritoriul raionului se evidențiază resursele nemetalifere, cea mai mare parte a rezervelor se află în apropierea com. Mihuleni - zăcăminte de calcare, com. Olișcani – pietriș, în apropierea or. Șoldănești, com. Olișcani, Mihuleni, Vadul-Rașcov - argile, com. Alcedar, Dobrușa, Răspopeni - nisipuri.

Pe teritoriul orașului nu există zăcăminte naturale.

2.5. Deșeuri

În ultimii 20 ani una din problemele prioritare din localitate era sistemul depășit de salubritate a orașului. Localitatea nu dispunea de un sistem modern de colectare, depozitare, procesare și reutilizare a deșeurilor. Această situație influența negativ calitatea mediului natural, precum și aspectul estetic al comunității. Grație conjugării eforturilor reprezentanților APL, a liderilor ONG și a reprezentanților sectorului privat cu suportul PNUD Moldova în anul 2009 a fost implementat proiectul „Modernizarea serviciului de salubritate din orașul Șoldănești” în cadrul căruia a fost construită rețeaua de platforme de preselecție a deșeurilor și 3 ECOcăsuțe. Actualmente este implementat proiectul interregional „Îmbunătățirea sistemului integrat de management al deșeurilor solide în raioanele Șoldănești, Rezina și Florești” implementat de ADR Centru și finanțat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) în cadrul căruia a fost completată rețeaua de platforme pentru preselecția deșeurilor, a fost reparat și dotat sediul ÎM „Regia Apa Șoldănești”. Acum întreprinderea comunală este dotată cu tehnică motorizată: Excavator VOLVO, buldozer marca SHANTUI SD22, două autospeciale MAN (KAOUSSIS), tractor marca XUZHOU KAT 1304 și a 4 remorci marca SHANDONG JUWEL 7, echipamentului de reciclare a deșeurilor, două tractoare MTZ etc. Deșeurile orășenești sunt evacuate de către ÎM „Regia Apa Șoldănești” o dată la două zile.

La momentul actual în oraș nu există o gunoiște modernă amenajată cu capacitate suficientă de acumulare a deșeurilor menajere. Această situație inevitabil duce la poluarea continuă a mediului ambiant (apă, aer, sol) și crează premise suplimentare pentru creșterea nivelului de morbiditate al populației. În acest context este prevăzut în cadrul aceluiași proiect GIZ în anul 2014 să înceapă construcția poligonului modern de stocare a deșeurilor menajere solide. La etapa actuală circa 850 gospodării (33%) beneficiază de acces la sistemul de canalizare.

2.6. Biodiversitatea

Fîșii verzi de protecție

Orașul Șoldănești dispune de fîșii verzi de protecție, plasate în diferite regiuni ale orașului pe lîngă case de locuit, diferite întreprinderi și instituții, precum și de-a lungul drumurilor. Suprafața

totală a fîșiiilor verzi este de 33,9 ha, dintre care 28 ha se află în proprietatea statului, iar 5,9 ha sînt proprietate publică a UAT. Fîșiiile amplasate de-a lungul drumurilor, din jurul școlilor și caselor de locuit sînt îngrijite.

Flora

În vecinătatea orașului Șoldănești se află 107,2 ha de zonă împădurită, situație ce evidențiază comunitatea de alte centre raionale din regiune. La momentul actual aceste păduri nu sînt suficient explorate atît prin prisma dezvoltării turismului, precum și industriei forestiere. Pădurea prezintă aici o dumbravă caracteristică regiunii cu stejar pedunculat, combinat cu alți copaci și arbuști: artar, ulm, castan, prun, molid, nuc, salcie, corni, porumbari. Învelișul de iarbă din poienițe e dens și strîns, constă din: hirușor, golomăț, păiuș, rourică; multe specii caracteristice dumbrăvilor de nord – sînziene, cincidegete, mierea-ursului. Pe teritoriile adiacente orașului se întîlnesc și o serie de plante medicinale cum ar fi menta, mușețelul, coada soarecelui, cimbrul, cicoarea, traista ciobanului. În pădurile din preajma or. Soldanești se întîlnește mesteacănul – specie mai rară pentru flora regiunii. Această diversitate floristică se datorează climei relativ blînzii și a reliefului ce menține vegetația naturală.

Fauna

Pădurile din preajma or. Șoldănești găzduiesc specii de mamifere (dihore de pădure și de stepă, veverițe, popindaul pătat, bursuci, căprioare, vulpi, iepuri de cîmp, mistreți) păsări (rațe, barza albă, bîtlanul, vulturi, grauri, pițigoii, ciocănitari, porumbei și rîndunele, reptile (șopîrlă de cîmp, năpîrcă), pești (carp, biban, șalau, babusca) și insecte. De remarcat însă, că activitatea economică și ritmul accelerat de construcții a redus semnificativ arealul natural al diverselor specii de animale, păsări și insecte, al caror număr este într-o scădere continuă.

III. DEMOGRAFIE ȘI RESURSE UMANE

3.1. Populație și fenomene demografice

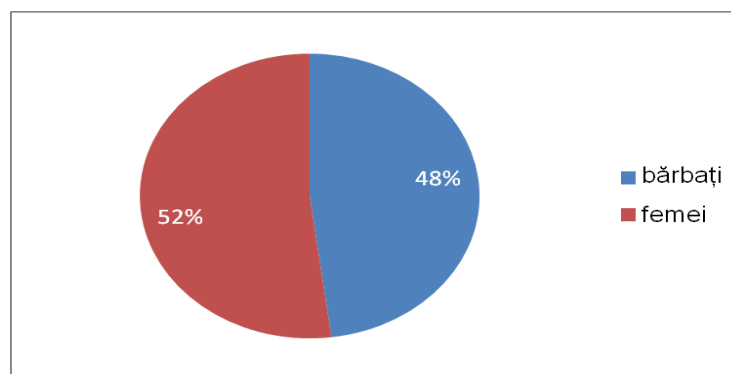
Orașul Șoldănești, după numărul populației înregistrate cu domiciliu permanent, face parte din categoria „orașelor mici”. La 01.01.2013 populația orașului Șoldănești număra 7520 locuitori, dintre care 3603 (47,91%) bărbați și 3917 femei (52,09%).

La 01.01.2009 populația orașului Șoldănești constituia 7600 persoane, inclusiv barbati – 3635 (47,84%), femei – 3965 (52,16%).

Densitatea generală pe oraș atinge 108,3 persoane/km², fiind aproape de media densității pe Republica Moldova (110,9).

La 01.01.2013 în orașul Șoldănești locuiau 17,59 % din populația totală a raionului și 0,21% din populația Republicii Moldova.

Figura 1. Raportul femei / bărbați in or. Șoldănești, anul 2013

Sursa: Primăria Șoldănești, Biroul de statistică

Potrivit datelor statistice de la 01.01.2013, în orașul Șoldănești s-a atestat în ultimii patru ani o ușoară diminuare demografică, numărul locuitorilor în anul 2013 s-a redus față de anul 2009 cu 80 persoane (-1,05%). Prin urmare, starea demografică s-a înrăutățit ușor, aceasta datorându-se atât reducerii natalității, precum și sporirii nivelului de migrație, îndeosebi a populației active din oraș. Această tendință este caracteristică în general pe țară, or. Șoldănești nefiind o excepție.

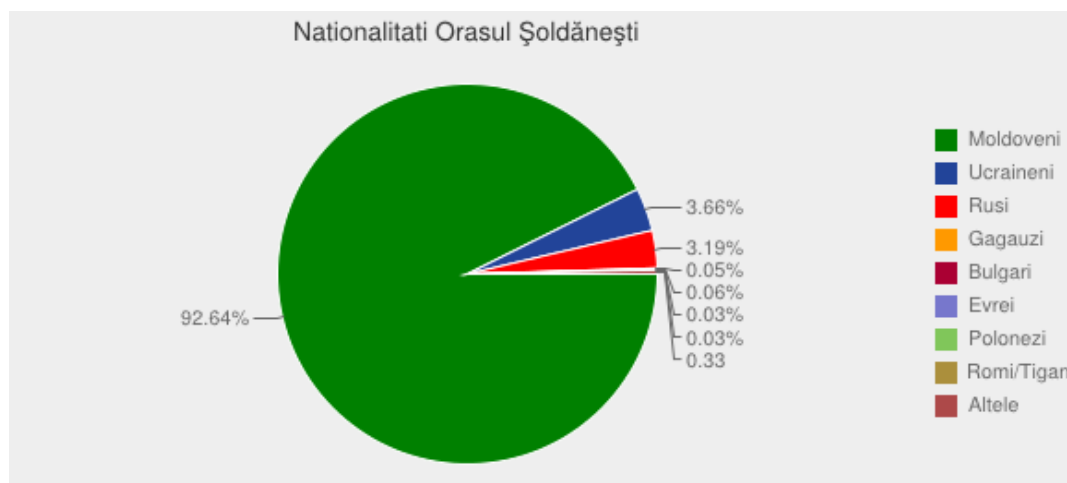
Tabelul 1. Numărul populației în localitate, persoane

Denumirea localității	2009	2010	2011	2012	2013
Localitate	7600	7597	7602	7534	7520
Bărbați	3635	3635	3645	3608	3603
Femei	3965	3962	3957	3926	3917
Raion	43800	43613	43292	43040	42742
Bărbați	21355	21266	21096	20981	20854
Femei	22445	22347	22196	22059	21888
Republică	3567512	3563695	3560430	3559541	3559497
Bărbați	1714931	1713487	1712106	1711725	1712346
Femei	1852581	1850208	1848324	1847816	1847151

Sursa: Primăria Șoldănești, Biroul de statistică

Conform ultimului recensământ al populației Republicii Moldova, orașul Șoldănești este populat preponderent de moldoveni (92,64%), ceea ce îl deosebește de alte localități urbane din Republica Moldova. La o mare distanță proporțională urmează cetățenii de etnie ucraineană și rusă cu peste 3%. Celelalte etnii sunt reprezentate în oraș nesemnificativ.

Figura 2. Componența pe naționalități în or. Șoldănești

Sursa: Primăria Șoldănești, Biroul de statistică

În ultimii 5 ani, conform datelor de la Primărie și Biroul de statistică se atestă o discrepanță mare între nivelul de natalitate și mortalitate a populației orașului Șoldănești, cea din urmă fiind dominantă. Această tendință este caracteristică și pentru populația din Republica Moldova. Factorii dominanți ce au contribuit la nivelul de mortalitate sporit sunt gradul înalt de poluare al mediului, nivelul înalt de sărăcie și gradul sporit de morbiditate. În același timp este vizibil gradul redus de natalitate, fapt explicat prin migrația sporită a populației și nivelul redus de trai.

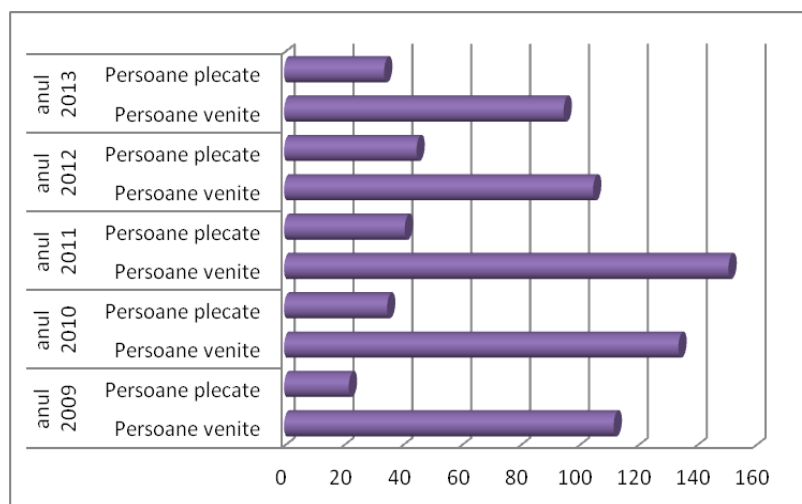
Figura 3. Natalitatea și mortalitatea populației orașului, nr. persoane

Sursa: Primăria Șoldănești, Biroul de statistică

Conform datelor oficiale de la Primărie și Biroul de statistică numărul migranților (cetățeni ai orașului Șoldănești) plecați peste hotarele țării este mai mic decât numărul populației din localitățile rurale ale raionului, stabilite în oraș. Acest fenomen se datorează faptului, că persoanele venite în oraș sunt în căutare de locuri de muncă, orașul oferindu-le mai multe posibilități de angajare și acces mai mare la servicii publice.

Figura 4. Nivelul de migrație a populației, oficial, nr. persoane

Sursa: Primăria Șoldănești, Biroul de statistică

3.2. Forța de muncă. Șomajul

În orașul Șoldănești numărul populației apte de muncă constituie 5299 persoane, inclusiv 2704 bărbați și 2595 femei. Per total, s-a estimat că circa 30% din populația aptă de muncă din localitate este antrenată în activitate de muncă. Numărul total al persoanelor angajate în câmpul muncii, inclusiv pe domenii de activitate, nu a fost posibil de concretizat, deoarece unitățile economice sunt în continuă restructurare și des își modifică numărul de angajați, astfel, este dificil să se ducă asemenea evidență. Un alt aspect este angajarea unui număr important de persoane din sectorul rural, și, desigur, antrenarea în procesul de lucru a persoanelor fără încheierea unui contract oficial de muncă. Angajarea informală este răspândită în unitățile economice private, se practică această formă pentru a nu plăti impozite la stat.

Problema șomajului este una deosebit de acută pentru orașul Șoldănești, dat fiind faptul că în localitate există un număr mic de întreprinderi care oferă locuri de muncă. Lipsa resurselor financiare și locurilor de muncă a condiționat o emigrare masivă a populației peste hotarele țării. Migrația din cauza dimensiunii sale a devenit o problemă majoră pentru orașul Șoldănești. Deși este dificil de stabilit un număr concret al emigranților, APL au estimat că circa 50% din populația aptă de muncă din oraș este antrenată în activități de muncă înafara țării. Rusia este principala țară de destinație pentru emigranții din Șoldănești, absorbind circa 70% din numărul total de emigranți din această localitate. Alte țări de destinație, în special din UE (Italia, Portugalia, Spania etc.) cumulează circa 30% din numărul total de emigranți.

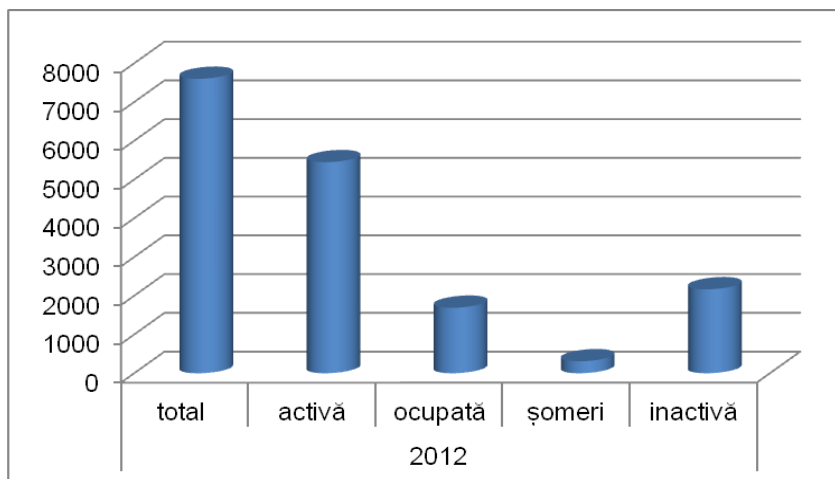
Un număr mai mare de emigranți pleacă spre Rusia, preponderent bărbați, din cauza costurilor mici de călătorie, pieței de muncă enormă în această țară și necesităților specifice ale acesteia. Se remarcă faptul că migrația spre Rusia poartă mai mult un caracter sezonier cu multiple intrări și ieșiri comparativ cu țările Europei. Perioada de ședere în Rusia variază de la 3 la 6 luni, în timp ce în alte țări perioadele de ședere sunt semnificativ mai lungi.

Remitențele joacă un rol important în susținerea familiei pentru acoperirea necesităților de bază, pentru procurarea bunurilor sau serviciilor pe termen lung, cum ar fi casa/apartamentul sau plata pentru studiile copiilor. În acest context, este important de menționat că doar un număr neînsemnat din emigranții întorși folosesc banii economisiți peste hotare pentru inițierea unei afaceri proprii, de obicei, în domeniul comerțului sau serviciilor. Deși, potrivit relatărilor, interesul emigranților reveniți de peste hotare în investirea banilor în afaceri proprii în localitate este în creștere.

La rândul său, datorită crizei pe piața muncii din Rusia, dar și în țările europene, fluxul migraționist este mai temperat în ultimii ani. Prin urmare, este oportună atragerea segmentului de emigranți sezonieri în dezvoltarea economică a localității prin crearea locurilor de muncă decente ce ar solicita experiența și aptitudinile lor.

Evoluția situației demografice va corela nemijlocit cu dezvoltarea social-economică a orașului. Se remarcă faptul că Administrația publică locală din Șoldănești în ultimii ani pune accentul anume pe înaintarea și implementarea proiectelor privind dezvoltarea infrastructurii și dezvoltarea serviciilor sociale în scopul creșterii atractivității orașului față de potențialii investitori și stoparea emigrării populației.

Figura 5. Ocupația populației, nr. persoane

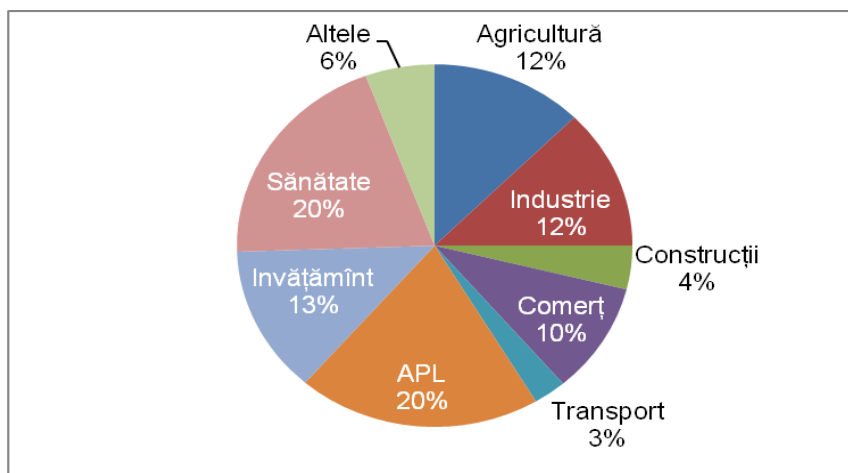
Sursa: Agenția de ocupare a forței de muncă

Numărul de angajați în muncă în ultimii 4 ani nu a suportat mari schimbări, schimbările fiind minimale. Astfel, în anul 2010 a fost înregistrată o ușoară creștere la acest capitol comparativ cu anul 2009, iar în 2011 numărul de angajați a crescut în comparație cu anul 2010, tendința menținându-se până în anul 2013.

Conform datelor Biroului ocupării forței de muncă numărul șomerilor înregistrați s-a redus de la 849 în anul 2009 până la 317 în anul 2013. Acest fapt se datorează exodului masiv al locuitorilor apti de muncă peste hotarele țării.

În localitate ponderea femeilor apte de muncă este de 52% (48% de bărbați); în același timp rata femeilor șomere este de 20,7%, iar cea a bărbaților șomeri reprezintă 79,3%. Aceasta se explică prin faptul că oferta locurilor de muncă pentru femei este mai mare decât oferta pentru bărbați; de asemenea condițiile de muncă și salariile oferite femeilor sînt mai acceptate de ele în comparație cu bărbații, care în căutarea unor venituri mai înalte, lucrează sezonier în alte țări (în special în Rusia). Potrivit estimărilor, cel mai mulți angajați oficial sînt în sectorul public din localitate (învățămînt, sănătate, asistență socială, administrația locală, cultură etc.), cumulînd circa 50% din totalul angajaților. Urmează segmentul de angajați în domeniul comerțului și serviciilor – circa 30%, restul angajaților sînt antrenați în alte sectoare de activitate economică.

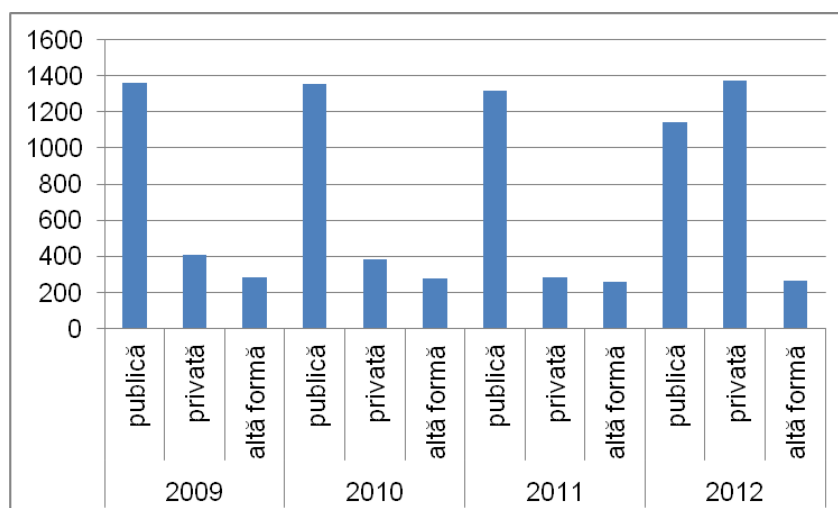
Figura 6. Repartizarea populației ocupate pe principalele tipuri de activități economice în anul 2012, nr. persoane

Sursa: Agenția de ocupare a forței de muncă

În anii 2009-2011 rata populației ocupate în cadrul instituțiilor cu formă de proprietate publică a fost de aproape 3 ori mai mare comparativ cu rata populației ocupate în cadrul întreprinderilor private. Această tendință s-a schimbat substanțial în anul 2012, cu creșterea ponderii ocupării forței de muncă în sectorul privat.

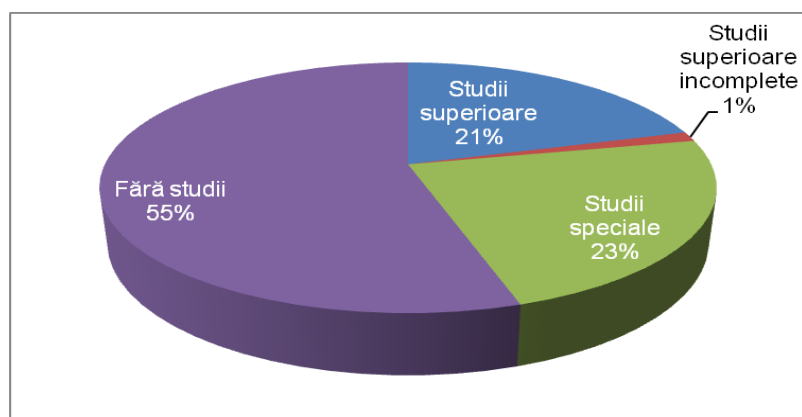
Figura 7. Repartizarea populației ocupate pe forme de proprietate, nr. persoane

Sursa: Agenția de ocupare a forței de muncă

Conform datelor de la Agenția de ocupare a forței de muncă majoritatea populației economic active din orașul Șoldănești (55%) este fără studii. Categoria persoanelor economic active cu studii speciale constituie 23%, persoanele cu studii superioare reprezintă aproximativ 1/5 din populația economic activă.

Figura 8. Nivelul educațional al populației economice active în anul 2012, %

Sursa: Agenția de ocupare a forței de muncă

3.3. Veniturile populației

Sursele principale de venit ale populației au fost specificate în funcție de statutul ocupațional. Astfel, pentru o parte din populația orașului, veniturile principale le constituie salariile / veniturile de la locurile de muncă fie în sectorul public sau privat (a câte 38%). Este important segmentul populației antrenat în activități informale, câștiguri din activități ocazionale / sezoniere; activități pe cont propriu – venituri, de regulă, nedeclarate oficial (în total cumulează circa 43%). Luând în considerație numărul mare de persoane care se află la muncă peste hotare, pentru un segment important de populație remitențele sunt principalele surse de venit, care, preponderent merg spre acoperirea necesităților gospodăriilor casnice (circa 10%). Pentru pensionari, evident, principala sursă de venit o constituie pensiile (circa 25%).

Tabelul 2. Salariul nominal mediu lunar al unui salariat în economie, lei

Domenii	2009	2010	2011	2012	Raion
Total:	1850	1938	2166	2681	2124
Agricultură, silvicultură, economia vânatului	1465	1657	2330	2809	1819
Industria de prelucrare	1362	1500	1694	1768	1594
Energie electrică și termică, gaze și ape	1581	1496	1554	1720	1424
Construcții	1978	2071	2874	3168	2234
Comerț cu ridicata și amănuntul	1122	1239	1544	1597	1600
Hoteluri și restaurante					
Transport și comunicații	789	854	1028	1738	1538

Sursa: Primăria Șoldănești

IV. CADRUL INFRASTRUCTURAL AL COMUNITĂȚII

4.1. Spațiul locativ

Conform datelor de la Primăria Șoldănești, suprafața totală a fondului locativ la 01.01.2013 – 114919 m², inclusiv în blocuri cu apartamente – 36863 m², în case particulare 78256 m². Numărul total de case (locuințe) – 2622, inclusiv apartamente în case cu multe apartamente – 820.

Numărul caselor (apartamentelor) proprietate privată – 2558. Numărul total de gospodării (curți) – 1802.

Locuințele private (apartamente, case) din or. Șoldănești beneficiază de acces la diferite servicii publice, precum asigurarea cu apă potabilă și accesul la rețeaua de canalizare, asigurarea cu gaze naturale, conectarea la rețeaua telefonică, conectarea la rețeaua electrică. Din această

listă de beneficii lipsește cu desăvârșire asigurarea cu energie termică, fapt ce crează probleme serioase membrilor comunității în perioada rece a anului. Dinamica asigurării gospodăriilor cu servicii publice este în creștere, dar această sporire este diferită ca ritm cu referire la diferite servicii menționate. Astfel, în ultimii 5 ani numărul locuințelor conectate la apeduct a crescut cu 19,5%, celor conectate la rețeaua de canalizare – cu 6,02%, asigurate cu gaze naturale – cu 0,72%, conectate la rețeaua telefonică – cu 7,87%, conectate la rețeaua electrică – cu 0,12%. La finele anului 2012 numărul gospodăriilor conectate la rețeaua de energie electrică reprezintă cel mai înalt indice, cel mai mic indice revenindu-i numărului gospodăriilor conectate la rețeaua de canalizare.

4.2. Infrastructura de transport

Drumuri

Orașul Șoldănești dispune de o rețea de drumuri și căi de acces naționale și locale. Infrastructura drumurilor joacă un rol important în contextul perspectivelor de dezvoltare socio-economică. Rețeaua de drumuri la nivel de raion este deteriorată, necesitând reparație capitală în proporție de peste 80%. Această situație crează impedimente serioase în dezvoltarea economică a regiunii.

Raionul Șoldănești dispune de 79,23 km de drumuri publice, dintre care 24,49 km din ele sînt de importanță națională. În ultimii 5 ani rețeaua de drumuri naționale nu s-a extins.

Orașul Șoldănești dispune de 20 km de drumuri publice, dintre care 2,8 de importanță națională, acces la transportul feroviar, acest fapt fiind un avantaj evident în comparație cu alte localități, dar această oportunitate nu este deocamdată folosită eficient în scopul dezvoltării socio-economice a localității.

În oraș funcționează o stație auto și o stație feroviară pentru transportul de pasageri. Itinerarul rutelor auto de pasageri include 10 rute interurbane cu 15 unități de transport și 13 rute locale cu 20 unități de transport public. Aceste rute sînt gestionate de către „Întreprinderea auto nr. 29”.

Tabelul 3. Drumurile publice și transportul de pasageri

	Indicatori	2009	2010	2011	2012	2013
I	Drumuri publice, km	20	20	20	20	20
a.	de importanță națională,	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8
	inclusiv cu îmbrăcăminte rigidă	12,3	12,3	12,3	12,3	12,3
b.	de importanța locală	20	20	20	20	20
	inclusiv cu îmbrăcăminte rigidă	9,5	9,5	9,5	9,5	9,5
c.	Linii de cale ferată, km	3,96	3,96	3,96	3,96	3,96
d.	Statii	1	1	1	1	1
II	Mijloace de transport existente	603/47	729/32	773/30	817/30	914/31
	- Autoturisme (fizice/juridice)					
	- Autobuse (aut. Mari/ mici)	31/3	27/7	21/18	19/38	17/42
	- Camioane (fizice/juridice)	60/56	68/54	79/46	81/42	85/38
	- automobile cu destinație special	14	14	11	9	10
III	Transportul de pasageri (mii pasageri) inclusiv pe mijloace de transport					
	- auto	217,7	263,8	252,7	234,4	153,2
	- feroviar					
	Transportul de pasageri (mii pasageri/km) inclusiv pe mijloace de transport					
	- auto	7741,1	9490,6	10436	8895,7	5329,6
	- feroviar					
IV	Rute interurbane					
	- Nr. de rute	10				
	- Nr. de mijloace de transport	12				
	- Intervalul de circulație	15-30 min				

	- Organizarea transportului,	Societate pe acțiuni
V	Servicii taxi	
	- Organizare	Întreprinderi particulare - 3
	- Accesibilitate	accesibil
	- Nr. de automobile	16

Sursa: Primăria Șoldănești

4.3. Infrastructura comunală (rețele de gaz, apă, electricitate, evacuare a deșeurilor)

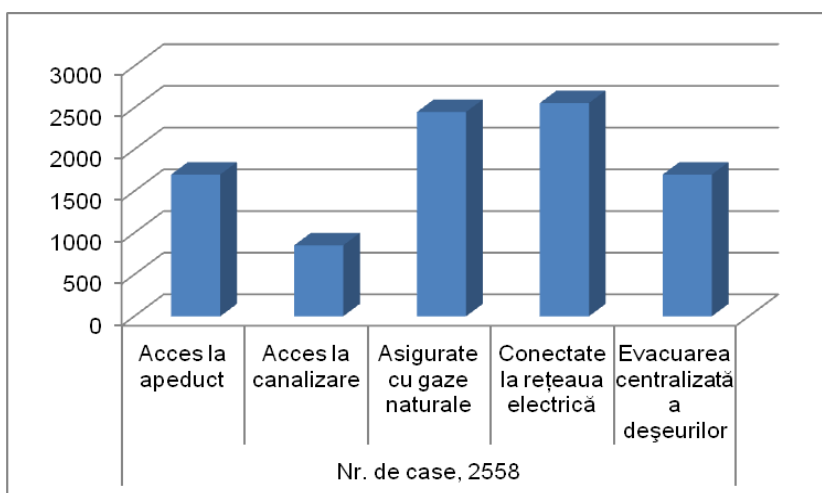
Infrastructura

Una din cele mai grave probleme cu care se confruntă orașul Șoldănești ține de reabilitarea și menținerea infrastructurii locale. Până în prezent, APL au reușit să obțină și să implementeze un șir de proiecte importante menite să soluționeze problemele ce țin de infrastructură.

Problema salubrității se rezolvă prin 2 proiecte implementate în 2009-2010. Prin intermediul proiectului de Modernizare a sistemului de salubritate s-au construit 27 platforme selective de colectare a deșeurilor, plasarea urnelor, modernizarea serviciului, evacuarea gunoiștilor stihinice, etc. Acest proiect se continuă prin finanțarea de către Biroul de Cooperare Tehnică a Germaniei. Se va extinde serviciul de colectare a deșeurilor în 7 localități din bazinul râului Ciorna.

Problema iluminării stradale. În 2007 erau 57 felinare stradale, acum sunt peste 200, deși mai sunt cartiere unde lipsește iluminarea stradală. Se preconizează înaintarea unor proiecte pentru obținerea energiei din surse alternative – baterii solare mici.

Figura 9. Nivelul de accesibilitate la serviciile comunale, anul 2013

Sursa: Primăria Șoldănești

Rețeaua de apă și canalizare

În orașul Șoldănești doar aproximativ 2/3 din locuințe sînt conectate la rețeaua cu apă potabilă și rețeaua de canalizare. Lungimea totală a rețelei de apă constituie 27 km, dintre care 50% are peste 30 ani, acest fapt creînd riscuri evidente pentru funcționalitatea apeductului. La momentul apă este livrată pentru toată perioada zilei.

Până în 2007 orașul nu avea stație de purificare a apelor reziduale. Apele reziduale se revărsau direct într-un râuleț artificial din centrul orașului, apoi în râulețul Ciorna, care se revărsă în Nistru. La moment funcționează 3 stații de purificare în 3 cartiere a orașului. 1/3 din oraș are acces la sistemul de canalizare și la stația de purificare.

Rețeaua de canalizare cu o lungime de 25 km ceea ce constituie 50% din necesarul asigurat. Rețeaua de apă și canalizare este gestionată de către Întreprinderea municipală „Regia Apă Șoldănești”, care dispune de utilaj și tehnologii depășite, situație ce nu permite îmbunătățirea serviciilor prestate.

Gestionarea deșeurilor

În ultimii 20 ani una din problemele prioritare din localitate era sistemul depășit de salubritate a orașului. Localitatea nu dispunea de un sistem modern de colectare, depozitare, procesare și reutilizare a deșeurilor. Această situație influența negativ calitatea mediului natural, precum și aspectul estetic al comunității. Grație conjugării eforturilor reprezentanților APL, a liderilor ONG și a reprezentanților sectorului privat cu suportul PNUD Moldova în anul 2009 a fost implementat proiectul „Modernizarea serviciului de salubritate din orașul Șoldănești” în cadrul căruia a fost construită rețeaua de platforme de preselecție a deșeurilor și 3 ECOcăsuțe. Actualmente este implementat proiectul interregional „Îmbunătățirea sistemului integrat de management al deșeurilor solide în raioanele Șoldănești, Rezina și Florești” implementat de ADR Centru și finanțat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) în cadrul căruia a fost completată rețeaua de platforme pentru preselecția deșeurilor, a fost reparat și dotat sediul ÎM „Regia Apa Șoldănești”. Acum întreprinderea comunală este dotată cu tehnică motorizată: Excavator VOLVO, buldozer marca SHANTUI SD22, două autospeciale MAN (KAOUSSIS), tractor marca XUZHOU KAT 1304 și a 4 remorci marca SHANDONG JUWEL 7, echipamentului de reciclare a deșeurilor, două tractoare MTZ etc. Deșeurile orășenești sunt evacuate de către ÎM „Regia Apa Șoldănești” o dată la două zile.

La momentul actual în oraș nu există o gunoiște modernă amenajată cu capacitate suficientă de acumulare a deșeurilor menajere. Această situație inevitabil duce la poluarea continuă a mediului ambiant (apă, aer, sol) și crează premise suplimentare pentru creșterea nivelului de morbiditate al populației. În acest context este prevăzut în cadrul aceluiași proiect GIZ în anul 2014 să înceapă construcția poligonului modern de stocare a deșeurilor menajere solide. La etapa actuală circa 850 gospodării (33%) beneficiază de acces la sistemul de canalizare.

4.4. Telecomunicații

Accesul la servicii de telecomunicații de calitate (telefonie fixă și telefonie mobilă) a sporit considerabil în ultimii 5 ani, prestatorii oferind servicii noi și diversificate (se referă la telefonie mobilă) pentru populație.

La momentul actual în oraș activează un singur prestator de servicii de telefonie fixă – S.A. „Moldtelecom”. De asemenea în localitate activează câțiva operatori de telefonie mobilă (Orange, Moldcell, Unite), care oferă populației o gamă variată de servicii de telefonie mobilă.

4.5. Energia / Eficiența energetică

Rolul, obligațiile și posibilitățile APL cu privire la dezvoltarea acțiunilor de eficiență energetică și utilizării SRE sunt stabilite în următoarele acte legislative și documente strategice:

- Legea privind Resursele Regenerabile (nr. 160 din 12.07.2007),
- Legea cu privire la Eficiența Energetică (nr.142 din 2.07.2010),
- Programul Național de Eficiență Energetică 2011+2020 (HG nr 833/ din 10.11.2011)
- Strategia Energetică până în 2030.

În prezent, primăria Șoldănești este semnatară a Convenției Primarilor și este în proces de elaborare a Planului de Acțiune pentru Energie Durabilă a orașului (PAED).

Pentru perioada imediat următoare, Primăria Șoldănești a stabilit câteva obiective ce țin de îmbunătățirea eficienței energetice în oraș, ceea ce include îmbunătățirea eficienței energetice la clădirile publice și cele rezidențiale, utilizarea surselor regenerabile de energie, în special a biomasei, în scopul alimentării cu căldura și dezvoltării iluminatului stradal.

Pe parcursul ultimilor ani, primăria Șoldănești a implementat mai multe măsuri pentru eficientizarea consumului de energie, printre care și elaborarea unui audit energetic pentru Grădinița „Andrieș”, realizarea unui proiect de reconstrucție a Centrului de Cultură cu asistență din partea FISM care include și introducerea unor măsuri de eficiență energetică, instalarea sistemului de preparare a apei calde menajere cu ajutorul panourilor solare la Grădinița „Mărțișor”, ș.a.

Tendința de creștere a cheltuielilor energetice este determinată în principal de creșterea tarifelor la sursele energetice. Acestea și alte argumente impun necesitatea abordării planificării strategice a orașului, inclusiv a problemelor energetice cu care se confruntă în prezent Primăria

Șoldănești, cum ar fi consumul ineficient de energie, nivelul de confort termic care nu corespunde normelor în vigoare, iluminat stradal insuficient și ineficient, renunțarea la sistemul centralizat de încălzire, etc.

Pentru autoritățile publice locale importanța economisirii energiei în clădirile publice este evidentă din moment ce aceste autorități dețin o responsabilitate semnificativă pentru aceste clădiri, întreținerea acestora și pentru activitățile și serviciile desfășurate în interiorul acestora. Totodată, este importantă sprijinirea pe viitor a comunității locale (mediul de afaceri, societatea civilă, asociații de proprietari) pentru asigurarea eficienței energetice în clădiri, dezvoltarea unei economii "verzi" și utilizarea de surse regenerabile de energie.

Cadrul urban al localității a fost construit în anii 80 ai sec. XX. La momentul actual este în stare deplorabilă, fiind reprezentat de 14 clădiri ale blocurilor locative, 10 instituții publice de menire socială lipsite de izolație termică, cu ferestre vechi, acoperișuri și subsoluri neizolate.

Vectorul energetic pentru alimentarea cu căldură a clădirilor din oraș este gazul natural, livrat prin intermediul întreprinderii "Șoldănești-Gaz" din sistemul SA "Moldovagaz". Alimentarea cu energie termică se realizează prin intermediul centralelor termice individuale la nivel de clădire sau apartament. În prezent, nu există o întreprindere specializată pentru producerea și furnizarea de energie termică. Activele fixe folosite pentru producerea și furnizarea energiei termice sunt gestionate de către Primărie, prin intermediul unei structuri din cadrul acesteia.

În anul 2012 din alocările de la bugetul de stat și contribuția locatarilor APL a construit acoperișul de la blocul locativ din str. 31 August 12. Parțial au fost înlocuite ferestrele vechi ale primăriei cu ferestre de termopan, la fel a fost reparat și termoizolat $\frac{1}{2}$ din suprafața subsolului. Actualmente se construiește acoperișul blocului locativ din str. Păcii 27. Principiul eficienței energetice trebuie să fie aplicat în toate domeniile de dezvoltare a comunității astfel devenind un obiectiv strategic prioritar.

4.6. Infrastructura de agrement și turism

Potențial turistic

Conform Legii RM nr. 1538-XIII din 25.02.1998 "Privind fondul ariilor naturale protejate de stat" orașul Șoldănești nu dispune de obiecte turistice și monumente ale naturii care pot servi ca obiective de atracție turistică deosebită. În același timp, la nivel regional descoperim un potențial turistic, care fiind valorificat ar putea oferi oportunități suplimentare pentru dezvoltarea economică a orașului. Monumentele naturii aflate în aria geografică proximă sunt: arborele secular „Stejarul lui Stefan cel Mare” situat în com. Cobîlnea (sectorul Soldanesti), care are vârsta de peste 500 de ani; rezervațiile peisagistice Saharna și Țîpova (Rezina), care fac parte din categoria ariilor naturale protejate datorită diversității peisajelor turistice; unul dintre monumentele reprezentative ale naturii de origine botanică, ce cuprinde sectoare prețioase de vegetație forestieră este amplasat în com. Haraba (din preajma or. Râbnița).

Unul dintre cele mari valoroase puncte de atracție turistică este rezervația peisagistică Saharna, care se află în valea Nistrului, la o distanță de 45 km de or. Orhei, 85 km de mun. Chisinau și la 6 km de or. Rezina. Acest obiectiv turistic este amplasat de-a lungul defileului râulețului Saharna, lângă satul cu același nume. Suprafața rezervației este de 674 ha. Pe la mijlocul defileului, râulețul formează 22 de cascade. Cea mai mare dintre ele are o înălțime de 4 m, pe locul căderii apa creând o adâncitură de vreo 10 m. O altă atracție a acestor locuri reprezintă mănăstirea rupestră, săpată prin secolele XIV - XV în stînca deschisă a pantei din dreapta defileului.

Monumente ale naturii

Monumentele naturii aflate în aria geografică proximă sunt: arborele secular „Stejarul lui Stefan cel Mare” situat în com. Cobîlnea (sectorul Soldanesti), rezervațiile peisagistice Saharna și Țîpova (Rezina), care fac parte din categoria ariilor naturale protejate datorită diversității peisajelor turistice; unul dintre monumentele reprezentative ale naturii de origine botanică, ce cuprinde sectoare prețioase de vegetație forestieră este amplasat în com. Haraba (din preajma or. Rîbnița).

Arborele secular „Stejarul lui Stefan cel Mare” Monument sacru cu vârste de peste 700 ani, diametrul coroanei - 21,3 m, înălțimea 18 metri. Este cel mai bătrîn stejar pendicular din

republică și probabil din tot sud-estul Europei. Stejarul se află în ograda bisericii „Schimbarea la Față,, și minunea Sf. „Arhangheli Mihail și Gavriil” din satul Cobîlnea.

Locații de cazare

În localitate funcționează o unitate de cazare – tabăra „Dumbrava”. Locația se află la intrarea în oraș pe traseul național Rîbnița – Bălți, în zona verde a dumbravei. Ea se află în proprietatea Direcției Raionale de Învățămînt și dispune de 200 locuri. Cazarea este posibilă numai în perioada caldă a anului. În fiecare an de serviciile taberei beneficiază preponderent elevii din localitățile raionului Șoldănești, dar și tinerii din exteriorul raionului. Tabăra este utilizată doar în sezonul estival, deoarece nu dispune de sistem de încălzire pentru perioada rece a anului. Tabăra „Dumbrava” dispune de case pentru cazare cu condiții satisfăcătoare, bucătărie în stare bună, teritoriul este curat. În același timp pentru a oferi servicii de calitate înaltă tabăra necesită amenajare suplimentară. În zona din imediata apropiere funcționează Hotelul „Dumbrava”. Acest hotel este în proprietate privată, curînd va fi dat în exploatare. Serviciile hoteliere vor fi posibile pe toată perioada anului.

Zone de agrement

În raza de intravilan a orașului există 2 zone de agrement: un scuar și un parc.

Scuarul cu o suprafață de 0,46 ha este plantat cu copaci (tei, brazi) și arbuști. Este amplasat în zona blocurilor locative ale orașului. În scuar cresc diferite specii de arbori necesare sănătății urbei: teiul – renumit prin proprietatea de a capta cea mai mare cantitate de praf; salcîmul și arțarul renumiți prin acțiune fitonică puternică asupra stafilococului alb și auriu; bradul și castanul. Amenajarea scuarului a început în anul 2008. Un grup de tineri au instalat 5 bănci și un panou informativ și au amenajat 2 clumbe cu flori, au sădit arbori și arbuști.

În 2011 amenajarea a continuat-o adulții în cadrul proiectului Jobs plus instalînd 15 bănci, urne și 3 felinare. Au fost pavate 150 m de alee ceea ce constituie 50% din aleile scuarului.

Parcul este amplasat într-o zonă istorică a orașului și are peste de 150 ani. Rădăcinile istorice se trag încă din sec. XIX ca fiind parte a grădinii boierului local. În perioada sovietică aici au fost construite alei, o scenă de vară și o platformă pentru discoteca de vară. Principalele specii de arbori plantați sunt: Teiul, salcîmul, stejarul, nukul, arțarul. Parcul nu este amenajat pentru odihnă. Dar, cu toate acestea importante sărbători artistice sunt organizate în acest parc la scena de vară. La moment Administrația locală organizează proiectarea tehnică a parcului pentru atragerea surselor investiționale și amenajare ulterioară.

V. DEZVOLTAREA ECONOMICĂ

5.1 Întreprinderi active. Activitatea întreprinderilor.

Conform datelor de la Primăria Soldanesti, în oraș activează 335 de întreprinderi, dintre care 201 de întreprinderi sau 60% sunt întreprinderi cu drept de persoană fizică și numai 40% sunt întreprinderi cu drept de persoană juridică. În ultimii 5 ani numărul întreprinderilor a crescut constant, atestîndu-se o sporire anuală de cca 20%.

Cca 80% din numărul total al întreprinderilor sunt organizate în bază de proprietate privată, alte 18% sunt întreprinderi cu proprietate publică.

În ultimii 5 ani numărul întreprinderilor înregistrate a crescut de la 135 în anul 2009 la 335 în anul 2013 Această creștere a fost asigurată în mare parte de sporirea numărului întreprinderilor ce activează în domeniul comerțului.

5.2 Sectoarele de dezvoltare economică

În prezent în orașul Șoldănești activează 335 agenți economici, cea mai mare parte fiind în domeniul comerțului. Se remarcă că circa 200 din agenții economici activează în bază de patent. În oraș funcționează o piață cu statut de întreprindere municipală. Majoritatea agenților economici din domeniul comerțului arendează spații în această piață.

Un important domeniu de activitate pentru orașul Șoldănești, dar și pentru raion în întregime îl constituie silvicultura. Astfel, după numărul angajaților pe primele locuri se află Întreprinderea

Silvică și o întreprindere care activează în agricultură și una cu profil comercial, dar activitatea acestora se extinde pe întreg raionul și în cadru acestora sunt angajați muncitori și din satele raionului. Întreprinderea Silvică de Stat Șoldănești produce cherestea, parchet, alte produse din lemn.

Un alt agentul economic care oferă cele mai multe locuri de muncă în localitate este Fabrica de Confecții „Gemini Clothing Limited”, o companie moldo-engleză înființată în anul 2006. Direcțiile principale de activitate constau în prestarea serviciilor de industrie textilă, producția este destinată pentru export. Întreprinderea are la moment 100 angajați. Marea majoritate a persoanelor angajate sunt din satele din apropiere, populația locală nu acceptă condițiile de muncă și salariile oferite (circa 1000 lei). S-a remarcat că pe lângă condițiile proaste de muncă și remunerarea neadecvată, la această întreprindere se admit încălcări grave ale legislației muncii. Din aceste considerente fluctuația de cadre la această întreprindere este mare, iar posturile vacante nu sunt acceptate de către populația locală.

Brutăria „Brodețchi” SRL, are circa 20 de angajați. Întreprinderea a fost creată în baza brutăriei vechi, s-au făcut investiții în modernizarea utilajului. La moment brutăria produce o varietate mare de produse de panificație pe care le comercializează atât în Șoldănești, cât și în diferite localități din regiune. S-a remarcat că această întreprindere intenționează să-și extindă activitățile în viitorul apropiat.

O altă întreprindere importantă din Șoldănești este ”Raisa Sîrbu” SRL, specializată în comerțul cu amănuntul și fabricarea mobilei. La moment are 16 angajați.

Celelalte întreprinderi din Șoldănești au un număr mai mic de 10 angajați, majoritatea fiind afaceri de familie.

Tabelul 4. Lista principalilor agenți economici

Denumirea	Domeniul	Forma de proprietate	Nr angajați	Remarcă
Gemini Clothing Limited	Industria textilă	Întreprindere cu capital străin	100	
Universcoop SRL „Brodețchi”	comerț	Cooper.	34	
SC ”Sohtoviz”	Industria prelucrătoare	Privată	20	
SC ”Sohtoviz”	transport auto	privată	14	
Fabrica de fermentare a tutunului	Industria prelucrătoare	Privată	20	Angajează la sezon
Regie Apă Șoldănești	Evacuarea deșeurilor, aprovizionare cu apă, salubritate	Publică	17	
SC „Raisa Sîrbu”	comerț cu amănuntul, producerea mobilei	privată	16	
ÎIF „Dacia Sanișcuțchi”	Construcție	privată	8	
SRL „Intervizstudio”	Producerea mobilei și prestarea serviciilor de deign	privată	2	
ÎI „Ghenadii Vîhristiuc”	comerț	privată	5	
SRL „Sornicom”	comerț	Privată	4	
ÎI „N. Hamîc”	comerț	Privată	7	
SRL „Promor Tur”	agricultură	privată	4	
GȚ „Cojocari Ruslan”	agricultură	privată	3	
Întreprinderea Silvică	silvicultură	De stat	256	angajați in satele

SRL „Moldseporumb”	agricultură	privată	232	din raion
--------------------	-------------	---------	-----	-----------

Sursa: Primăria Șoldănești

Perspective de creștere economică

Pe parcursul ultimilor ani APL Șoldănești a reușit să implementeze un șir de proiecte menite să reabiliteze infrastructura locală, care a fost grav afectată în perioada crizei profunde. Astfel, se mizează pe sporirea atractivității orașului față de potențialii investitori, dar și stoparea declinului demografic și fluxului migratoriu.

Pentru orașul Șoldănești este oportună revitalizarea sectorului agricol și a industriei prelucrătoare a produselor agricole. În prezent, în oraș nu sunt întreprinderi de prelucrare a produselor agricole. În regiune există potențial pentru dezvoltarea acestui sector, inclusiv și a prelucrării laptelui. De asemenea în localitate sunt localuri libere pentru amplasarea întreprinderilor de prelucrare. Sunt necesare investiții considerabile în aceste sectoare, cîndva foarte importante pentru economia orașului. Se mizează pe deschiderea unor sere pentru cultivarea produselor și amplasarea unor depozite de stocare a materiei prime, care ar putea fi ulterior exportată. Aceasta ar deschide noi locuri de muncă pentru populația locală.

Spre deosebire de alte centre raionale din regiune, or. Șoldănești dispune de acces la calea ferată, care în perspectivă poate oferi oportunități suplimentare de transportare a resurselor naturale și mărfurilor de tonaj mare.

În orașul Șoldănești în baza resurselor naturale existente în regiune ar putea fi atrase investiții în industria forestieră și industria materialelor de construcție. Deși pe parcursul ultimilor ani au apărut cîteva întreprinderi specializate în confecționarea mobilei și materialelor de construcție, serviciile sunt într-o stare incipientă de dezvoltare în privința volumelor și tehnologiilor. Se remarcă în acest plan SRL „Intervizstudio” și SC „Raisa Sîrbu” care intenționează să-și extindă afacerile, să mărească numărul de angajați. Problemele cu care se confruntă la moment aceste întreprinderi țin de lipsa muncitorilor calificați în acest domeniu.

Deși în orașul Șoldănești nu există obiecte turistice importante (cu excepția Casei Boierești care la moment servește drept școală de muzică) și monumente ale naturii care pot servi ca obiective de atracție turistică deosebită, localitatea se află în proximitatea unor astfel de obiecte și monumente. Astfel, la nivel regional descoperim un potențial turistic, care fiind valorificat ar putea oferi oportunități suplimentare pentru dezvoltarea economică a orașului: noi obiecte de infrastructură, lărgirea gamei de servicii, comerț etc. În Șoldănești ar putea fi creat un centru de pelerinaj pentru vizitatorii destinațiilor turistice proxime. Monumentele naturii aflate în aria geografică proximă sunt: arborele secular „Stejarul lui Stefan cel Mare” situat în com. Cobîlnea (sectorul Soldanesti), care are vîrsta de peste 500 de ani; rezervatiile peisagistice Saharna și Țîpova (Rezina), care fac parte din categoria ariilor naturale protejate datorită diversității peisajelor turistice; unul dintre monumentele reprezentative ale naturii de origine botanică, ce cuprinde sectoare prețioase de vegetație forestieră este amplasat în com. Haraba (din preajma or. Râbnița).

În general, dezvoltarea economică a orașului Șoldănești este strîns dependentă de cooperarea cu alte localități din regiune. Aceasta se referă în primul rînd la elaborarea strategiilor de dezvoltare regională, care trebuie să se bazeze pe valorificarea eficientă a resurselor umane, naturale, infrastructura regională, precum și pe accesarea complexă și consecventă a investițiilor și fondurilor externe. Aceste resurse trebuie orientate spre dezvoltarea și perfecționarea factorului uman, modernizarea infrastructurii, dezvoltarea businessului mic și mijlociu, și ca finalitate – crearea unei economii competitive locale.

Fondul funciar

Suprafața totală a terenurilor este de 1920,68 ha, dintre care cea mai mare parte o reprezintă terenurile agricole, iar cea mai mică este ocupată de bazine acvatice.

Suprafața intravilanului la finele anului 2012 este de 579,77 ha, dintre care teritoriul aflat în proprietate publică reprezintă 75,91%, teritoriul destinat industriei și transportului – 22,80%, teritoriul aflat în proprietatea asociațiilor de „Întovărășire” – 1,29%.

În același timp în oraș există terenuri cu destinație industrială neutilizate. La momentul actual suprafața acestor terenuri este de 24,96 ha, ele reprezentînd în perspectivă o sursă suplimentară pentru completarea bugetul local (vînzarea celor aflate în proprietate publică),

precum și o oportunitate pentru sectorul privat în crearea și dezvoltarea noilor unități de producere și servicii.

Tabelul 5. Terenuri și imobil disponibile pentru dezvoltarea sectorului economic

	Potențialul de dezvoltare
Terenuri disponibile	Terenuri din rezerva primăriei
Spații / imobile disponibile	Majoritatea sunt în proprietate privată
Platforme industriale abandonate sau cu activitate redusă	Uzina de Beton Armat, o parte este procurată, o parte aparține SA care încearcă să le vândă, dar la moment nu sunt investitori
Zone turistice valoroase	În centrul orașului este fosta Casa Boierească (în prezent aici e amplasată Școala de muzică) și un parc unde a fost grădină de câteva ha. Se intenționează să se deschidă un muzeu, să se amenajeze parcul. Alături este un loc unde ar putea apărea o pensiune turistică, în plus este lângă Casa de Cultură și stadion. Peste 2-3 ani ar putea exista un centru cultural și sportiv în localitate.
Rezervații naturale și zone protejate	La o distanță de 12 km de orașul Șoldănești se află un monument natural protejat de stat – „Stejarul lui Ștefan cel Mare” – un copac multiseclar cu o vârstă de peste 500 ani. Acest monument cultural și istoric este amplasat pe teritoriul UAT Cobîlnea cu acces liber pentru turiști.

Sursa: Primăria Șoldănești

Agricultură

Condițiile de climă, relief și sol sunt favorabile pentru dezvoltarea sectorului agricol în orașul Soldanesti. Fără a se putea face o delimitare strictă între zonele favorabile diferitelor activități agricole, se constată următoarea varietate de produse agricole caracteristice zonei: Cereale (grâu, porumb, orz, soia, floarea soarelui) legume (cartofi, castraveti, roșii, ardei), fructe (struguri, prune, mere);

Creșterea animalelor este relativ bine dezvoltată în orașul Soldanesti reducându-se în mare parte la creșterea efectivă a bovinelor, porcinelor și pasărilor.

Terenul agricol ocupă 1159,16 ha. Sectorul privat deține cea mai mare pondere a terenului agricol și asigură totodată cea mai mare parte a producției agricole. Structura terenurilor agricole este relativ stabilă. Cea mai mare pondere o dețin terenurile arabile 931,25 ha. O suprafață semnificativă este ocupată de viță-de-vie (3,5mii ha). Se constată un nivel de plantare a viței-de-vie mult mai înalt decât în cazul plantațiilor pomicole.

În ultimii ani, sectorul agrar s-a dezvoltat neuniform, din cauza condițiilor climatice nefavorabile (înghețuri, seceta) utilizării materialului semincer necalitativ. E de menționat, în perioada 2009 – 2010 diminuarea considerabilă a volumului de producere aproximativ la toate culturile agricole.

Forma organizatorico-juridică este reprezentată prin activitatea: SA, SRL-urilor în domeniul agriculturii și Gospodăriilor țărănești. Principalii agenți economici active în domeniul agriculturii din oraș sunt: FPC “Dacia Agrochim”, SRL “trei Spighe”, SRL Comos AgroService, SRL Promatur, SRL Ves-Agro, GT “Ala latco”, “Nasu Vasile”, Buzdugan Andrei”, “Dorosevski Tatiana”, “Cojocaru Ruslan Nicolae”, etc.

În timp ce întreprinderile agricole și gospodăriile țărănești se ocupă, în general, de culturi și de creșterea animalelor, lipsește un lanț alimentar unde ar domina marile societăți comerciale, în continuare dezvoltare și consolidare. Volumul vânzărilor agenților economici active în domeniul Agricultură este de 14396,7 mii lei ce constituie o ușoară creștere comparativ cu perioada 2010 - 2011 - 9843,7 mii lei.

Deși unii agricultori pun în vânzare o parte din producție direct pe piețele locale și foarte puțin vând producția unor întreprinderi și societăți de prelucrare a produselor alimentare, ar fi bine ca o proporție semnificativă să fie vândută societăților comerciale mari care, în unele cazuri, pot fi societăți cooperative deținute de agricultori. Ar trebui ca majoritatea alimentelor să fie comercializate cu amănuntul de către lanțurile de supermarketuri. În oraș Soldanesti în perioada

2009-2012 s-au înregistrat rezultate modeste în ceea ce privește producția agricolă primară, acest lucru datorându-se insuficienței agrotehnicii și crizei de mijloace circulante la nivelul exploatațiilor și gospodăriilor țărănești.

Numărul total al muncitorilor angajați în agricultură este de 205 fiind în ușoară scădere comparativ cu perioada 2010 - 2011 – 217 persoane, dintre care în întreprinderi raportoare – 132 persoane. Salariul mediu lunar al unui salariat în agricultură este de 2809 lei luna, fiind în creștere comparativ cu perioada 2010 - 2011 – 2330 lei.

Comerț și servicii

Acest sector este în dezvoltare, în ultimii 5 ani volumul vânzărilor cu amănuntul a crescut aproape de 1,4 ori. În anul 2012 volumul vânzărilor a constituit 86291,1 mii lei.

În orașul Șoldănești volumul vânzărilor cu amănuntul a constituit 89,73% din totalul vânzărilor pe raionul Șoldănești, această proporție fiind caracteristică pentru localitățile urbane și centrele administrative raionale.

Volumul serviciilor oferite populației sînt în creștere constantă. În oraș există 6 frizerii, 3 centre de servicii auto și spălătorii de mașini.

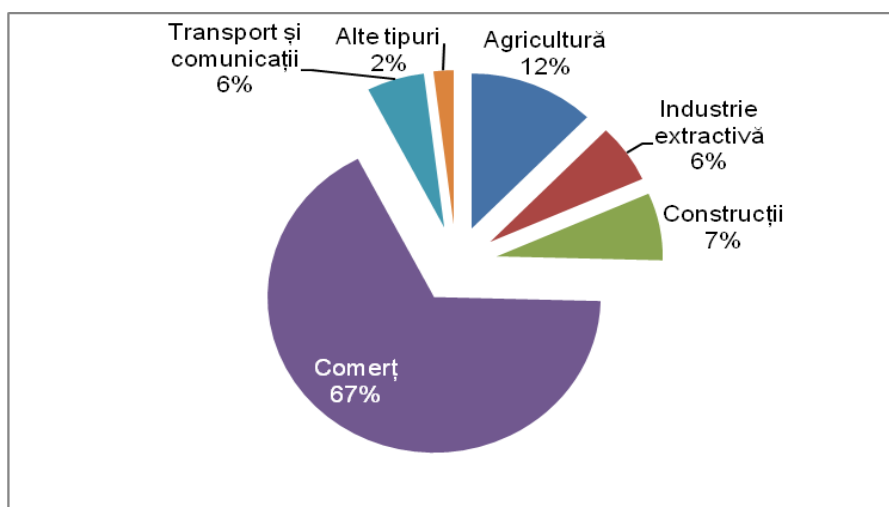
În structura vânzărilor predomină mărfurile nealimentare. Astfel, în anul 2012 au fost realizate produse nealimentare în valoare de 9,1 mii lei și produse alimentare în valoare de 4,8 mii lei în mediu pe cap locuitor.

În domeniul comerțului activează 119 întreprinderi sau 88% din numărul total al întreprinderilor.

În oraș funcționează o piață cu statut de întreprindere municipală. Majoritatea agenților economici din domeniul comerțului arendează spații în această piață.

Densitatea întreprinderilor ce activează în sectorul comercial la 10000 locuitori este cu mult mai mare decît nivelul mediu pe țară.

Figura 10. Ponderea vânzărilor agenților economici pe tipuri de activități, anul 2012, %

Sursa: Inspectoratul Fiscal de Stat

5.3 Activitatea investițională

Pe teritoriul or. Șoldănești activează 3 reprezentanțe ale băncilor comerciale și o asociație de economii și împrumuturi.

Bănci (filiale sau reprezentanțe) și Asociații de Economii și Împrumuturi:

- Filiala nr.13 a SA „Banca de Economii”;
- Filiala SA „Agroindbank”;
- SA „Banca Socială” Rezina, filiala Șoldănești;
- Asociația de economii și împrumut a cetățenilor.

Volumul investițiilor în capital fix în anul 2012 au constituit 42607,1 mii lei, inclusiv 28097,2 sau 66% din volumul total sunt investiții din mijloace proprii. Volumul investițiilor în capital fix în mediu pe cap de locuitor a constituit 5,6 mii lei în anul 2012. Acest indice este ceva mai mare decît nivelul mediu pe țară, dar acest nivel de investiții nu asigură necesitățile pentru dezvoltarea sectorului economic local.

VI. CULTURĂ, TINERET, SPORT

6.1. Potențial cultural

Conform datelor Biroului Național de Statistică al R Moldova pe teritoriul raionului Șoldănești activează 28 instituții culturale. La 1 ianuarie 2013 în orașul Șoldănești activează o casă de cultură, două biblioteci publice (una pentru copii și una mixtă), ceea ce constituie 14% din numărul instituțiilor culturale ale raionului. La finele anului 2012 bibliotecile publice ale raionului Șoldănești aveau în fondurile sale 2 552 006 cărți și reviste, iar cele din localitate 43826 cărți și reviste.

Căminul cultural "Gheorghe Coșbuc" din or. Șoldănești a fost deschis în anul 1929 grație sprijinului oferit de Fundația Culturală Regală "Principile Carol". Odată cu schimbările administrativ-teritoriale și constituirea raionului Șoldănești (1980), instituția se transformă în Casa Raională de Cultură, iar din anul 2000 - Centrul orășenesc de cultură. Prin decizia Consiliului orășenesc Șoldănești în martie 2005 instituția redobândește denumirea istorică – Căminul cultural "G. Coșbuc". Aici activează 18 angajați, care coordonează activitatea colectivelor artistice : "Moștenitorii", "Țărăncuța", "Lozioara", "Busuioc" ansamblul de fluieriști, corul de copii și colectivul de dans modern "Milenium". Căminul cultural dispune de încălzire autonomă pe gaze naturale care oferă posibilitatea activității neîntrerupte în decursul anului. Orașul Șoldănești este gazda mai multor evenimente și festivaluri regionale, naționale și internaționale. O dată la 2 ani localitatea găzduiește festivalul folcloric internațional «La umbra stejarului lui Ștefan cel Mare». Un alt festival etnofolcloric internațional poartă genericul «Nistrule cu apă lină»

Alte instituții culturale de tip cinematografe, muzee, teatre, stațiuni balneo-climaterice pe teritoriul orașului nu există, infrastructura instituțiilor de agrement și odihnă fiind foarte limitată.

6.2. Tineret

Legătura între tineri și dezvoltarea strategică a orașului Șoldănești este evidentă, având chiar profunzimi multiple, dincolo de aparențe. Cea mai importantă componentă a oricărui program de dezvoltare strategică ar trebui să fie îmbunătățirea calității vieții tinerilor cu toate ramificațiile sale în domeniul social, economic, educational, cultural, profesional, etc.

În scopul identificării doleanțelor tinerilor în privința dezvoltării strategice ale orașului Șoldănești a fost organizată o ședință focus-grup, în urma căreia au reieșit mai multe propuneri ce vor fi concretizate în planul de acțiune cu activități concrete prevăzute pentru perioada de dezvoltare 2014 – 2020.

Astfel, principalele domenii de intervenție la capitolul tineret sunt:

a) Educația non-formală

- dezvoltarea personală, voluntariat și implicare civică;

b) Viața asociativă

- relații sociale, servicii pentru tineret, implicare în luarea deciziilor, implicare în structuri asociative, participare civică;

c) Dezvoltare economică

– Locuri de muncă și participare economică, dezvoltarea carierei, drepturile și obligațiile tinerilor angajați;

d) Cultură

- teatru, muzică, muzee, cultură scrisă, arte vizuale și plastice;

e) Petrecere, timp liber și sport

- servicii pentru tineri, activități sportive de sală și în aer liber, activități artistice, mobilitate.

Modalitățile de acțiune propuse pentru implementarea activităților propuse vizează crearea parteneriatelor pentru folosirea mai eficientă a resurselor, iar pentru partea de activități din categoria educație non-formală posibilitatea de obținere de co-finanțare prin intermediul proiectelor depuse în parteneriat cu organizații neguvernamentale locale de profil.

6.3. Potențial sportiv

Pe teritoriul orașului Șoldănești funcționează o școală de sport raională pentru 120 beneficiari. Principalii beneficiari sunt copiii și tinerii în 13-18 ani. Instituția activează din anul 2010. Școala sportivă este specializată pe următoarele genuri de sport: volei, baschet, lupte libere.

În oraș există 2 terenuri sportive destinate practicării fotbalului, atleticii ușoare, etc. Capacitatea acestora este de 500 și respectiv 300 locuri. Ambele necesită reconstrucție și amenajare. Din anul 1980 obiectele nu au suferit investiții de renovare. Cele mai importante lucrări ce urmează a fi realizate țin de înlocuirea scaunelor, renovarea gazonului, reparația capitală a edificiilor cu destinație sportivă din incinta stadioanelor, vestiarelor și a blocurilor sanitare.

La momentul actual se proiectează terenul sportiv de lângă Liceul Teoretic „Stefan cel Mare” și se preconizează a fi construit terenul de sport artificial de la Liceul „A. Mateevici”.

Or. Șoldănești este reprezentat de echipa de fotbal „FC Șoldănești”. În 3 ani de la constituire echipa deține înfruntate la campionatele raionale. Administrația locală a dotat echipa cu echipamentul sportiv necesar.

VII. ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ. SERVICII PUBLICE

7.1. Capacitatea administrativă

Transparența decizională

Transparența în procesul decizional este asigurată de specialistul relații cu publicul, în baza Regulamentului intern privind procedurile de comunicare ale primăriei orașului Șoldănești aprobat la 22 aprilie 2013 de Consiliul local.

Informațiile de interes public sunt plasate pe pagina web www.primaria-soldanesti.md, care este în permanență completată cu informații relevante pentru publicul larg. De asemenea informațiile despre activitatea primăriei orașului Șoldănești și a structurilor subordonate sunt plasate pe panourile informative din comunitate, cât și la Info-chioșcul din incinta primăriei.

Din anul 2013 a început editarea „Buletinului informativ al primăriei”, care apare o dată în trimestru și este distribuit tuturor factorilor interesați: structurilor subordonate APL, instituțiilor publice, sectorului neguvernamental și reprezentanților sectorului privat.

În vederea asigurării transparenței în procesul de luare a deciziilor sunt organizate audieri publice pe marginea celor mai importante proiecte de decizii: adoptarea bugetului local, aprobarea programelor și strategiilor de dezvoltare locală, etc.

Gestionarea întreprinderilor municipale

Prin Legea privind descentralizarea administrativă autoritățile publice locale sunt abilitate cu competențe distincte în domeniul de dezvoltare economică locală, inclusiv amenajarea piețelor agricole, a spațiilor comerciale, instituirea și gestionarea întreprinderilor municipale și organizarea oricărei altei activități necesare dezvoltării economice a unității administrativ-teritoriale.

Primăria orașului Șoldănești gestionează 2 întreprinderi municipale.

Tabelul 6. Lista întreprinderilor municipale la 1 ianuarie 2013

Denumirea	Domeniul	Forma de proprietate	Volumul vânzărilor, Mii lei (2012)	Nr angajați	Profit/Pierderi, Mii lei (2012)	Total impozite, mii lei	Impozite în bugetul local, mii lei
ÎM „Regia-Apa-Șoldănești”	Servicii comunale	De stat	83	17	- 50	22	22
ÎM „Piața Șoldănești”	Prestări servicii	De stat	256	13	48	69	53

Sursa: Primăria Șoldănești

Serviciile de aprovizionare cu apă și canalizare sunt prestate de **Întreprinderea Municipală „Regia Apa Șoldănești”**, care a fost creată prin Decizia CL la 31 august 2007.

Genurile de activitate: aprovizionarea cu apă potabilă, servicii de canalizare, salubritate.

Întreprinderea e dotată cu mașina IVECO pentru evacuarea deșeurilor, asenizator, tractor cu remorcă. Întreprinderea aprovizionează cu apă potabilă jumătate din totalul de apartamente și gospodării din oraș. Funcționează 6 fântâni arteziene.

Serviciul salubritate este compus din 20 angajați la lucrări publice, este dotat cu echipament special și unelte de muncă.

Activitatea întreprinderii s-a normalizat la sfârșitul anului 2008 și a devenit efectivă de la începutul anului 2009: se achită lunar salariile, energia electrică, toate impozitele și chiar și unele datorii din trecut. S-a făcut ordine în privința contractării populației și a agenților economici, se construiesc apeeducte pe unele străzi și se repară sistemul de canalizare.

IM „Piața Șoldănești” a fost creată prin Decizia Consiliului Local nr. 4/6 din 31.07.2007.

Întreprinderea administrează o piață agricolă și una industrială, cu o suprafață de 1,24 ha.

Activează în baza statutului și regulamentului, aprobate de Consiliul Local. De serviciile pieței beneficiază 258 patentari și 18 întreprinderi.

ÎM „Piața Șoldănești” asigură gestionarea, dezvoltarea, organizarea, prestarea serviciilor, protejarea și funcționarea pieței:

- Comercializarea en-gros și en-detail a produselor agroalimentare și industriale;
- Închirierea de spații comerciale și locuri de vânzare destinate comerțului cu produse din carne, lapte, legume, fructe, flori, pește.
- Spații de comerț și prestări servicii, închiriere de cîntare, parcare pentru cumpărătorii din aceste zone, locuri de vânzare pentru comercianții ambulanți și producătorii particulari.
- Colaborarea cu serviciile de pază și protecție pentru desfășurarea în condiții de siguranță a activității agenților economici.
- Tarabe și mese de vânzare pentru comercializarea legumelor și fructelor.

Printre prioritățile întreprinderii este construcția unei hale agro-alimentare, adaptată la cerințele europene, și pavarea pieței.

Obiectivele de performanță ale acestui proiect de viitor sunt:

- Obiectiv comercial – să devină prima piață en-gros din regiunea de nord – est a Moldovei.
- Obiectiv comercial – să contribuie la creșterea veniturilor în bugetul local al or. Șoldănești.
- Obiectiv social - să creeze noi locuri de muncă.

Modalitatea actuală de formare a bugetului local al unității administrativ teritoriale nu oferă prea multe posibilități autorităților publice de a se implica activ și de a aplica pîrghii de ordin economico-financiar pentru dezvoltarea sectorului economic.

7.2. Cooperarea dintre administrațiile publice locale

În general, dezvoltarea economică a orașului Șoldănești este strîns dependentă de cooperarea cu alte localități din regiune. Aceasta se referă în primul rînd la elaborarea strategiilor de dezvoltare regională, care trebuie să se bazeze pe valorificarea eficientă a resurselor umane, naturale, infrastructura regională, precum și pe accesarea complexă și consecventă a investițiilor și fondurilor externe. Aceste resurse trebuie orientate spre dezvoltarea și perfecționarea factorului uman, modernizarea infrastructurii, dezvoltarea businessului mic și mijlociu, și ca finalitate – crearea unei economii competitive locale.

7.3. Mass-media și sectorul asociativ

Sectorul asociativ

Sectorul asociativ al orașului Șoldănești se caracterizează printr-un nivel redus de dezvoltare, numărul ONG-urilor fiind în creștere, dar capacitatea acestora de a se dezvolta și soluționa problemele cetățenilor sunt extrem de modeste. Majoritatea proiectelor implementate sunt de către Primăria Șoldănești. Implicarea ONG în procesul decizional și stabilirea politicilor publice

ale orașului este insuficientă din motivul dezvoltării instituționale slabe, lipsei de strategii de dezvoltare și neconștientizării misiunii sale.

La momentul actual pe teritoriul orașului activează la nivel local 18 ONG-uri, cele mai active fiind:

- Asociația de Dezvoltare Socio Economică a or. Șoldănești;
- ONG „Femina Nova – Lex Nova”;
- Agenția de consultanță și școlarizare în agricultură Șoldănești (ACSA);
- Asociația Obștească «Perpetuum Mobile Șoldănești».

Mass-media

Mass-media locală este reprezentată prin un post de televiziune și două publicații periodice. În scop de informare a cetățenilor servește postul de televiziune local „Impuls TV”. Emisiunile informative durează 2 ore pe zi și sunt transmise 4 zile în săptămână, având acoperire în orașul Șoldănești și satele Parcani, Șestaci, Cobîlnea și Olișcani. Din mass-media scrisă pot fi menționate publicațiile periodice „Opinia liberă” și ziarul „Cuvîntul”. Publicația periodică (PP) regională „Opinia liberă” are 400 abonați. Publicația propune cititorilor diferite tipuri de informații, inclusiv de interes public, PP „Cuvîntul” SRL are un tiraj de 4930 exemplare, preponderent se distribuie abonaților, iar cota vânzării libere se ridică la 13%. Informațiile plasate reflectă știri, evenimente și noutăți din raioanele Telenești, Orhei, Rezina și Șoldănești, aceasta fiind și raza de distribuție a publicației.

7.4. Educație și cultură educațională

Sistemul educațional al orașului Șoldănești se constituie din instituții preșcolare, instituții de învățământ primar, gimnazial și liceal. La începutul anului de studii 2012-2013 în oraș funcționează două grădinițe-creșe, și două licee teoretice. Generalizat sistemul educațional poate fi prezentat astfel:

Educație preșcolară

Conform datelor oferite de primărie în anul 2012 frecventează grădinița 186 copii la capacitatea acestora de 135 locuri. Sunt constituite 7 grupe cu o medie de 27 copii în grupe, indicator care depășește substanțial normele și standardele naționale în domeniul educației timpurii și preșcolare.

Numărul cadrelor didactice conform aceleiași surse s-a redus în ultimii ani, în anul 2012 fiind de 1,2 ori mai mic comparativ cu anii precedenți. În același timp necesarul de cadre didactice este asigurat, dar din cauza salariilor reduse persistă fluctuația de cadre.

Grădinița-creșă „Mărțișor” a fost dată în exploatare în martie 1982. Aici activează în total 34 angajați, care asigură procesul educațional pentru cei 186 copii. Dotarea cu materiale metodologice și educaționale este satisfăcătoare. Din 1998 este introdus programul de alternativă «Pas cu Pas». Grădinița are o capacitate mare, dar la moment 1/3 din clădire nu este valorificată din cauza lipsei apeductului și a sistemului de canalizare, situație existentă de mai mult de 10 ani. Astfel principalele probleme ale instituției țin de asigurarea insuficientă cu utilități și deteriorarea infrastructurii fizice.

În anul 2004 a fost constituită Asociația Părinților și Pedagogilor, care își aduce contribuția la îmbunătățirea condițiilor de viață și activitate a copiilor.

Învățământul școlar

Școala primară Șoldănești a fost înființată la 06.08.1998 în baza instituției preșcolare «Andrieș». Instituția are contingentul de 135 elevi, repartizați în 8 clase (în mediu 17 elevi). Dotarea școlii cu materiale didactice este satisfăcătoare. Problemele cele mai mari țin de asigurarea cu apă potabilă pe parcursul întregii zile, cota mică pentru alimentarea zilnică a copiilor (4 lei), necesitatea reparației capitale a acoperișului și gardului, insuficiența veselei ș.a.

Cea mai mare instituție de învățământ liceal (după numărul de elevi) este *Liceul Teoretic „Ștefan cel Mare”*, activitatea căruia a fost lansată în anul 1968. Numărul total de copii școlarizați este de 545, iar corpul didactic întrunește 41 pedagogi, în medie 13 elevi la un profesor. Liceul activează în clădire- tip, care se află într-o situație satisfăcătoare.

Clasa de calculatoare este dotată cu 16 computere, dintre care 15 unități sunt învechite și depășite de timp. Spectrul de probleme cu care se confruntă instituția este mare și acestea se referă predominant la infrastructura fizică: disfuncționalitatea sistemului de încălzire, starea avariata a viceului, mobilă și podele învechite.

Liceul Teoretic „A. Mateevici” activează în baza școlii medii generale Nr. 2 care și-a lansat activitatea la 1 septembrie 1987. În anul 1998 în baza ordinului guvernului instituția dobândește statutul de liceu teoretic. Astăzi aici studiază 361 elevi, instruiți de 45 cadre didactice. În incinta liceului funcționează muzeul dedicat patronului spiritual – Alexei Mateevici, unde se păstrează cele mai valoroase informații precum și elogiile elevilor aduse poetului. Liceul dispune de 30 de săli de clasă cu suprafața de 1745 m², 2 săli sportive, sală de forță, o sală de festivități, laboratoare, ateliere, o sală de computere conectate la internet, bibliotecă. În liceu a fost editat ziarul „Descoperind Democrația”- primul ziar școlar din raionul Șoldănești.

Încăperea școlii este încălzită de la cazangeria autonomă conectată la gaze naturale.

În acest liceu activează Asociația Părinților și pedagogilor APP „Speranța”. În baza cotizațiilor colectate și a proiectelor implementate au fost făcute reparații curente de interior, a fost procurat mobilier, reparată podeaua. Una din activitățile tradiționale a acestei asociații este stimularea liceenilor dotați prin premii bănești.

Liceele din Șoldănești dispun de săli de calculatoare conectate la internet și biblioteci școlare, cu un fond total de carte de circa 21680 unități. Dotarea și modernizarea instituțiilor de învățământ, cât și asigurarea cu materiale educațional-metodologice este insuficientă și nu corespunde nivelului actual de dezvoltare și modernizare a societății.

În oraș activează școala muzicală, frecventată de 80 elevi. Școala este suficient dotată cu materiale didactice și instrumente muzicale, însă una din probleme rămîne strarea fizică a clădirii.

Astfel problemele prioritare caracteristice instituțiilor educaționale urbane Șoldănești țin de infrastructura edilitară și rețelele ingineresti, dotare insuficientă și neadaptată cerințelor crescînde ale sectorului, lipsa posibilităților de instruire profesională la locul de trai.

7.5. Sănătate și servicii medicale

Medicină

În domeniul ocrotirii sănătății își desfășoară activitatea *Spitalul raional*, într-un spațiu mare, dar greu de întreținut. Spitalul are circa 20 de medici. Există un Centru al Medicilor de Familie (la fel au un spațiu mare), Centrul de medicină preventivă, Ambulanța. În mare parte, instituțiile sunt dotate cu personal. Unele clădiri necesită reparații, dar nu sunt într-o stare deplorabilă. Toate instituțiile medicale sunt la gestiunea Consiliului Raional. Se preconizează să se obțină fonduri pentru instalarea sistemelor de încălzire autonome la instituțiile sanitare. În oraș funcționează 3 farmacii.

Din cauza nivelului sporit de poluare de către uzina metalurgică din Rîbnița, fabricile de ciment din Rîbnița și Rezina, în localitate se înregistrează un nivel înalt al bolilor aparatului respirator, al glandei tiroide.

Sănătate publică

Gamă construcțiilor sportive și a centrelor de cultură fizică și întremare a sănătății este insuficientă. În acest domeniu pot fi nominalizate doar construcțiile sportive de plan și sălile sportive din incinta instituțiilor școlare. Conform datelor Biroului Național de Statistică numărul construcțiilor sportive de plan în raion este în stagnare comparativ cu alte raioane.

7.6. Securitate și asistență socială

Secția Asistență Socială și Protecția Familiei activează din 1999 și are drept scop promovarea politicii de stat în domeniul asistenței sociale a persoanelor, în special al familiilor social-vulnerabile, persoanelor cu disabilități, persoanelor vârstnice, etc. Activitatea prioritară este ameliorarea gradului de sărăcie, ocrotirea, îngrijirea, recuperarea și integrarea socială a persoanelor în situații de risc. La zi în cadrul secției activează 2 asistenți sociali și 6 lucrători sociali care deserveșc populația urbană. Nu au fost constituite asociații non-guvernamentale,

care să sprijine politicile statului în domeniul protecției sociale și a integrării sociale a diferitor grupuri dezavantajate.

7.7. Siguranță și ordine publică

Obiectivul general al acestui sector de activitate îl reprezintă creșterea climatului de siguranță a cetățenilor, pe fondul întăririi ordinii și liniștii publice în orașul Șoldănești.

Inspectoratul de Poliție Șoldănești, ca unitate teritorială din subordinea Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, este instituția specializată care exercită pe raza orașului atribuții privind apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei, a proprietății private și publice, prevenirea și descoperirea infracțiunilor, precum și respectarea ordinii și liniștii publice, în condițiile legii. Activitatea Poliției Șoldănești constituie un serviciu public specializat și se realizează în interesul persoanei, al comunității, precum și în sprijinul altor instituții, exclusiv în baza și executarea legii. Inspectoratul de Poliție Șoldănești are un personal în număr de 49 angajați. Orașul este împărțit în 3 sectoare în cadrul cărora activează și veghează ordinea publică 3 polițiști de sector. Numărul de crime comise pe teritoriul orașului Șoldănești se află în creștere sporită între anii 2009 – 2013.

Tabelul 8. Nivelul de criminalitate comparativ in oraș, raion, țară

	2009	2010	2011	2012	2013 (9 luni)
Pe teritoriul orașului	43	88	87	126	70
Inclusiv crime cu caracter economic	5	4	2	2	2
Pe teritoriul raionului	163	203	233	356	217
Inclusiv crime cu caracter economic	5	4	2	2	2
Situația în republică	21460	29891	11401	14403	9553
Inclusiv crime cu caracter economic	832	685	696	703	585

Sursa: Comisariatul raional de poliție Șoldănești

Cel mai des sunt comise infracțiuni de tipul: furt, acte de huliganism, omoruri din imprudență. În perioada 2011 - 2012 rata descoperirii crimelor comise este de 80 %. Factorii comunitari nesatisfacatori ce împiedică descoperirea rapidă a crimelor țin de deteriorarea drumurilor și neiluminarea străzilor pe timp de noapte în unele regiuni ale orașului.

VIII. ANALIZA SWOT SECTORIALĂ

Analiza SWOT reprezintă un pas important în analizarea situației social-economice a unei comunități. Evaluarea punctelor tari, a celor slabe, a oportunităților și a riscurilor prin intermediul unei analize SWOT este un proces esențial care poate oferi o perspectivă nouă în ceea ce privește potențialele probleme și puncte critice care afectează o comunitate.

Analiza SWOT a fost elaborată în mod participativ, pe cele 5 sectoare de bază în dezvoltarea orașului Șoldănești:

- Servicii comunale
- Eficiență energetică
- Economie
- Protecția mediului
- Social, Cultură și Educație

Procesul a început prin efectuarea unei liste a punctelor tari și a celor slabe interne din comunitate. Apoi au fost discutate oportunitățile externe și riscurile care pot afecta dezvoltarea

continuă a comunității. Scopul principal al analizei SWOT este de a identifica și atribui fiecare factor semnificativ la una din cele patru categorii: puncte tari, slabe, oportunități și riscuri, astfel încât să se obțină o perspectivă obiectivă a situației existente în comunitate. Analiza reprezintă un instrument util în dezvoltarea strategiei de dezvoltare socio-economică a or. Șoldănești.

8.1. Servicii comunale

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Unități de transport și utilaje moderne de transportare a deșeurilor menajere solide procurate; • Serviciu de salubritate creat pe arie raională; • Număr mare de beneficiari ai serviciului de salubritate; • Infrastructura Serviciului de salubritate dezvoltată (sediul amenajat, echipament de calcul procurat, poligon pentru stocarea deșeurilor, platforme de colectare, tomberoane stradale, căi de acces renovate); • Colaboratori ai întreprinderilor municipale instruiți în domeniu; • Rețele de canalizare extinse (60% din locuitori conectați) • Stații de epurare a apei funcționale; • Rețele de apeduct extinse (70 % locuitori ai orașului conectați la apeduct); • Străzi principale și adiacente iluminate în perioada nocturnă; • 95 % de locuitori conectați la serviciul de telecomunicații; • 90 % de locuitori conectați la gazoduct; 	<ul style="list-style-type: none"> • Insuficiența de personal calificat; • Lipsa Planului urbanistic al orașului; • Lipsa unor strategii și planuri de dezvoltare a serviciilor comunale locale; • Sisteme de apeduct și canalizare învechite; • Insuficiența mijloacelor financiare; • Tarife la servicii locale prestate mici (aprovizionare cu apă, canalizare, salubritate); • Număr mare de consumatori cu datorii pentru servicii locale prestate (aprovizionare cu apă, canalizare, salubritate); • 40 % din populația orașului neconectați la servicii comunale de aprovizionare cu apă, canalizare, salubritate; • Legislație locală incompletă; • Infrastructura drumurilor locale deteriorată; • Colaborare redusă între întreprinderile municipale locale; • Politizarea instituțiilor locale de prestare a serviciilor comunale; • Atitudine pasivă a cetățenilor față de serviciile prestate și a angajamentelor asumate;
Oportunități	Riscuri
<ul style="list-style-type: none"> • Colaborare sporită cu Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru în scopul dezvoltării serviciilor comunale; • Colaborare cu Fondul Ecologic Național; • Accesarea de programe de finanțare anunțate; • Identificarea partenerilor din străinătate în scopul accesării fondurilor europene; • Colaborare cu instituțiile prestatoare de servicii de instruire de calitate în domeniul serviciilor comunale; • Efectuarea unui schimb de experiență în țară și peste hotare în domeniul funcționării și dezvoltării serviciilor comunale; 	<ul style="list-style-type: none"> • Instabilitatea politică; • Legislație în domeniu imperfectă; • Majorarea prețurilor la resursele energetice; • Presiuni din partea instituțiilor de stat; • Corupția sporită; • Migrația sporită a populației apte de muncă; • Calamități naturale;

8.2. Eficiență energetică

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Energie termică conservată în clădiri publice (Primărie, Casa de Cultură, sediul serviciu salubritate, liceu...); • Gradinița “Martisor” din or. Șoldănești aprovizionată cu apă caldă prin instalarea bateriilor solare; • Cazangerie funcțională cu utilaj modern la liceu și gradiniță; • Potențial important al biomasei în regiune; • Proiecte tehnice în domeniul eficienței energetice elaborate; • Existența producătorilor locali de combustibil din biomasă. 	<ul style="list-style-type: none"> • Surse financiare insuficiente în scopul asigurării eficienței energetice la grad sporit în oraș; • Lipsa pașapoartelor energetice a clădirilor; • Lipsa unor programe de management energetic, eficiență energetică, promovare a resurselor regenerabile; • Promovarea redusă a informației privind resursele regenerabile și eficiența energetică; • Slaba pregătire a personalului responsabil de urbanism și utilizarea energiei regenerabile din cadrul primăriei Șoldănești; • Acces redus al firmelor mici la programele de finanțare pentru dezvoltarea afacerilor în producerea de energie din surse regenerabile; • Lipsa unui Plan strategic în domeniul eficienței energetice; • Insuficiența de personal calificat; • Cetățeni neinformați în domeniul eficienței energetice; • Lipsa Asociației de proprietari/locatari în blocurile rezidențiale
Oportunități	Riscuri
<ul style="list-style-type: none"> • Colaborare cu Fondul pentru Eficiență Energetică din Moldova; • Utilizarea energiei regenerabile pe scară largă la nivel european; • Existența unor programe de finanțare pentru elaborarea strategiilor locale privind energiile regenerabile; • Atragerea investițiilor în domeniu; • Colaborare sporită cu Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru; • Identificarea partenerilor din străinătate în scopul accesării fondurilor europene în domeniul eficienței energetice; • Colaborare cu instituțiile prestatoare de servicii de instruire de calitate în domeniul eficienței energetice; • Efectuarea unui schimb de experiență în țară și peste hotare în domeniul eficienței energetice; 	<ul style="list-style-type: none"> • Politizarea activității Fondului de Eficiență Energetică; • Dependența față de resursele energetice externe; • Majorarea prețurilor la resurse energetice; • Sistem bancar reticent față de viabilitatea planurilor de afaceri în domeniul valorificării resurselor de energie din surse regenerabile; • Epuizarea resurselor energetice naționale și lipsa unei strategii în acest caz; • Instabilitatea politică • Calamități naturale;

8.3. Economie

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Prezența a 335 agenți economici activi în oraș; • Administrație locală deschisă către investitorii străini; • Existența unei pieți agroalimentare; • Prezența în oraș a reprezentanțelor a mai multor bănci; • Prezența întreprinderii cu capital străin “Gemeni Clothing Limited”; • Acces la cale ferată; • Acces la drumul național; • Prezența spațiilor industriale; • Cariera de piatră în apropiere; • Prezența locațiilor turistice; • Întreprinderi agricole funcționale și profitabile (SA “Cereale”, Fabrica de uscare a fructelor și legumelor) • Oraș împrejmuț de păduri forestiere; 	<ul style="list-style-type: none"> • Conflicte politice în Consiliul local Șoldănești; • Insuficiența de resurse financiare locale; • Infrastructură inadecvată; • Industrie nedezvoltată; • Potențial public- privat nevalorificat; • Lipsa unei strategii de marketing a orașului; • Insuficiența promovării produselor și serviciilor locale; • Lipsa informațiilor de piață; • Lipsa unei culturi manageriale în sectorul privat; • Drumuri deteriorate; • Neaplicarea managementului calității pentru produse și servicii locale; • Lipsa unei infrastructuri de cazare pentru turiști; • Turism nedezvoltat; • Nivel de trai scăzut; • Nivel mic al salariilor în comparație cu costul vieții; • Întreprinderi falimentate; • Spații industriale neutilizate; • Antreprenori slab instruiți în domeniul gestionării afacerilor; • Număr redus de asociații specializate și ONG-uri capabile să ofere servicii de consultanță și asistență antreprenorilor locali; • Interes scăzut pentru introducerea de noi tehnologii;
Oportunități	Riscuri
<ul style="list-style-type: none"> • Așezare geografică favorabilă dezvoltării economice a orașului; • Îmbunătățirea percepției investitorilor străini asupra orașului; • Dezvoltarea de parteneriate între întreprinzătorii locali și cei străini; • Constituirea de parteneriate public-private; • Atragerea investițiilor străine; • Preluarea experienței în domeniul dezvoltării turismului; • Crearea unui Incubator de afaceri în oraș; • Colaborare sporită cu Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru în scopul dezvoltării sectorului economic; 	<ul style="list-style-type: none"> • Instabilitatea politică • Credite bancare nefavorabile; • Falimentarea băncilor; • Acordarea de facilitate prioritară altor centre economice din regiune; • Scăderea credibilității mediului de afaceri; • Devalorizarea valutei naționale; • Inflația sporită; • Majorarea prețurilor la serviciile de telecomunicații, energie electrică, combustibil și transport; • Incorectitudinea investitorilor; • Corupția avansată; • Migrație sporită; • Îmbătrânirea populației;

<ul style="list-style-type: none"> • Atragerea investitorilor străini în domeniul prelucrării tutunului, laptelui și confecționării obiectelor din beton și piatră; • Accesarea de programe de finanțare anunțate în domeniu; • Identificarea partenerilor din străinătate în scopul dezvoltării afacerilor; • Colaborare cu instituțiile prestatoare de servicii de instruire de calitate în domeniul dezvoltării afacerilor; • Efectuarea unui schimb permanent de experiență în țară și peste hotare în domeniul dezvoltării afacerilor; • Identificarea și accesarea creditelor bancare favorabile; 	<ul style="list-style-type: none"> • Majorarea prețurilor la resursele energetice; • Presiuni din partea instituțiilor de stat;
---	---

8.4. Protecția Mediului

Puncte Tari	Puncte Slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Potențial ecologic crescut (pădure, parc, fișii forestiere); • Parteneriate dezvoltate (GIZ, FEN ...) în implementarea de proiecte privind salubritatea, canalizarea, bazine de colectare a apei, stații de epurare); • Există platforme de preselecție a deșeurilor; • Întreprinderea Comunală dotată cu tehnică pentru colectarea deșeurilor; • Existența Întreprinderii Municipale „Regia Apa Șoldănești”; • Existența cadrelor calificate la Întreprinderea Municipală „Regia Apa Șoldănești”; • Fond forestier bogat în apropierea orașului; • Existența a 3 bazine acvatice pe teritoriul orașului; • Existența a 4 stații de epurare a apelor menajere; • Terenuri agricole fertile; • Existența rețelei de canalizare care cuprinde 60% de locuitori; • Existența a 4 spălătorii auto autorizate. • Poligonul autorizat de stocare a deșeurilor este în proces de construcție și va fi finalizat la finele anului 2014; • Există proiecte depuse pentru implementare. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa planului de mediu al orașului; • Existența gunoiștei neautorizate, cu o vechime de 20 ani, amplasată pe malul râului Ciorna, afluent al Nistrului; • Lipsa planului urbanistic al orașului; • Nivel scăzut de educație ecologică în rândul populației; • Asigurarea insuficientă a populației cu rețea de canalizare; • Existența a 6 km de sistem de canalizare învechit; • Accidentare frecventă a sistemului de canalizare și intervenții întârziate din partea serviciului; • Parcul central și zonele de agrement din preajma blocurilor locative nu sunt amenajate; • Rîul Ciorna este poluat; • Apele din fîntînile de mină sînt poluate; • Existența cîinilor vagabonzi care răspîndesc gunoiul prin oraș; • Lipsește groapa de incinerare a animalelor moarte; • Lipsa abatoarelor pentru animale.
Oportunități	Amenințări, Riscuri
<ul style="list-style-type: none"> • Existența Programelor și Fondurilor guvernamentale în domeniul eficiență 	<ul style="list-style-type: none"> • Calamitățile naturale; • Schimbarea spectrului politic

energetică, ecologie, cultură și educație; <ul style="list-style-type: none"> • Existența partenerilor de dezvoltare(USAID, GIZ, UNDP, Catholi Relief Service); • Explorarea zonei geografice favorabile. • Surse finantare UE. 	republican (campaniile electorale); <ul style="list-style-type: none"> • Politizarea instituțiilor guvernamentale; • Nesianozitatea din partea antreprenorilor responsabili de executarea proiectelor investiționale. • Resurse externe insuficiente.
---	--

8.5. Social, Cultură și Educație

Puncte Tari	Puncte Slabe
Educație <ul style="list-style-type: none"> • Cadre calificate în domeniu(dețin grad didactic); • Existența încăperilor dotate cu lumină, încălzire, apă rece-100%, apă caldă-20%; • Colaborarea cu părinții; • Activează Asociații ale Părinților și Pedagogilor; • Functionarea cabinetelor medicale; • Existența mobilierului nou-25%; • Existența terenurilor de joacă la grădiniță; • Reparații capitale și curente efectuate(cu ajutorul părinților); • Activează 2 licee (unul de circumscripție); 2 grădinițe, o școală de muzică, o școală de arte plastice, un Centru de Creație; • Încăperile existente sunt exploatate la maxim; • Frecvența sporită a copiilor. Social <ul style="list-style-type: none"> • Funcționarea în Primărie a serviciului Asistență socială; • Funcționează azilul de bătrâni, cu o capacitate de 28 de locuri; • Funcționează Centrul de Creație pentru copii; • Există echipa multidisciplinară ce soluționează problemele sociale, violența în familie; • A fost implementat proiectul “Crearea Centrului comunitar de servicii sociale și acces la informație”, finanțat de UNDP; • Activează asociația veteranilor; • Se organizează, de către APL, comemorări și zile festive pentru veteranii de război; • Funcționarea în oraș a ONG “Profemida” și “Speranța”, care acordă servicii păturilor social vulnerabile din 	<ul style="list-style-type: none"> • Grădinițe de copii cu acoperișuri uzate și neizolate; • Geamuri învechite la toate instituțiile (Liceul „A. Mateevici”, Grădinița-creșă „Andrieș”); • Clădiri din domeniul educației nereparate; • Sistem de aprovizionare cu energie electrică din instituțiile de învățământ-învechit; • Îngrădire nesatisfacatoare a terenurilor de joacă de la Grădinița-creșă „Andrieș” și Grădinița-creșă „Mărțișor” • Jucării insuficiente la grădinițe. • Insuficiența mobilierului și a materialelor didactice; • Lipsa apei calde la Grădinița “Andrieș”; • Lipsa frigiderelor la grădinițe; • Insuficiență de lingerie și veselă la grădinițe. • Insuficiența cadrelor didactice; • Salarizare insuficientă (activează pe 0,75); • Stadioane neamenajate; • Lipsa unei piscine orașenești; • Lipsa sălilor de sport orașenești. • Tehnica de calcul și echipament învechit și insuficient; • Lipsa sistemului sanitar la Liceul “Ștefan cel Mare”; • Bazin nefuncțional la Liceul “A. Mateevici”; • Îmbolnăvirea copiilor și a cadrelor didactice; • Insuficiența cadrelor didactice în domeniul preșcolar, dar și în domeniul educației; Social <ul style="list-style-type: none"> • Număr insuficient de lucrători sociali; • Insuficiența utilajului pentru persoanele cu dizabilități; • Nu toate persoanele vulnerabile, care

oraș și din raion.

- **Cultură**
- Căminul cultural renovat integral;
- Copii talentați;
- Profesioniști în domeniu;
- Funcționarea săli pentru repetiții;
- Acces ușor la Căminului cultural;
- Existența aparatului tehnic muzical;
- Participarea activă la festivalele raionale, republicane și internaționale;
- Existența Școlii de muzică;
- Existența Școlii de pictură;
- Existența Centrului de Creație;
- Existența muzeelor liceene;
- Existența parcului de cultură (există doar terenul);
- Frecvența sporită a copiilor la bibliotecă;
- Donații de carte;
- Fond de carte completat;
- Activează o bibliotecă pentru copii și una pentru adulți;
- Existența scenei de vară;
- Activează două biserici.

necesită ajutor material din partea APL, beneficiază de el;

- Lipsa cantinei sociale;
- Copiii cu dizabilitati necuprinsi ocupational;
- Conlucrare insuficientă dintre APL și secția asistența socială Raională;
- Insuficiența pantelor pentru persoanele cu dizabilități;
- Persoanele cu dizabilități nu au acces la locurile de muncă;
- Lipsesc cercurile pe interes pentru persoanele cu dizabilități,
- Lipsește echipa mobilă multidisciplinară de asistență socială;
- Insuficiența locurilor în cimitir. Există necesitatea creării unui nou cimitir;
- Puține proiecte implementate în domeniul social;
- Puține ONG-uri cu activități sociale desfășurate și capacitate de management dezvoltat;
- Număr insuficient de indicatoare rutiere pietonale și treceri pietonale pe drumurile locale.

Cultură

- Remunerare insuficientă a lucrătorilor din domeniul culturii;
- Insuficiența instrumentelor muzicale;
- Costume naționale uzate și insuficiente;
- Scuarul din strada Victoriei neamenajat;
- Scuarul din strada Păcii amenajat insuficient;
- Lipsa unei săli de discotecă;
- Lipsa unei zone amenajate pentru petrecerea sărbătorilor în aer liber;
- Utilaj sonor învechit și insuficient;
- Mobilier bibliografic pentru copii și adulți învechit;
- Insuficiența în biblioteci a cărților în limba română;
- Instituții culturale neconectate la rețeaua Internet;
- Turismul cultural slab dezvoltat;
- Lipsa muzeului orașului;
- Lipsa transportului pentru deplasarea la festivaluri, concerte, concursuri din alte localități;
- Starea degradată a bibliotecilor orașenești;
- Insuficiența de computere la biblioteci și casa de cultură;

	<ul style="list-style-type: none"> Lipsa sistemului de termoficare la biblioteca pentru copii.
Oportunități	Amenințări
<p>Educație</p> <ul style="list-style-type: none"> Atragerea agenților economici în activități educaționale; Atragerea proiectelor în sectorul educației; Realizarea unui schimb de experiență cu alte instituții (din republică și de peste hotare); Popularizarea artei (participarea la concursuri și expoziții republicane și internaționale); Colaborarea cu ONG-urile din domeniul educației; Promovarea rezultatelor cadrelor didactice (din domeniul educației); <p>Social</p> <ul style="list-style-type: none"> Atragerea fondurilor de ajutor social din partea Ministerului muncii și protecției sociale; Colaborarea cu cetățenii plecați peste hotare; Colaborarea cu fundațiile republicane “Edelvais” și internaționale “Counterpart”; Colaborarea cu agenții economici locali în vederea soluționării problemelor sociale; Schimbul de experiență în cadrul vizitelor de studiu în țările europene; Identificarea donatorilor prin intermediul internetului; Colaborarea cu organizațiile sociale din România și din Uniunea Europeană; <p>Cultură</p> <ul style="list-style-type: none"> Schimb de experiență și colaborarea cu orașele vecine și cu orașe înfratite din alte țări; Potențial de resurse externe; Colaborarea cu Ministerul Culturii; Invitarea specialiștilor din țară și de peste hotare, din domeniul culturii; Identificarea donatorilor pentru obținerea echipamentului tehnic: calculatoare, proiector, conectare la Internet; Colaborarea cu băștinașii din domeniul culturii, care s-au stabilit cu traiul în alt oraș sau țară; Colaborarea cu ziariștii și televiziunea din oraș pentru promovarea culturii. 	<ul style="list-style-type: none"> Fluxul cadrelor didactice și a părinților peste hotare; Abandonarea copiilor de către părinți; Scăderea natalității; Salariile mici a cadrelor didactice; Reforme în domeniul educației nefuncționale; <p>Social</p> <ul style="list-style-type: none"> Criza economică (creșterea prețurilor și pensii mici); Devalorizarea valutei naționale; Mărirea vârstei de pensionare; Migrația excesivă a populației apte de muncă; Diminuarea fondurilor internaționale pentru ajutor social și a proiectelor sociale. <p>Cultură</p> <ul style="list-style-type: none"> Migrația populației, în special a copiilor și a tinerilor; Plecarea specialiștilor în alte domenii de muncă; Dezbinarea politică; Puține finanțări în domeniul culturii.

CAPITOLUL II.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE 2014 – 2020

Cadrul general al strategiei

Documentul stabilește un mod de abordare structurat și coerent al activităților pe care autoritățile administrației publice locale trebuie să le inițieze, implementeze și susțină în vederea atingerii obiectivelor trasate la nivel local. Strategia de dezvoltare integrează o viziune distinctă asupra viitorului și determină misiunea administrației publice locale din orașul Șoldănești, precum și obiectivele strategice, măsurile prin care se va materializa această viziune. Căile de acțiune pentru atingerea obiectivelor sînt astfel structurate încît să permită actorilor locali să-și coordoneze eforturile și să colaboreze în beneficiul întregii comunități, cu utilizarea adecvată a tuturor resurselor, cunoștințelor și voinței locale.

2.1 DEFINIREA VIZIUNII ȘI MISIUNII

Alegerea Viziunii de dezvoltare a orașului se bazează pe rezultatele analizei contextului extern și intern, în centrul careia este plasat cetățeanul orașului Șoldănești și în general imaginea de perspectivă și viitorul dorit al orașului, care s-ar înțelege și s-ar obține de întreaga comunitate orășenească.

***Viziunea** de dezvoltare a orașului Șoldănești este:*

Șoldănești – oraș modern cu infrastructură dezvoltată și economie prosperă, ce asigură cetățenilor servicii de calitate și un nivel de trai decent. Oraș atractiv pentru investiții și turiști cu administrație publică competentă și societate civilă consolidată.

*Pentru realizarea Viziunii, **Misiunea** comunității și a autorităților publice locale reprezintă:*

APL în parteneriat cu societatea civilă identifică probleme, oferă soluții viabile, asigură un proces decizional participativ și transparent în interesul cetățenilor; APL atrage investiții și implementează proiecte în scopul prestării serviciilor publice de calitate pentru locuitorii orașului Șoldănești.

În vederea dezvoltării și prosperității orașului Șoldănești, comunitatea și Administrația publică locală activează în baza următoarelor principii asumate și împărtășite:

- Competență, transparentă și deschidere către cetățeni din partea APL.
- Eficiență și accesibilitate a instituțiilor publice.
- Calitate și diversitate pentru servicii publice locale.
- Responsabilitate și atitudine participativă a locuitorilor.
- Respectarea echității de gen și participării incluzive a tuturor grupurilor de cetățeni. Asigurarea accesului la informare, expunere și implicare în viața APL și în procesul de luare a deciziilor la nivel local a femeilor, persoanelor cu dizabilități, asociațiilor de veterani, etc.
- Parteneriat viabil și constructiv între aleșii locali, actorii sociali și economici.
- Activism și implicare a societății civile în procesul decizional și soluționarea problemelor.
- Tradiții locale păstrate și promovate.
- Ospitalitate și atitudine pozitivă față de turiști.
- Atitudine grijulie față de mediul înconjurător.

2.2 OBIECTIVELE STRATEGICE DE DEZVOLTARE ALE ORAȘULUI ȘOLDĂNEȘTI

Stabilirea direcțiilor strategice și a unui sistem de obiective și măsuri ce sunt strîns corelate cu viziunea formulată, precum și crearea unui parteneriat consistent pentru validarea strategiei și

implementarea acesteia reprezintă factori esențiali în dezvoltarea localității devenind un document cadru pentru atragerea de fonduri necesare dezvoltării socio-economice a orașului.

Obiectivul general al strategiei ține de:

Asigurarea unei dezvoltări socio-economice durabile a orașului Șoldănești în perioada 2014 - 2020.

Direcțiile strategice (DS) și obiectivele specifice (OS):

DS.1. Dezvoltarea sectorului economic și a turismului.

- OS. I. Dezvoltarea businessului mic și mijlociu la nivel local.
- OS. II. Sporirea productivității agricole și dezvoltarea industriei de producere.
- OS. III. Atragerea investițiilor străine în economia locală.
- OS. IV. Dezvoltarea infrastructurii turistice și sporirea numărului de turiști.

DS.2. Modernizarea infrastructurii comunale și asigurarea eficienței energetice.

- OS. I. Renovarea infrastructurii de drumuri locale din or. Șoldănești.
- OS. II. Asigurarea eficienței energetice a blocurilor locative și în domeniul iluminării stradale a or. Șoldănești.
- OS. III. Aprovizionarea cu apă potabilă și cu servicii de canalizare a cetățenilor din or. Șoldănești.
- OS. IV. Îmbunătățirea managementului deșeurilor solide.

DS.3. Îmbunătățirea serviciilor publice pentru cetățeni.

- OS. I. Oferirea serviciilor sociale de calitate pentru persoanele din categoriile defavorizate.
- OS. II. Întărirea capacității instituționale la nivel local în domeniul acordării serviciilor sociale de calitate.
- OS. III. Consolidarea capacității APL și sporirea transparenței procesului decizional.

DS.4. Promovarea valorilor spirituale și îmbunătățirea calității educației.

- OS. I. Modernizarea procesului de instruire și educație în instituțiile educative.
- OS. II. Renovarea instituțiilor instructiv-educative din oraș.
- OS. III. Protecția obiceiurilor și datinilor autohtone.
- OS. IV. Modernizarea serviciilor bibliografice și promovarea valorilor spirituale.

DS.5. Protecția mediului ambiant și menținerea echilibrului ecologic.

- OS. I. Asigurarea protecției zonelor verzi ale orașului și a fâșiilor forestiere.
- OS. II. Educația cetățenilor în domeniul protecției mediului prin implementarea proiectelor și programelor în domeniu.
- OS. III. Crearea condițiilor bune de odihnă și agrement pentru cetățeni.

2.3. PLANUL DE MĂSURI CONFORM DIRECȚIILOR STRATEGICE (2014 – 2020)

Direcția strategică: Dezvoltarea sectorului economic și al turismului				
Obiective specifice	Măsuri generale	Rezultate	Indicatori	Surse de finanțare
OS. I. Dezvoltarea businessului mic și mijlociu la nivel local.	Crearea condițiilor favorabile pentru dezvoltarea businessului mic și mijlociu;	<ul style="list-style-type: none"> • Numar sporit de agenti economici competitivi; • Capacitati imbunatatite ale tinerilor antreprenori; 	Numarul AE crescut cu 30 %; 40% de AE calificati;	FNDR
	Atenuarea barierei birocratice în sectorul privat;	<ul style="list-style-type: none"> • Proceduri de eliberare a autorizatiilor de activitate simplificate; • Taxe locale favorabila tinerilor antreprenori pentru primii 2 ani de activitate.. 	Nr. autorizatiilor eliberate Nr. antreprenorilor tineri crescut cu 30 %; Noi locuri de munca;	APL
	Dezvoltarea unui parteneriat cu organizatii ale oamenilor de afaceri (Camera de Comert, patronate ...)	<ul style="list-style-type: none"> • Produse specifice orasului promovate pe piata interna si externa; • Dezvoltarea unei pieti de desfaere accesibile; 	1000 exemplare ale catalogului editate; Export intern si extern sporit cu 50 %; Un web site economic de informare despre piata de desfacere functional; Profit marit cu 25%;	FNDR
OS. II. Sporirea productivității agricole și promovarea produselor autohtone.	Valorificarea terenurilor neprelucrate ce fac parte din patrimoniul Primariei Soldanesti;	<ul style="list-style-type: none"> • Productie agricola sporita 	Marirea cu 35 % a numarului terenurilor valorificate; Nr. agenilor economici informati; Nr. licitatiilor organizate;	APL

Acest document a fost elaborat cu suportul proiectului USAID de Susținere a Autorităților Locale din Moldova (LGSP) în parteneriat cu Centrul CONTACT.
Viziunile exprimate nu corespund în mod obligatoriu celor ale Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) ori Guvernului SUA.

USAID
DIN PARTEA POPORULUI AMERICAN

Proiectul de Susținere a Autorităților
Locale din Moldova

	Crearea noilor piețe de desfacere.	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea veniturilor în sectorul agricol; • Crearea noulor locuri de muncă; 	Creșterea cu 40% a veniturilor în bugetul local; Măsurarea ratei șomajului cu 20 %	FNDR
OS. III. Atragerea investițiilor străine în economia locală.	Aplicarea unui sistem de impozitare atractiv pentru investitori.	<ul style="list-style-type: none"> • Noi investiții străine; • Noi locuri de muncă create; • Creșterea veniturilor în bugetul local; 	Nr. investitorilor străini; Măsurarea ratei șomajului; Măsurarea veniturilor în bugetul local cu 30 %;	APL
	Promovarea potențialului local.	<ul style="list-style-type: none"> • Acces liber al potențialilor investitori la potențialul economic local; 	Nr. investitorilor străini;	APL Resurse externe
	Identificarea potențialilor investitori pentru domeniile prioritare.	<ul style="list-style-type: none"> • Sector economic dezvoltat; • Creșterea bunăstării cetățenilor; • Valorificarea imobilului abandonat și degradat; 	Creșterea nr. de investitori cu 60 %	APL Sector privat
OS. IV. Dezvoltarea infrastructurii turistice și sporirea numărului de turiști.	Promovarea potențialului turistic și a tradițiilor autohtone.	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea numărului de turiști în oraș; • Pastrarea tradițiilor autohtone; 	Sporirea numărului de turiști cu 40 %	FNDR Resurse externe
	Modernizarea infrastructurii turistice.	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea turismului ca ramură economică în oraș; • Creșterea numărului de turiști în oraș; 	Sporirea numărului de turiști cu 40 %	Autorități centrale Resurse internaționale

	Amenajarea terenurilor de agrement.	<ul style="list-style-type: none"> • Imbunatatirea aspectului esthetic al orasului; • Conditii bune pentru odihna si relaxare; • Spatii amenajate pentru copii; 	Nr. de zone amenajate pentru odihna in oras	FEN Sector privat APL
	Renovarea monumentelor culturale.	<ul style="list-style-type: none"> • Pastrarea patrimoniului cultural local; • Cresterea numarului de turisti in oras; 	2 monumente restaurate si amenajate	Autoritati centrale APL Resurse internationale

Direcția strategică: Modernizarea infrastructurii comunale și asigurarea eficienței energetice

Obiective specifice	Măsuri generale	Rezultate	Indicatori	Surse de finanțare
OS. 1. Renovarea infrastructurii de drumuri locale din or. Șoldănești.	Elaborarea proiectelor tehnice pentru sectorul drumuri.	<ul style="list-style-type: none"> • Proiecte tehnice realizate si expertizate a 5 drumuri locale: • Portofoliul de proiecte in domeniul infrastructurii drumurilor competitiv 	Nr. cereri de finantare depuse; Nr. de proiecte tehnice elaborate 1 studiu de fezabilitate realizat;	USAID, UE, Fondul Rutier, Fondul National pentru Dezvoltare Regionala;
	Renovarea a 20 % din drumurile locale.	<ul style="list-style-type: none"> • Conditii bune pentru deplasare pe drumurile locale; 	6 km. Carosabil reparat capital Nr. indicatoare rutiere instalate; Nr. km. de borduri instalate	Fondul Rutier
OS. II. Asigurarea eficienței energetice a blocurilor locative si in domeniul iluminării stradale a or. Șoldănești.	Efectuarea auditului energetic al cladirilor municipal si al sistemului de iluminat public.	<ul style="list-style-type: none"> • Auditul energetic efectuat pentru blocuri locative si institutii publice • Auditul energetic efectuat pentru sistemul municipal de iluminat public 	40% din blocurile locative si institutii publice cu audit energetic efectuat; 70% al sistemului de iluminat public stradal, în piețe publice și zone publice deschise asigurat cu audit energetic	Fondul pentru Eficienta Energetica, Fondul National pentru Dezvoltare Regionala

	Elaborarea proiectelor tehnice.	<ul style="list-style-type: none"> Proiecte tehnice elaborate pentru conservarea energiei termice in 6 blocuri locative si 6 institutii publice 	20% din blocurile locative si institutii publice asigurate cu proiecte tehnice pentru conservarea energiei	USAID, GIZ, UNDP, Fondul pentru Eficienta Energetica, Fondul National pentru Dezvoltare Regionala;
	Aplicarea criteriilor de eficienta energetica in procesul de achiziționare de produse, servicii și lucrări.	<ul style="list-style-type: none"> Caiete de sarcini completate cu criteriile de eficienta energetica in procesul de achiziționare a bunurilor, serviciilor si lucrarilor 	Nr. caiete de sarcini elaborate	APL
	Atragerea investițiilor în domeniul eficienței energetice.	<ul style="list-style-type: none"> Obținerea investițiilor pentru conservarea energiei in 6 institutii publice si 6 blocuri locative; Economii la bugetul local 	Atragerea a 20 mln. lei; 20% din blocuri locative si institutii publice cu enegie termica conservata	Sector privat Autoritati centrale APL Resurse internationale
	Cresterea gradului de eficienta energetica in cladiri (Izolarea termica a cladirilor, moderizare ainstalatiilor)	<ul style="list-style-type: none"> Reducerea consumului excesiv de energie termica; Imbunatatirea gradului de confort al cetatenilor Scaderea facturii la caldura 	20% din blocuri locative publice cu enegie termica conservata;	APL, sector privat local
	Cresterea gradului de constientizare a sectorului de afaceri, societatii civile si a cetatenilor privin avantajele eficientei energetice	<ul style="list-style-type: none"> Grad de conștientizare a importanței dezvoltării sectorului Eficienței energetice ridicat; Nr. de proiecte implementate in domeniu sport; 	10 evenimente de informare si constientizare a importanței dezvoltării sectorului Eficienței energetice organizate; 7 proiecte implementate in domeniu sport;	APL, Fondul pentru Eficiență Energetică, resurse internaționale

	<p>Instalarea unui sistem eficient de iluminare stradală în tot orasul.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea calității vieții oamenilor; • Scăderea cheltuielilor administrației publice locale pe termen mediu și lung; • Securitatea persoanelor și bunurilor; • Scăderea infraționalității; • Securitatea traficului rutier; • Reducerea costurilor de întreținere; • Diminuarea consumului de energie electrică; 	<p>Solutii tehnice identificate;</p> <p>1 proiect ethnic elaborat;</p> <p>Economii substantiale pe termen mediu si lung la bugetul local;</p> <p>Reducerea cazurilor de infractiuni cu 30%;</p> <p>Sistem de iluminare stradala eficienta instalat;</p> <p>Reducerea cazurilor de infractiuni cu 30%;</p> <p>Reducerea cheltuielilor de intretinere de trei ori;</p>	<p>USAID, GIZ, UNDP, Fondul pentru Eficienta Energetica, Fondul National pentru Dezvoltare Regionala;</p>
	<p>Informarea si instruirea cetatenilor cu privire la aplicarea masurilor de eficienta energetica</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sporirea nivelului de cunostinte a functionarilor publici si consumatorilor finali privind măsurile de eficiență energetică și modul de implementare 	<p>% de funcționari publici și consumatori finali informati despre măsurile de eficiență energetică</p>	<p>APL</p>
		<ul style="list-style-type: none"> • Sporirea nivelului de cunostinte a elevilor despre importanta și măsurile de eficiență energetică 	<p>% elevi din scoli informati despre masurile de eficientă energetică</p>	<p>APL</p>

OS. III. Aprovizionarea cu apă potabilă și cu servicii de canalizare a cetățenilor din or. Șoldănești.	Elaborarea proiectelor tehnice.	<ul style="list-style-type: none"> Proiecte tehnice pentru 20 km. de apeduct și canalizare realizate; 	Nr. proiectelor tehnice elaborate.	USAID, GIZ, UNDP Fondul National pentru Dezvoltare Regionala, Consiliul raional Soldanesti, Comunitatea;
	Atragerea investițiilor în domeniul apa-canalizare.	<ul style="list-style-type: none"> Obținerea investițiilor financiare pentru construcția a 7 km de canalizare 	Suma investițiilor obținută; 7 km de sistem canalizare construit;	USAID, GIZ, UNDP Fondul National pentru Dezvoltare Regionala, Consiliul raional Soldanesti, Comunitatea;
	Construcția și extinderea rețelelor de apă și canalizare cu stații de epurare.	<ul style="list-style-type: none"> Cetățeni aprovizionați cu apă potabilă de calitate; Asigurarea accesului cetățenilor la servicii de canalizare; Situație ecologică ameliorată; Diminuarea nr. îmbolnăvirilor de boli gastro-intestinale; Nivel de trai ridicat; 	80% cetățeni aprovizionați cu apă potabilă de calitate; 70% cetățeni aprovizionați cu acces la servicii de canalizare; Diminuarea poluării solului cu 30 % Scaderea ratei de îmbolnăviri cu 30%; Nr. familiilor conectate la sistem de apeduct și canalizare;	USAID, GIZ, UNDP Fondul National pentru Dezvoltare Regionala, Consiliul raional Soldanesti, Comunitatea;
OS. IV. Îmbunătățirea managementului deșeurilor solide.	Atragerea investițiilor în sistemul de management al deșeurilor solide (MDS).	<ul style="list-style-type: none"> Sistem integrat de management al deșeurilor solide; Diminuarea poluării solului, apei și aerului din oras; Creșterea veniturilor în bugetul local din sursele reciclării deșeurilor; Localitate curată; 	40% de deșuri reciclate din masa totală a deșeurilor colectate; Diminuarea poluării solului, apei și aerului din oras. Mărirea veniturilor în bugetul local cu 20 %; Aspectul localității îmbunătățit;	USAID, GIZ, Fondul National pentru Dezvoltare Regionala;

	Procurarea echipamentului de reciclare.	<ul style="list-style-type: none"> • Deseuri reciclate; • Creșterea veniturilor în bugetul local din sursele reciclării deșeurilor; • Protecția mediului ambiant; 	40% de deșeuri reciclate din masa totală a deșeurilor colectate; Diminuarea poluării solului, apei și aerului din oraș.; Mărirea venitului în bugetul local cu 20%;	USAID, GIZ, UNDP Fondul Național pentru Dezvoltare Regională, Consiliul raional Soldanesti;
	Construcția stației de reciclare.	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizarea infrastructurii pentru colectarea și reciclarea deșeurilor solide; 	40% de deșeuri reciclate din masa totală a deșeurilor colectate; Diminuarea poluării solului, apei și aerului din oraș. Mărirea venitului în bugetul local cu 20%;	USAID, GIZ, UNDP Fondul Național pentru Dezvoltare Regională, Consiliul raional Soldanesti;

Direcția strategică: Îmbunătățirea serviciilor publice pentru cetățeni

Obiective specifice	Măsuri generale	Rezultate	Indicatori	Surse de finanțare
OS.I. Oferirea serviciilor sociale de calitate pentru persoanele din categoriile defavorizate.	Dezvoltarea unui serviciu social pentru copiii cu dizabilități.	Servicii de calitate oferite copiilor cu dizabilități; Riscul de marginalizare socială a copiilor cu dizabilități minimalizat; Comunitate sensibilizată și informată despre problemele copiilor cu dizabilități;	Local renovat și adaptat cerințelor beneficiarilor; Nr. unităților de mobilier și echipament procurat; Nr. copiilor cu dizabilități beneficiari ai serviciului; Număr de persoane angajate, instruite și competente în domeniu. Tirajul materialelor informative elaborate; Nr. evenimentelor organizate; Nr. participanților la evenimente;	UNDP; Fundația Soros; USAID; CONSILIUL RAIONAL; APL;

	Promovarea unui sistem coerent și coordonat de asistență socială pentru persoanele vârstnice din Soldanesti.	Condiții mai bune de trai pentru persoanele in varsta singuraticice din oras; Personal calificat in domeniul oferirii serviciilor de calitate pentru persoane varstnice; Longevitatea vietii prelungita a beneficiarilor;	10 odăi amenajate și dotate cu mobilier și echipament; 30 persoane beneficiare ai serviciilor de calitate și a condițiilor mai bune de trai; 20 persoane calificate si instruite; Rampe instalate în incinta azilului de bătrâni.	UNDP; Fundația Soros; Fundatii de caritate internaționale; Consiliul raional Șoldănești; APL;
	Oferirea serviciilor medicale și de îngrijire calitative la domiciliu.	Serviciu de calitate si accesibil pentru beneficiari;	10 lucrători sociali și 3 lucrători medicali instruiți; 65 persoane benefiare de servicii de calitate; Unitatea de transport procurată; 10 seturi de echipament procurate;	UNDP; Fundația Soros; Fundatii de caritate internaționale; Consiliul raional Șoldănești; APL;
	Deschiderea unei Cantine sociale pentru persoane aflate in dificultate.	Persoanele defavorizate asigurate cu hrană; Starea sanatații a persoanelor defavorizate imbunatatita;	1 Cantina sociala functionala; O baza de date elaborata; 15 % din persoanele social vulnerabile aprovizionate cu hrană calitativă; 20 de persoane deservite cu hrana la domiciliu; 10 persoane instruite si angajate;	UNDP; USAID Fundația Soros; Fundatii de caritate internaționale; Consiliul raional Șoldănești; APL;
OS.II. Intarirea capacitatii institutionale la nivel local în domeniul acordării serviciilor sociale de calitate	Organizarea training-urilor în domeniul asistenței sociale pentru angajați.	Angajați calificați în domeniul asistenței sociale;	100 % din personal instruit și calificat;	UNDP; Fundația Soros; USAID; Centrul CONTACT;
	Organizarea unei echipe de voluntari și instruirea lor în domeniu.	Un număr mai mare de persoane beneficiare de asistență socială; Servicii sociale mai accesibile;	10 tineri recrutați; Număr mai mare de persoane care beneficiază de asistență socială;	UNDP; Fundația Soros; Primaria Șoldănești; Centrul CONTACT;

	Organizarea seminarelor de elaborare a cererilor de finanțare pentru angajați și voluntari.	Angajați și voluntari competenți în elaborarea cererii de finanțare; Mai multe fonduri atrase în domeniul social;	25 persoane instruite în domeniul scrierii cererilor de finanțare;	UNDP; Fundația Soros; Primăria Șoldănești; Centrul CONTACT;
	Sector asociativ consolidat în domeniul asistenței sociale;	Sector asociativ creat și consolidat în domeniul asistenței sociale; Servicii sociale de alternativă promovate; Servicii sociale mai accesibile pentru beneficiari;	4 ONG înregistrate; Numărul și diversitatea serviciilor sociale de alternativă; % majorat al persoanelor beneficiare de servicii sociale;	UNDP; Fundația Soros; Primăria Șoldănești; Centrul CONTACT;
OS.III. Consolidarea capacității APL și sporirea transparenței procesului decizional	Îmbunătățirea mediului comunicativ între factorii de decizie locali	Abordarea problemelor în consens între diferite ramuri ale puterii locale; Alesi locali și funcționari publici cu cunoștințe și aptitudini în domeniul managementului conflictelor	Nr. de participanți la evenimente; Nr. de alesi locali și funcționari publici instruiți în domeniul managementului conflictelor	APL
	Îmbunătățirea comunicării cu cetățenii	Îmbunătățirea calitatii procesului decizional; Sporirea nivelului de transparență a procesului decizional	Nr. de dezbateri publice organizate; Nr. de propuneri lansate; Nr. de adunări generale organizate	APL
	Atragerea fondurilor externe și interne în diverse domenii comunitare	Servicii publice diversificate și calitative; Nivel de trai ridicat al cetățenilor	Nr. de granturi accesate; Nr. de proiecte implementate	APL

Direcția strategică: Promovarea valorilor spirituale și îmbunătățirea calității educației

Obiective specifice	Măsuri generale	Rezultate	Indicatori	Surse de finanțare
----------------------------	------------------------	------------------	-------------------	---------------------------

OS. I. Modernizarea procesului de instruire și educație în instituțiile educative.	Aplicarea tehnologiilor educaționale moderne în sistemul educațional.	Creșterea calității procesului educațional; Abilitati creative si cognitive a elevilor dezvoltate; Capacitati sporite ale cadrelor didactice in aplicarea tehnologiilor informationale in domeniul instructiv-educativ; Experienta preluata si replicata in sistemul educational al orasului;	Nr. unitatilor de echipament tehnic procurat; Sporirea calității studiilor cu 30 %; Nr. seminarelor în domeniul IT realizate; Nr. metodelor noi preluate;	Consiliul Raional; Consiliul Local; Ministerul Învățămîntului și Educației;
	Dotarea cu echipament tehnic a Școlii de arte plastice.	Abilități artistice dezvoltate la tinerii din orașul Șoldănești; Talente promovate; Rezultate sporite ale institutiei in instruirea tinerilor in domeniul artei plastice;	O sală modernă și performantă pentru grafica de calculator; Nr. lucrarilor premiate; Nr. participantilor la diverse concursuri nationale; Nr. de premii ale institutiei;	Fonduri europene; Consiliul Raional; Consiliul Local; Ministerul Învățămîntului și Educației;
	Asigurarea instituțiilor educative cu echipamentul necesar.	Condiții bune pentru desfășurarea procesului instructiv-educativ în grădinițe; Dezvoltarea armonioasă a copiilor pe fondul unor conditii optime create; Formarea unei imagini a gradinitei ca institutie de calitate;	Mobilier procurat și instalat; Nr. de unitati echipament achiziționat;	Consiliul Raional; Consiliul Local; Ministerul Învățămîntului și Educației;
OS. II. Renovarea instituțiilor instructiv-educative din oraș.	Elaborarea proiectelor tehnice și cererilor de finanțare pentru instituțiile educative	Proiecte tehnice elaborate și pregătite pentru atragerea fondurilor; Soluții eficiente selectate;	4 Proiecte tehnice elaborate;	FISM; Consiliul Raional; Consiliul Local; Ministerul Învățămîntului și Educației;

Renovarea Liceului Teoretic „Ștefan cel Mare”.	Condiții de instruire bune pentru elevii Liceului Teoretic „Ștefan cel Mare” create; Scaderea numărului de îmbolnaviri respiratorii și a virozelor în rândurile copiilor; Local al instituției eficientizat energetic cu cheltuieli de întreținere reduse în perioada rece a anului; Crearea unui mediu fizic al instituției atragător, sigur și sanatos pentru copii. Mediu optim pentru dezvoltarea cognitivă a elevilor și dezvoltarea sensibilității estetice;	Un acoperiș reparat; Sistemul de încălzire renovat; Sistem de canalizare și apeduct construit; Pereții și subsolul izolat termic; 38 uși schimbate; 500m ² pereți reparați;	FISM; FEE Consiliul Raional; Consiliul Local; Ministerul Învățământului și Educației;
Renovarea a 4 blocuri din grădinița „Mărțișor”	Condiții bune pentru desfășurarea procesului educativ-instructiv în grădiniță; Copii mai bine pregătiți pentru școală; Formarea unei imagini a grădiniței ca instituție de calitate;	Acoperișul schimbat -50 %; Fațada reparați-70 %; Trotuare instalate- 100%; Podeaua reparată 100 %; Materiale didactice procurate; Utilaj pentru bucătărie procurat; Gard și poartă instalate; Utilaj pentru spălarea rufelor procurat;	FISM; FEE Consiliul Raional; Consiliul Local; Ministerul Învățământului și Educației; Comunitatea;
Reparația capitală a instituției preșcolare “Andrieș”.	Condiții bune pentru desfășurarea procesului educativ; O grădiniță modernă pentru pregătirea și educarea copiilor; Părinți asigurați ca educația copiilor se face într-un mediu sigur prin întărirea parteneriatului cu părinții; Parteneriate create și dezvoltare	Acoperișul reparat 100%; Geamurile schimbate 100%; Pereți tencuiți 100%; Sistemul de canalizare reparat 100%; Sala festivă reparată 100 %; Cabinetul metodic reparat 100 % Terenul de joacă amenajat; Blocul alimentară reparat;	FISM; FEE Consiliul Raional; Consiliul Local; Ministerul Învățământului și Educației; Comunitatea;

		cu: familia, alte grădinițe din raion;	Terenul îngrădit;	
	Crearea condițiilor optime pentru elevii școlii de muzică	O școală de muzică modernă, cu condiții bune pentru instruirea copiilor talentați	1 instituție transferată în local nou cu condiții adecvate pentru instruire	APL
OS. III. Protecția obiceiurilor și datinilor autohtone.	Dotarea Casei de Cultură cu aparataj audio și video.	Număr sporit de activități culturale de calitate înaltă; Promovarea tinerelor talente din orasul Șoldănești ; Incurajarea și sprijinirea dezvoltării profesionale a artiștilor și lucrătorilor din domeniul cultural; Creativitate și participare la viața culturală sporită;	10 unități de echipament tehnic procurat; 3 concursuri de promovare a tinerelor talente organizate;	Ministerul culturii; Asociații culturale din străinătate; APL;
	Confecționarea costumelor naționale autentice.	Avansarea artistică a tarafului "Trandafirii"; Tradiții autohtone în confecționarea costumului autentic pastrate; Un număr mai mare de persoane participante la concursurile naționale și internaționale; Faima orașului promovată;	50 de costume confecționate; Nr. evenimentelor culturale; Nr. evoluatorilor artistici; Nr. de deplasări în afara comunității;	Ministerul culturii; Asociații culturale din străinătate; APL;
	Procurarea instrumentelor muzicale și aparatajului tehnic pentru Casa de Cultură.	Număr mai mare de activități culturale de înaltă calitate; Persoanele talentate din orașul Șoldănești sunt apreciate și promovate; Avansarea artistică a tarafului "Trandafirii";	Un set de instrumente muzicale pentru taraf procurate; 25 concerte organizate; 10 elevi noi instruiți ca interpreți;	Ministerul culturii; Asociații culturale din străinătate; APL;

OS. IV. Modernizarea serviciilor bibliografice și promovarea valorilor spirituale	Renovarea Bibliotecii Publice orășenești și a Bibliotecii pentru copii.	Condiții bune de deservire a cititorilor; Sporirea numărului de cititori; Avansarea nivelului cultural și spiritual al cetățenilor orașului; Oferirea unor servicii de calitate; Sporirea și diversificarea evenimentelor de promovare a cărții;	Edificiul reparat; Număr sporit de activități culturale; Număr sporit de cititori;	Fundatia Soros Moldova; Asociații culturale din România, Ambasada SUA în Moldova;
	Dotarea bibliotecii publice orășenești și a bibliotecii pentru copii cu mobilier.	Aranjarea eficientă și corespunzătoare a cărților pe rafturi; Eficientizarea lucrului bibliotecarilor; Condiții bune pentru cititori;	30 de rafturi, 20 mese, 40 de scaune, 10 dulapuri achiziționate și instalate la biblioteca publică orășenească; 20 de rafturi, 8 mese, 20 de scaune procurate și instalate la biblioteca pentru copii;	Fundatia Soros Moldova; Asociații culturale din România, Ambasada SUA în Moldova;
	Dotarea bibliotecii publice orășenești și a bibliotecii pentru copii cu echipament tehnic și literatură.	Deservirea eficientă a cititorilor; Sporirea numărului de cititori; Diversificarea și modernizarea serviciilor bibliografice;	5 calculatoare, 1 televizor, 1 proiector, 1 centru muzical procurate pentru biblioteca publică orășenească; 15000 cărți procurate pentru biblioteca publică orășenească; 5000 cărți procurate pentru biblioteca pentru copii; 2 calculatoare, 1 imprimantă, 1 xerox la biblioteca pentru copii; 10 cărți electronice procurate;	Fundatia Soros Moldova; Asociații culturale din România, Ambasada SUA în Moldova;

Direcția strategică: Protecția mediului ambiant și conservarea echilibrului ecologic				
Obiective specifice	Măsuri generale	Rezultate	Indicatori	Surse de finanțare
OS. I. Asigurarea protecției zonelor verzi ale orașului și a fâșiilor forestiere.	Organizarea măsurilor de protecție a spațiilor verzi.	Mediu ambiant atractiv și curat; Cetățeni mai informați și mai conștienți în ceea ce privește aspectele de mediu ale orașului; Zone ale orașului ecologizate și amenajate;	Campanii de informare realizate; Campanii de salubritate desfășurate; 2 paznici angajați; 1 canton reparat; % mai înalt de înverzire;	FEN; FEL; Inspekția Ecologică Șoldănești;
	Inventarierea și plantarea arborilor în scuarile și parcurile orașului.	Baza de date completată despre numărul copcilor din zonele verzi ale orașului;	O comisie formată; 1500 arbori plantați;	Primăria Șoldănești;
	Desfășurarea acțiunilor ecologice.	Cetățeni informați și activi, implicați în acțiuni ecologice;	Rîul Ciorna și 2 afluenți curățați;	Primăria Șoldănești; FEN; Consiliul Raional;
OS. II. Educația cetățenilor în domeniul protecției mediului prin implementarea proiectelor și programelor în domeniu.	Organizarea seminarelor de instruire în domeniul protecției mediului.	Cetățeni instruiți în domeniul protecției mediului; Mediu ambiant mai curat; Responsabilitate civică în domeniul protecției mediului ambiant dezvoltată;	10 training-uri organizate, cu 200 cetățeni instruiți și informați; 2000 materiale informaționale în domeniul protecției mediului;	Primăria Șoldănești; ONG;
	Organizarea campaniilor de educare și informare în domeniul ecologic.	Oraș curat cu cetățeni activi, responsabili și informați; Mediu ambiant mai curat; Responsabilitate civică în domeniul protecției mediului ambiant dezvoltată;	Buletin ecologic elaborat; 2000 pliante distribuite; Concursul organizat;	Primăria Șoldănești;
	Desfășurarea acțiunilor ecoturistice.	Rutele turistice bine stabilite și atractive pentru turiști; Potențial turistic valorificat și promovarea imaginii orașului Șoldanesti ca destinație turistică; Sporirea numărului de turiști;	2 rute turistice stabilite; Nr. materialelor promotionale elaborate și distribuite; Număr sporit de turiști;	Primăria Șoldănești;

OS.III. Crearea condițiilor bune de odihnă și agrement pentru cetățeni.	Amenajarea unei plaje de odihna si agrement in preajma lacului orasenesc;	Un lac curat și plajă bine amenajată; Loc de odihna si agrement pentru cetateni amenajat;	Plajă amenajată cu 20 m ³ de nisip; 12 obiecte de plaja instalate; 1 loc de joaca pentru copii amenajat;	Primăria Șoldănești;
	Amenajarea și dotarea Parcului public.	Un parc modern cu utilaj specific și corespunzător; Loc de odihna si agrement pentru cetateni amenajat; Imaginea orasului imbunatatita;	Scena de vara reparata capital; 300 m ² de pasaj iluminat; 50 bănci procurate și instalate; 50 urne procurate și instalate;	Primăria Șoldănești; FEN;
	Reparatia stadioanelor și dotarea cu utilaj sportiv.	Stadion modern și dotat cu utilajul necesar; Servicii sportive calitative pentru cetățeni; Cetateni mai sanatosi si pregatiti fizic; Imaginea orasului promovata prin intermediul competițiilor sportive organizate; Crearea conditiilor de educare si dezvoltare a sportivilor de performanta;	2 stadioane reparate și amenjate; Utilaj sportiv procurat și instalat;	Primăria Șoldănești; Consiliul Raional;

2.6. PLANUL DE ACȚIUNE 2014-2016

DS.1. Dezvoltarea sectorului economic și al turismului

OS. I. Dezvoltarea businessului mic și mijlociu la nivel local.					
Măsurile generale	Rezultate	Acțiuni	Responsabil	Indicatori	Surse de verificare
Crearea condițiilor favorabile pentru dezvoltarea businessului mic și mijlociu.	Numar sporit de agenti economici competitivi;	Crearea unui Incubator de afaceri in or. Soldanesti;	APL	Numarul AE crescut cu 10 %;	Nr. de autorizari si patente eliberate;
	Capacitati imbunatatite ale tinerilor antreprenori;	Organizarea unor seminare de instruire pentru tinerii antreprenori in diverse domenii;	Asociatia de Dezvoltare Economica din Soldanesti	40% de AE calificati;	Listele participantilor; Material foto – video;
		Elaborarea unei strategii de marketing pentru micii Întreprinzători;	Asociatia de Dezvoltare Economica din Soldanesti	Strategie de marketing elaborata	Listele participantilor; Material foto – video;
Diminuarea barierelor birocratice în sectorul privat.	Proceduri de eliberare a autorizatiilor de activitate simplificate;	Eliberarea autorizatiilor de activitate in termen de 1 zi;	APL	Nr. autorizatiilor eliberate	Registrul autorizatiilor
	Scutirea de taxe locale a tinerilor antreprenori pentru primii 2 ani de activitate.	Elaborarea criteriilor de selectare a AE beneficiari de facilitati	APL, Consiliul local	Nr. antreprenorilor tineri crescut cu 10 %; Noi locuri de munca;	Registrul de evidenta a rapoartelor financiare;
Crearea unui mediu favorabil pentru valorificarea optima a resurselor locale.	Promovarea produselor specifice orasului pe piata interna si externa;	Elaborarea unui Catalog specializat de produse și servicii oferite de mediul de afaceri local;	Asociatia de Dezvoltare Economica din Soldanesti	1000 exemplare ale catalogului editate; Export intern si extern sporit cu 30 %	Facturi fiscale; Rapoarte financiare;

USAID
DIN PARTEA POPORULUI AMERICAN

Proiectul de Susținere a Autorităților
Locale din Moldova

Acest document a fost elaborat cu suportul proiectului USAID de Susținere a Autorităților Locale din Moldova (LGSP) în parteneriat cu Centrul CONTACT.
Viziunile exprimate nu corespund în mod obligatoriu celor ale Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) ori Guvernului SUA.

	Evaluarea nevoilor mediului de afaceri, si identificarea zonelor unde APL poate acționa pentru a crea condiții dezvoltării activităților economice;	Elaborarea unor sondaje de evaluare a nevoilor mediului de afaceri local;	Asociatia de Dezvoltare Economica din Soldanesti	Studiu elaborat;	Raport pe activitate, raport financiar;
	Dezvoltarea unei pieti de desfaere accesibile;	Crearea unui web site economic de informare despre piata de desfacere;	AXA	Un web site economic de informare despre piata de desfacere functional; Profit marit cu 25%;	Nr. de vizualizari ale site-lui;

OS. II. Sporirea productivității agricole și promovarea produselor autohtone.

Măsuri generale	Rezultate	Acțiuni	Responsabil	Indicatori	Surse de verificare
Valorificarea terenurilor neprelucrate ce fac parte din patrimoniul Primariei Soldanesti	Sporirea productiei agricole;	Efectuarea unei evaluări și inventarieri a tuturor terenurilor nevalorificate destinate investițiilor;	APL	Marirea cu 35 % a numarului terenurilor valorificate;	Deciziile CL Soldanesti;
	Cresterea veniturilor in bugetul local;	Informarea AE, potentialilor investitori despre terenurile agricole nevalorificate;	APL	Nr. agenilor economici informati;	
	Sporirea exportului produselor autohtone	Organizarea de licitatii pentru concesionarea terenurilor agricole nevalorificate,	APL	Nr. licitatiilor organizate;	
Crearea noilor piețe de desfacere in sectorul agricol.	Cresterea veniturilor in sectorul agricol;	Promovarea produselor autohtone	ONG local cu profil economic	Cresterea cu 20% a venitelui in bugetul local	Rapoarte fiscale; Dari de seama

	Crearea nolor locuri de munca;	Elaborarea unei strategii privind introducerea sistemelor de comerț electronic și a sistemelor pentru relații cu clienții;	AE, ONG local cu profil economic	Micsorarea ratei somajului cu 20 %	Rapoarte de la Oficiul de Ocupare a Fortei de munca;
	Sporirea exportului produselor autohtone	Amenajarea, extinderea si modernizarea pieței agroalimentare în oras;	APL	Cresterea volumului vanzarilor produselor agricole autohtone cu 30 %	Rapoarte de la Inspectoratul Fiscal;

OS. III. Atragerea investițiilor străine în economia locală.

Măsuri generale	Rezultate	Acțiuni	Responsabil	Indicatori	Surse de verificare
Aplicarea unui sistem de impozitare atractiv pentru investitorii straini.	Noi investitii straine;	Renovarea infrastructurii de drumuri locale;	APL	Nr. investitorilor straini;	Registre de evidenta;
	Noi locuri de munca create;	Oferirea de facilități investitorilor – elaborarea unor scheme de stimulente pentru investitori în funcție de beneficiul pe care aceștia l-ar putea aduce bugetului local;	APL, Consiliul Local Soldanesti;	Micsorarea ratei somajului	Rapoarte de la OFM; Rapoarte financiare;
	Cresterea veniturii in bugetul local;	Promovarea sistemului local de impozitare atractiv potentialilor investitori;	APL, Consiliul Local Soldanesti;	Marirea veniturii in bugetul local cu 20 %	Rapoarte financiare;
Promovarea potențialului local.	Acces liber al investitorilor straini la potentialul economic local;	Realizarea de materiale, portaluri de internet dedicate și acțiuni promoționale la nivel local, cu scopul de atragere a investitorilor străini;	APL	Nr. investitorilor straini;	Rapoarte financiare

	Noi investitii atrase;	Organizarea unor targuri de promovare a potentialului local;	APL, ONG local cu profil economic	Micsorarea ratei somajului	Registre de evidenta
	Noi locuri de munca create;	Crearea unui centru de informare pentru investitori;	ONG local cu profil economic	Marirea veniturii in bugetul local cu 20 %	
	Nivelul migratiei diminuat;	Elaborarea unui Ghid de produse autohtone	APL, ONG local cu profil economic	1000 Ghiduri editate;	Tirajul Ghidului
Identificarea potențialilor investitori pentru domeniile prioritare.	Sector economic dezvoltat;	Elaborarea unei baze de date a domeniilor economice prioritare;	APL, ONG local cu profil economic	Cresterea nr. de investitori cu 30 %	Registre de evidenta;
	Cresterea bunastarii cetatenilor;	Studierea si analiza investitorilor straini potentiali interesati;	APL, ONG local cu profil economic	Cresterea veniturilor cetățenilor cu 50 %	Rapoarte fiscale;
	Valorificarea imobilului abandonat si degradat;	Stabilirea contactelor si prezentarea ofertelor locale;	APL, ONG local cu profil economic	Nr. contactelor stabilite; Nr. ofertelor prezentate	Deciziile CL Șoldănești; Nr. licitatii organizate;

OS. IV. Dezvoltarea infrastructurii turistice și sporirea numărului de turiști.

Măsuri generale	Rezultate	Acțiuni	Responsabil	Indicatori	Surse de verificare
Promovarea potențialului turistic și a tradițiilor autohtone.	Cresterea numarului de turisti in oras;	Organizarea campaniilor de informare despre obiectele de interes turistic;	APL, ONG local cu profil economic	Sporirea numarului de turisti cu 40 %	Material video, foto, reportaje, etc
	Pastrarea traditiilor autohtone;	Organizarea festivalului „Capsunada la Soldanesti” cu promovarea productiei de capsuni si a altor pomusoare recoltate traditional in zona;	APL, AE locali	1 eveniment organizat traditional in localitate;	Material video, foto, reportaje, etc

	Venituri sporite in bugetul local;	Organizarea festivalurilor folclorice si a targurilor mesterilor populari autohtoni;	APL, ONG local cu profil economic	Nr. evenimentelor organizate;	Rapoarte contabile APL	
Modernizarea infrastructurii turistice.	Dezvoltarea turismului ca ramura economica in oras;	Deschiderea a 4 pensiuni agro-turistice;	AE	4 unitati de cazare functionale	Rapoarte financiare, material foto-video	
	Cresterea numarului de turisti in oras;	Deschiderea unui restaurant cu prepararea bucatelor traditionale dupa retete vechi;	AE	Sporirea numarului de turisti cu 40 %	Rapoarte financiare, material foto-video	
	Venituri sporite in bugetul local;	Deschiderea unui punct de informare turistica in Primaria Soldanesti;	APL	Majorarea bugetului local cu 30 %;	Rapoarte financiare;	
Amenajarea terenurilor de agrement.	Imbunatatirea aspectului estetic al orasului;	Reabilitarea parcului orasanesc;	APL	Sporirea numarului de turisti cu 40 %	Rapoarte financiare; Material foto - video;	
	Conditii bune pentru odihna si relaxare;	Plantarea copacilor si arbustilor decorativi;	APL	Nr. de zone amenajate pentru odihna in oras	Rapoarte financiare; Material foto - video;	
	Spatii de joaca amenajate pentru copii;	Instalarea bancilor de odihna;		APL	50 banci instalate	Rapoarte financiare; Material foto - video;
		Iluminarea parcului pe timp de noapte;		APL	1 sistem de iluminare instalat;	Rapoarte financiare; Material foto - video;
		Amenajarea unui teren de joaca pentru copii		APL	1 teren de joaca amenajat	Rapoarte financiare; Material foto - video;
Renovarea monumentelor culturale.	Pastrarea patrimoniului cultural local;	Restaurarea si amenajarea monumentelor	APL	2 monumente restaurate si amenajate	Rapoarte financiare; Material foto - video;	

	Cresterea numarului de turisti in oras;	Promovarea monumentelor locale	APL, ONG	Sporirea numarului de turisti cu 40 %	Rapoarte financiare; Material foto - video;
--	---	--------------------------------	----------	---------------------------------------	--

DS.2. Modernizarea infrastructurii comunale și asigurarea eficienței energetice

OS. 1. Renovarea infrastructurii de drumuri locale din or. Șoldănești.

Măsurile generale	Rezultate	Acțiuni	Responsabil	Indicatori	Surse de verificare
Elaborarea proiectelor tehnice pentru sectorul „Drumuri locale”.	Proiecte tehnice realizate si expertizate a 5 drumuri locale: <ul style="list-style-type: none"> • Str. Tineretului • Str. Pacii • Str. Victoriei • Str. Prieteniei • Str. Eminescu; Portofoliul de proiecte in domeniul infrastructurii drumurilor competitiv	Alocarea resurselor financiare pentru proiectarea tehnica a 5 strazi locale; Elaborarea cererilor de finantare si a documentatiei tehnice	APL	Nr. cereri de finantare depuse; Nr. de proiecte tehnice elaborate 1 studiu de fezabilitate realizat;	Decizia Consiliului Local; Proces verbal al Grupului de lucru, Facturi fiscale; Documentatia tehnica elaborata
Renovarea a 20 % din drumurile locale.	Conditii bune pentru deplasare pe drumurile locale; Preconditii create pentru dezvoltarea turismului	Reparatia a 6 km. de drum in centrul orasului	APL Compania de constructii	6 km. Carosabil reparat capital Nr. indicatoare rutiere instalate; Nr. km. de borduri instalate	Proces verbal de dare in exploatare a lucrarilor Facturi fiscale, rapoarte financiare, fotografii, inregistrari video;

OS. II. Asigurarea eficienței energetice a blocurilor locative si in domeniul iluminarii stradale a or. Șoldănești.

Măsuri generale	Rezultate	Acțiuni	Responsabil	Indicatori	Surse de verificare
Efectuarea auditului energetic al cladirilor municipale si al sistemului de iluminat public.	Auditul energetic efectuat pentru blocuri locative si institutii publice	Efectuarea auditului enrgetic pentru blocurile locative cu apartamente si cladirile publice municipale	Consiliul Local	40% din blocurile locative si institutii publice cu audit energetic efectuat	Decizia CL; Proces verbal al grupului de lucru
	Auditul energetic efectuat pentru sistemul municipal de iluminat public	Efectuarea auditului enrgetic pentru sistemul de iluminat public stradal, sistemul de iluminat în piețe publice și zone publice deschise	Consiliul Local	70% al sistemului de iluminat public stradal, în piețe publice și zone publice deschise asigurat cu audit energetic	Decizia CL; Proces verbal al grupului de lucru
Elaborarea proiectelor tehnice in domeniul eficientei energetice.	Proiecte tehnice elaborate pentru conservarea energiei termice in 6 blocuri locative si 6 institutii publice (Primaria, Gradinita de copii nr. 2, Biblioteca publica, Scoala de muzica, Liceul Stefan cel Mare, Blocuri locative)	Alocarea resurselor financiare pentru proiectarea tehnica de consrvare a energiei;	Consiliul Local;	20% din blocurile locative si institutii publice asigurate cu proiecte tehnice pentru conservarea energiei	Decizia CL; Proces verbal al grupului de lucru;
	Solutii tehnice identificate;	Contractarea companiei pentru elaborarea proiectelor;	Grupul de achizitii, Primarul	12 proiecte tehnice elaborate	Facturi fiscale; Raport contabil;
Aplicarea criteriilor de eficienta energetica in procesul de achiziționare de produse, servicii și lucrări.	Caiete de sarcini completate cu criteriile de eficienta energetica in procesul de achiziționare a bunurilor, serviciilor si lucrarilor	Introducerea criteriilor de eficiență energetică în caietele de sarcini pentru achiziționarea de produse, servicii și lucrări.	Primarul, Grupul de achizitii	Nr. caiete de sarcini elaborate	Caiete de sarcini
Atragerea investițiilor în domeniul eficienței energetice.	Obținerea investitiilor pentru conservarea energiei in 6 institutii publice si 6 blocuri locative;	Elaborarea cererilor de finantare;	Specialist in atragerea investitiilor	Atragerea a 20 mln. Lei; 20% din blocuri locative si institutii publice cu enegie	Cererea de proiect

				termica conservata	
	Economii la bugetul local;	Identificarea finantatorilor	Specialist in atragerea investitiilor	30 % economii inregistrate la bugetul local	Contractul de finantare
Izolarea termica a pereților exteriori și construcția de acoperișuri în sectorul locativ.	Reducerea consumului excesiv de energie termica;	Contractarea antreprenorului pentru executarea lucrarilor de izolare termica a peretilor prin captusirea acestora cu materiale speciale;	Primarul, Antreprenorul selectat;	20% din blocuri locative publice cu enegie termica conservata	Facturi fiscale, Rapoarte pe activitati, Rapoarte financiare, material foto.
	Cheltuieli minimizate de intretinere a incaperii in perioada rece;	Stabilirea si negocierea termenelor si standardelor de calitate;	Primarul, Antreprenorul selectat	80% din institutii publice cu enegie termica conservata	Rapoarte financiare
Schimbarea geamurilor existente cu geamuri termopan	Reducerea consumului excesiv de energie termica;	Instalarea geamurilor PVC in cladirile publice	Primarul, Antreprenorul selectat;	Reducerea consumului de energie termica cu 30 %;	Facturi fiscale, Rapoarte pe activitati, Rapoarte financiare, material foto.
Instalarea unui sistem eficient de iluminare stradală în tot orasul.	Îmbunătățirea calității vieții oamenilor;	Identificarea celor mai adecvate tehnologii pentru un serviciu eficient de iluminare stradală;	Primarul;	Solutii tehnice identificate	Contractul de finantare;
	Scăderea cheltuielilor administrației publice locale pe termen mediu și lung;	Contractarea companiei pentru elaborarea proiectelor tehnice;	Primarul;	1 proiect tehnic elaborat Economii substantiale pe termen mediu si lung la bugetul local	1 contract servicii pentru instalare semnat; Facturi fiscale; Rapoarte contabile de cheltuieli
	Scăderea infraționalității; Securitatea traficului rutier;	Efectuarea lucrarilor de instalare a sistemuli de iluminare stradala fotovoltaic;	Primarul, Antreprenorul selectat;	Sistem de iluminare stradala eficienta instalat Reducerea cazurilor de	Rapoartele Inspectoratului de politie Soldanesti

				infractiuni cu 70%	
Informarea si instruirea cetatenilor cu privire la aplicarea masurilor de efcienta energetica	Sporirea nivelului de cunostinte a functionarilor publici si consumatorilor finali privind măsurile de eficiență energetică și modul de implementare	Sesiuni de instruire dedicate funcționarilor din primărie, consumatorilor finali cu privire la măsuri de eficiență energetică posibile și la modul lor de implementare.	APL	% de funcționari publici și consumatori finali informati despre măsurile de eficiență energetică	Materiale foto, Rapoarte pe activitati
	Sporirea nivelului de cunostinte a elevilor despre importanta și măsurile de eficiență energetică	Campanii de informare în școli cu exemple de bună practică.	APL	% elevi din scoli informati despre masurile de eficiență energetică	Materiale foto, Rapoarte pe activitati

OS. III. Aprovizionarea cu apă potabilă și cu servicii de canalizare a cetățenilor din or. Șoldănești.

Măsuri generale	Rezultate	Acțiuni	Responsabil	Indicatori	Surse de verificare
Elaborarea proiectelor tehnice pentru sectorul AAC.	Proiecte tehnice pentru 20 km. de apeduct si canalizare realizate;	Alocarea resurselor financiare pentru elaborarea proiectelor tehnice de epeduct;	Consiliul Local Soldanesti	Resurse financiare identificate	Decizia CL, Rapoarte contabile, facturi fiscale
	Cele mai bune solutii tehnice identificate;	Organizarea procedurii de achizitii pentru identificarea companii de proiectare;	Primarul	O companie contractata	Decizia CL, Rapoarte contabile, facturi fiscale
	Identificarea finantatorilor	Elaborarea proiectelor;	Intreprinderea Municipala „Regie Apa Soldanesti”	Nr. proiectelor tehnice elaborate.	Decizia CL, Rapoarte contabile, facturi fiscale

Atragerea investițiilor în domeniul apa-canalizare.	Obținerea investițiilor financiare pentru construcția a 7 km de canalizare	Elaborarea cererii de finanțare	Specialist în atragerea investițiilor	Suma investițiilor obținute; 7 km de sistem de canalizare construit;	Rapoarte pe activități, rapoarte financiare, facturi fiscale, set de poze.
	Nivel de trai ridicat	Identificarea finanțatorului	Specialist în atragerea investițiilor	Proiect investițional elaborat;	
	Mediu protejat	Semnarea contractului de finanțare	Primarul	Contract de finanțare semnat;	
Construcția și extinderea rețelelor de apă și canalizare cu stații de epurare.	Cetățeni aprovizionați cu apă potabilă de calitate;	Anunțarea licitației pentru efectuarea lucrărilor	Primarul	80% cetățeni aprovizionați cu apă potabilă de calitate	Contracte încheiate cu cetățenii;
	Asigurarea accesului cetățenilor la servicii de canalizare;	Efectuarea achizițiilor conform legislației în vigoare	Primarul	70% cetățeni aprovizionați cu acces la servicii de canalizare;	Contracte încheiate
	Situație ecologică ameliorată;	Aprobarea caietului de sarcini	Primarul	Diminuarea poluării solului.	Rapoarte de la inspecția ecologică despre starea solului;
	Diminuarea nr. îmbolnăvirilor de boli gastro-intestinale;	Efectuarea lucrărilor de construcție	Primarul	Scăderea ratei de îmbolnăviri cu 30 %	Rapoarte de la stația epidemiologică;
	Nivel de trai ridicat	Darea în exploatare a porțiunii rețelei de apă construite	Primarul, Antreprenorul selectat;	Nr. familiilor conectate la sistem de apeduct și canalizare;	

OS. IV. Îmbunătățirea managementului deșeurilor solide.

Măsuri generale	Rezultate	Acțiuni	Responsabil	Indicatori	Surse de
-----------------	-----------	---------	-------------	------------	----------

					verificare
Atragerea investitiilor în sistemul de management al deșeurilor solide (MDS).	Sistem integrat de management al deșeurilor solide;	Elaborarea cererilor de finantare;	Specialist in atragerea investitiilor	40% de deseuri reciclate din masa totala a deșeurilor colectate;	Raport de activitati, Rapoarte financiare, Facturi fiscale;
	Diminuarea poluarii solului, apei si aerului din oras;	Identificarea finantatorului;	Specialist in atragerea investitiilor	Diminuarea poluarii solului, apei si aerului din oras.	Rapoarte de la Inspectia ecologica
	Cresterea veniturilor in bugetul local din sursele reciclarii deșeurilor;	Semnarea contractelor de finantare;	Primarul	Marirea venitului in bugetul local cu 20 %	Rapoarte contabile APL;
	Localitate curata;	Implementarea proiectelor	Primarul	Aspectul localitatii imbunatatit;	Material foto - video
Procurarea echipamentului de reciclare.	Deseuri reciclate	Colectarea separata a deșeurilor;	I.M. „Regia Apa Soldanesti”	40% de deseuri reciclate din masa totala a deșeurilor colectate;	Raport de activitati, Rapoarte financiare, Facturi fiscale;
	Cresterea veniturilor in bugetul local din sursele reciclarii deșeurilor;	Compactarea plasticului si a hartiei;	I.M. „Regia Apa Soldanesti”	Diminuarea poluarii solului, apei si aerului din oras.	Rapoarte de la Inspectia ecologica
	Protectia mediului ambiant;	Scoaterea deșeurilor nedegradabile din mediu;	I.M. „Regia Apa Soldanesti”	Marirea venitului in bugetul local cu 20 %	Rapoarte contabile APL;
Construcția stației de reciclare.	Modernizarea infrastructurii pentru colectarea si reciclarea deșeurilor solide;	Proiectarea statiei;	I.M. „Regia Apa Soldanesti”	40% de deseuri reciclate din masa totala a deșeurilor colectate;	Material foto - video
	Majorarea veniturilor in bugetul local;	Atragerea fondurilor externe;	Primarul;	Marirea venitului in bugetul local cu 20 %.	
	Conservarea, protecția și igienizarea mediului prin re tehnologizare a domeniului;	Elaborarea proiectului;	Primarul, Specialistul in atragerea investitiilor;	Diminuarea poluarii solului, apei si aerului din oras.	Proiectul elaborat;

	Crearea locurilor de munca;	Implementarea proiectului	Primarul	10 locuri de munca noi create;	Rapoarte de la OOFM;
--	-----------------------------	---------------------------	----------	--------------------------------	----------------------

DS.3. Îmbunătățirea serviciilor publice pentru cetățeni.

OS. I. Oferirea serviciilor sociale de calitate pentru persoanele din categoriile defavorizate.

Măsuri generale	Rezultate	Acțiuni	Responsabil	Indicatori	Surse de verificare
Dezvoltarea unui serviciu social pentru copiii cu dizabilități.	Servicii de calitate oferite copiilor cu dizabilități;	Identificarea și amenajarea unui spațiu pentru deschiderea unui Centru de zi pentru copii cu dizabilitati;	APL;	Local renovat și adaptat cerintelor speciale ale beneficiarilor;	Contractul de finanțare; Facturi fiscale; Rapoarte financiare; Set de poze;
	Riscul de marginalizare socială a copiilor cu dizabilități minimalizat;	Dotarea Centrului cu mobilierul și echipamentul necesar;	APL;	Nr. unitatilor de mobilier și echipament procurat;	Facturi fiscale;
	Comunitate sensibilizată și informată despre problemele copiilor cu dizabilitati;	Crearea unei baze de date privind copii cu dizabilități, beneficiari în cadrul Serviciului Centrul de zi pentru copii cu dizabilități din Soldanesti.	DAS și PFC;	Nr. copiilor cu dizabilitati;	O baza de date completa privind copiii cu dizabilitati din oras;
	Parintii copiilor cu dizabilitati cu posibilitati sporite de angajare;	Angajarea persoanelor competente;	DAS și PFC;	Număr de persoane angajate, instruite și competente în domeniu.	Lista persoanelor instruite; Certificate de participare la instruire;
		Dezvoltarea de programe educațional-ocupaționale în centrul de zi în vederea încurajării integrării sociale optime a copiilor cu dizabilitati;	DAS și PFC;	30 beneficiari ai Centrului de zi;	Lista beneficiarilor Centrului; Poze; Inregistrari video

		Realizarea unor campanii de informare în comunitate despre problematica copiilor cu dizabilități (editare pliante informative, afise de sensibilizare, evenimente, etc.);	DAS și PFC;	Tirajul materialelor informative elaborate;	Facturi fiscale
			DAS și PFC;	Nr. evenimentelor	Material foto, video;
			DAS și PFC;	Nr. participantilor	Liste ale participantilor, material foto, video;
Promovarea unui sistem coerent și coordonat de asistență socială pentru persoanele vârstnice din Soldanesti.	Condiții mai bune de trai pentru persoanele în vârstă singurate din oras;	Dotarea Azilului pentru bătrâni cu echipament tehnic și mobilier.	APL;	10 odăi amenajate și dotate cu mobilier și echipament;	Contractul de achiziții; Lista de inventariere; Facturi fiscale;
	Personal calificat în domeniul oferirii serviciilor de calitate pentru persoane vârstnice;	Dezvoltarea resurselor umane din domeniul asistenței sociale pentru persoanele vârstnice.	DAS și PFC;	20 persoane calificate și instruite;	Certificate de participare la instruire;
	Longevitatea vieții prelungită a beneficiarilor;	Dezvoltarea programului de recuperare și terapie pentru persoanele vârstnice prin implicarea echipei multidisciplinare (psiholog, asistent social, medic sau personal mediu sanitar, etc.)	DAS și PFC;	30 persoane beneficiare ai serviciilor de calitate și a condițiilor mai bune de trai;	Poze și înregistrări video;
Oferirea serviciilor medicale și de îngrijire calitative la domiciliu.	Serviciu de calitate și accesibil pentru beneficiari;	Crearea unei baze de date privind persoanele vârstnice din cadrul Serviciului pentru îngrijire la domiciliu;	APL;	10 lucrători sociali și 3 lucrători medicali instruiți;	Lista beneficiarilor;
	Marginalizare redusă a persoanelor cu dizabilități și singurate;	Identificarea nevoilor și principalelor probleme ale beneficiarilor;	DAS și PFC;	O strategie de domeniu elaborată;	Rapoarte de activități;

	Comunitate sensibilizata si implicata in acordarea serviciului;	Evaluarea resurselor umane existente și a nevoilor de formare a personalului;	DAS și PFC;	Nr. evenimentelor organizate;	Rapoarte de activitati;
	Longevitatea vietii sporită a beneficiarilor;	Organizarea ședințelor de lucru cu grupuri intersectoriale (asistenții medicali și asistenții sociali);	DAS și PFC;	65 persoane beneficiare de servicii de calitate;	Lista lucrătorilor;
		Stabilirea unui grafic de vizite a lucrătorilor medicali și sociali;	Centrul de sănătate;	65 persoane beneficiare de servicii de calitate;	Contractul de muncă;
		Procurarea unei unități de transport pentru deplasarea asistenților sociali la beneficiari;	ONG, APL, Consiliul local;	Unitatea de transport procurată;	Contractul de vânzare-cumpărare a unității de transport și pașaportul tehnic;
		Asigurarea lucrătorilor sociali cu echipament de specialitate	ONG, APL, Consiliul local;	10 seturi de echipament procurate;	Contractul de achiziții, facturi fiscale, poze;
Deschiderea unei Cantine sociale pentru persoane aflate in dificultate.	Persoanele defavorizate asigurate cu hrană;	Identificarea, reparatia, amenajarea si adaptarea localului pentru Cantina sociala;	DAS și PFC;	1 Cantina sociala functionala;	Rapoarte financiare, contracte de achizitii, facturi fiscale, poze;
	Starea sanatatii a persoanelor defavorizate imbunatatita;	Elaborarea unei baze de date a potentialilor beneficiari cu identificarea nevoilor;	DAS și PFC;	O baza de date elaborata; 15 % din persoanele social vulnerabile aprovizionate cu hrană calitativă; 20 de persoane deservite cu hrana la domiciliu;	Lista persoanelor beneficiare a Cantinei sociale;

	Comunitate sensibilizata asupra problemelor persoanelor defavorizate;	Angajarea si instruirea personalului institutiei;	ONG, APL;	10 persoane instruite si angajate;	Fisele de post; Certificate de instruire;
--	---	---	-----------	------------------------------------	---

OS. II. Intarirea capacitatii institutionale la nivel local în domeniul acordării serviciilor sociale de calitate

Măsuri generale	Rezultate	Acțiuni	Responsabil	Indicatori	Surse de verificare
Organizarea training-urilor în domeniul asistenței sociale pentru angajați.	Angajați calificați în domeniul asistenței sociale;	Identificarea resurselor financiare;	APL;	100 % din personal instruit și calificat;	Rapoartele financiare și narative;
	Metode noi in domeniul AS aplicate;	Elaborarea listei de beneficiari;	DAS și PFC;	Nr. de metode noi aplicate;	Lista participanților;
	Calitatea serviciilor sociale sporita;	Stabilirea domeniilor necesare pentru training;	ONG din domeniul social;	% calitatii majorat pentru servicii sociale;	Materialele informaționale;
	Interes sporit pentru profesia de Asistent social;	Contractarea organizatorilor;	ONG din domeniul social;	Nr. persoanelor angajate;	Contractul de prestări servicii;
	Grad de satisfacere a beneficiarilor pentru serviciile sociale oferite sporit;	Elaborarea materialelor informaționale;	ONG din domeniul social;	1 sondaj de opinie in randurile beneficiarilor realizat;	Poze;
Organizarea unei echipe de voluntari și instruirea lor în domeniu.	Un număr mai mare de persoane beneficiare de asistență socială;	Identificarea donatorilor pentru finanțarea procesului de recrutare a tinerilor;	APL;	10 tineri recrutați;	Lista voluntarilor;
	Servicii sociale mai accesibile;	Atragerea și recrutarea tinerilor în rândul voluntarilor;	ONG din domeniul social;	Număr mai mare de persoane care beneficiază de asistență socială;	Poze ;

	Cetateni sensibilizati in problemele persoanelor cu dizabilitati;	Formarea voluntarilor;	ONG din domeniul social;	10 voluntari cu capacitati de acordare a serviciilor sociale;	Rapoartele financiare; Liste de participare;
	Grad de satisfacere a beneficiarilor pentru serviciile sociale oferite sporit;	Organizarea vizitelor de studiu și schimb de experiență cu echipele de voluntari din alte orașe/țări (Ungheni, Cahul, România);	ONG din domeniul social, APL;	Nr. vizitelor de studiu;	Carnetul de voluntar;
Organizarea seminarelor de elaborare a cererilor de finanțare pentru angajați și voluntari.	Angajați și voluntari competenți în elaborarea cererii de finanțare;	Identificarea donatorilor pentru finanțarea seminarelor de elaborare a cererilor de finanțare;	APL;	25 persoane instruite în domeniul scrierii cererilor de finanțare;	Certificatul de participare; Lista participanților; Materialele informaționale; Poze;
	Mai multe fonduri atrase în domeniul social;	Contractarea organizației responsabile de procesul de instruire a angajaților și voluntarilor, în domeniul elaborării cererilor de finanțare;	DAS și PFC;		Rapoarte financiare și narative; Facturile fiscale;
Consolidarea parteneriatului cu societatea civilă.	Sector asociativ creat și consolidat în domeniul asistenței sociale;	Sustinerea a 4 ONG în diverse domenii ale asistenței sociale;	DAS și PFC;	4 ONG înregistrate	Certificate de înregistrare
	Servicii sociale de alternativa promovate;	Instruirea continua a membrilor și voluntarilor;	DAS și PFC;	Numărul și diversitatea serviciilor sociale de alternativa;	Rapoarte de activitate, material foto, video, etc.
	Servicii sociale mai accesibile pentru beneficiari;	Identificarea resurselor și implementarea proiectelor în domeniul social;	ONG din domeniul social;	% majorat al persoanelor beneficiare de servicii sociale; 5 proiecte implementare;	Satistica comparativa a acordarii serviciilor sociale pe perioade;

OS. III. Consolidarea capacității APL și sporirea transparenței procesului decizional					
Măsuri generale	Rezultate	Acțiuni	Responsabil	Indicatori	Surse de verificare
Îmbunătățirea mediului comunicativ între factorii de decizie locali	Abordarea problemelor în consens între diferite ramuri ale puterii locale	Organizarea „meselor rotunde” cu participarea factorilor de decizie și a reprezentanților societății civile	APL	Nr. de participanți la evenimente	Materiale foto, rapoarte de activități, Agenda evenimentului
	Aleși locali și funcționari publici cu cunoștințe și aptitudini în domeniul managementului conflictelor	Desfășurarea unui training interactiv cu tema “managementul conflictelor și al diferentelor”	APL	Nr. de aleși locali și funcționari publici instruiți în domeniul managementului conflictelor	Materiale foto, rapoarte de activități, lista participanților, chestionare de evaluare
Îmbunătățirea comunicării cu cetățenii	Îmbunătățirea calității procesului decizional	Organizarea dezbaterilor publice pe marginea problemelor de interes major	APL	Nr. de dezbateri publice organizate; Nr. de propuneri lansate	Materiale foto-video, rapoarte de activități, lista propunerilor
	Sporirea nivelului de transparență a procesului decizional	Organizarea adunărilor generale cu locuitorii orașului	APL	Nr. de adunări generale organizate	Materiale foto-video, rapoarte de activități,
Atragerea fondurilor externe și interne în diverse domenii comunitare	Servicii publice diversificate și calitative; Nivel de trai ridicat al cetățenilor	Instituirea unei funcții de Specialist în atragerea investițiilor în cadrul Primăriei or. Soldanesti; Elaborarea unui portofoliu de proiecte.	APL	Nr. de granturi accesate; Nr. de proiecte implementate	Rapoarte financiare și narative; Materiale foto-video

DS.4. Promovarea valorilor spirituale și îmbunătățirea calității educației

OS. I. Modernizarea procesului de instruire și educație în instituțiile educative.					
Măsuri generale	Rezultate	Acțiuni	Responsabil	Indicatori	Surse de verificare

Aplicarea tehnologiilor educaționale moderne în sistemul educational.	Creșterea calității procesului educațional	Procurarea echipamentului multimedia;	Directorii de institutii	Nr. unitatilor de echipament tehnic procurat;	Rapoarte financiare, facturi fiscale;
	Abilitati creative si cognitive a elevilor dezvoltate;	Aplicarea metodelor educaționale de alternativă;	Directorii de institutii	Sporirea calității studiilor cu 30 %;	Material foto, video;
	Capacitati sporite ale cadrelor didactice in aplicarea tehnologiilor informationale in domeniul instructiv-educativ;	Organizarea seminarelor în domeniul IT pentru educatori si profesori;	Directorii de institutii	Nr. seminarelor în domeniul IT realizate;	Listele participantilor;
	Experienta preluata si replicata in sistemul educational al orasului;	Realizarea schimbului de experienta cu alte institutii educationale performante din tara;	Directorii de institutii	Nr. metodelor noi preluate;	Lista beneficiarilor, material foto, video;
Dotarea cu echipament tehnic a Școlii de arte plastice.	Abilități artistice dezvoltate la tinerii din orașul Șoldănești;	Amenajarea unei săli moderne și performante pentru grafica de calculator	APL;	O sală modernă și performantă pentru grafica de calculator;	Raportul financiar;
	Tinere talente promovate;	Organizarea concursurilor pentru tinerele talente in domeniul IT	Directorul școlii de arte plastice;	Nr. lucrarilor premiate; Nr. participantilor la diverse concursuri nationale;	Rapoarte pe activități;
	Rezultate sporite ale institutiei in instruirea tinerilor in domeniul artei plastice;	Procurarea echipamentului necesar (3 calculatoare, 7 table, o imprimantă);	Directorul școlii de arte plastice;	Nr. de premii ale institutiei;	Materialele foto-video; Publicații mass-media;
Asigurarea instituțiilor educative prescolare cu mobilier si echipamentul necesar.	Condiții bune pentru desfășurarea procesului instructiv-educativ în grădinițe;	Procurarea mobilierului și echipamentului necesar (mese, scaune, dulapuri, echipament pentru blocul alimentar, mașină automat de spălat și uscat rufe, aspirator și	APL; Directorul instituției;	Mobilier procurat și instalat; Nr. unitatilor de echipament achiziționat; Nr. unitatilor de	Demers; Raport financiar, Facturi fiscale;
	Dezvoltarea armonioasă a copiilor pe fondul unor				

	conditii optime create;	fier de călcat);		echipament si mobilier achiziționat;	
	Formarea unei imagini a gradinitei ca institutie de calitate;				Poze;

OS. II. Renovarea instituțiilor instructiv-educative din oraș.

Măsuri generale	Rezultate	Acțiuni	Responsabil	Indicatori	Surse de verificare
Elaborarea proiectelor tehnice și cererilor de finanțare pentru instituțiile educative.	Proiecte tehnice elaborate și pregătite pentru atragerea fondurilor;	Identificarea companiei de proiectare;	APL	4 Proiecte tehnice elaborate;	Raportul financiar;
	Soluții eficiente selectate;	Identificarea resurselor financiare; Elaborarea proiectului tehnic;	APL		Contractul de achiziție; Proiectul tehnic;
Renovarea Liceului Teoretic „Ștefan cel Mare”.	Condiții de instruire bune pentru elevii Liceului Teoretic „Ștefan cel Mare” create;	Reparația acoperișului;	APL; Directorul institutiei;	Un acoperiș reparat;	Facturi fiscale;
	Scaderea numarului de imbolnaviri respiratorii si a virozelor in randurile copiilor;	Renovarea sistemului de încălzire;	APL; Directorul institutiei;	Sistemul de încălzire renovat;	Rapoarte financiare;
	Local al institutiei eficientizat energetic cu cheltuieli de intretinere reduse in perioada rece a anului;	Izolarea termică a pereților și a subsolului; Schimbarea ușilor;	APL; Directorul institutiei;	Sistem de canalizare și apeduct construit;	Set de poze;

	Crearea unui mediu fizic al institutiei atragator, sigur si sanatos pentru copii.	Construcția sistemului de canalizare și apeduct;	APL; Directorul institutiei;	Pereții și subsolul izolat termic; 38 uși schimbate;	Procese-verbale;
	Mediu optim pentru dezvoltarea cognitivă a elevilor și dezvoltarea sensibilității estetice;	Reparatia interna a institutiei;	APL; Directorul institutiei;	500m ² pereți reparați;	Contractele de prestări servicii;
Renovarea a 4 blocuri din grădinița „Mărțișor”.	Condiții bune pentru desfășurarea procesului educativ-instructiv în grădiniță; Copii mai bine pregătiți pentru școală; Formarea unei imagini a gradinitei ca institutie de calitate;	Schimbarea acoperișului; Reparația fațadei grădiniței; Instalarea trotuarelor în jurul grădiniței; Încălzirea și reparația podelei;	APL; Direcția grădiniței	Acoperișul schimbat -50 %; Fațada reparață-70 %; Trotuare instalate-100%; Podeaua reparață 100 %; Materiale didactice procurate;	Rapoarte financiare și narative; Demersuri; Facturi fiscale; Acte de verificare; Set de poze;
		Procurarea materialelor didactice;	APL; Directorul institutiei;	Utilaj pentru bucătărie procurat;	Înregistrări video;
		Procurarea utilajului pentru bucătărie;	APL; Directorul institutiei;	Gard și poartă instalate;	Rapoarte financiare;
		Instalarea gardului și a porții;	APL; Directorul institutiei;	50 m. De gard instalat;	Rapoarte financiare;
		Procurarea utilajului pentru spălarea rufelor;	APL; Directorul institutiei;	Utilaj pentru spălarea rufelor procurat;	Rapoarte financiare;

Reparația capitală a instituției preșcolare “Andrieș”.	O grădiniță modernă pentru pregătirea și educarea copiilor; Parinti asigurați ca educația copiilor se face într-un mediu sigur prin întărirea parteneriatului cu părinții; Parteneriate create și dezvoltate cu: familia, alte grădinițe din raion;	Reparația capitală a blocului gradinitei; Schimbarea geamurilor; Reparația sistemului de canalizare; Amenajarea terenului de joacă; Îngrădirea terenului;	APL, Directorul instituției	Acoperișul reparat 100%; Geamurile schimbate 100%; Pereți tencuiți 100%; Sistemul de canalizare reparat 100%; Sala festivă reparată 100 %; 1 cabinet metodic amenajat și dotat; 1 teren de joacă amenajat; Blocul alimentară reparat; Terenul îngrădit	Rapoarte financiare și narative; Setul de poze; Facturile fiscale;
Crearea condițiilor optime pentru elevii școlii de muzică	O școală de muzică modernă, cu condiții bune pentru instruirea copiilor talentați	Transferarea școlii de muzică în local nou	APL, Directorul instituției	1 instituție transferată în local nou	Rapoarte financiare și narative; Setul de poze

OS. III. Protecția obiceiurilor și datinilor

Măsuri generale	Rezultate	Acțiuni	Responsabil	Indicatori	Surse de verificare
Dotarea Casei de Cultură cu aparatură audio și video.	Aactivități culturale de calitate sporită;	Procurarea echipamentului tehnic;	APL; Directorul Casei de cultură;	10 unități de echipament tehnic procurat;	Înregistrări foto-video; Lista participanților la concurs
	Tinerelor talente din orașul Șoldănești promovate	Organizarea activităților artistice de promovare a tinerelor talente;	Directorul Casei de cultură;	3 concursuri de promovare a tinerelor talente organizate;	CertIFICATELE și diplomele învingătorilor;

	Creativitate și participare la viața culturală sporită;	Organizarea evenimentelor culturale cu invitarea artiștilor din diverse zone ale țării;	Directorul Casei de cultură;	3 concerte desfășurate anual cu prezentarea celor 3 zone ale țării: Sud, Centru, Nord;	Articolele din ziare;
Confecționarea costumelor naționale autentice.	Tradiții autohtone în confecționarea costumului autentic păstrate; Un număr mai mare de persoane participante la concursurile naționale și internaționale;	Confecționarea costumelor naționale autentice;	Directorul artistic;	50 de costume confecționate;	Contractul de prestări servicii; Facturile fiscale;
	Avansarea artistică a țării "Trandafirii"; Faima orașului promovată;	Organizarea activităților de promovare și de demonstrare a costumelor naționale;	Directorul artistic	Nr. de deplasări în afara comunității;	Înregistrările foto-video;
Procurarea instrumentelor muzicale și aparaturii tehnice pentru Casa de Cultură.	Colective muzicale dotate cu instrumente muzicale și aparatură tehnică specializată	Procurarea unui set de instrumente muzicale și aparatură tehnică de calitate;	Conducătorii de colective;	Un set de instrumente muzicale pentru țară procurate; Aparatură tehnică procurată	Rapoarte financiare; Facturile fiscale;
	Număr mai mare de activități culturale de înaltă calitate; Avansarea artistică a țării "Trandafirii";	Organizarea concertelor în orașul Șoldănești și în alte localități;	Directorul artistic	Nr. de concerte organizate	Înregistrările foto-video; Reportajele și articolele din ziare;

OS. IV. Modernizarea serviciilor bibliografice și promovarea valorilor spirituale

Măsuri generale	Rezultate	Acțiuni	Responsabil	Indicatori	Surse de verificare
-----------------	-----------	---------	-------------	------------	---------------------

Renovarea Bibliotecii Publice orășenești și a Bibliotecii pentru copii.	Condiții bune de deservire a cititorilor; Sporirea numărului de cititori; Oferirea unor servicii de calitate; Sporirea și diversificarea evenimentelor de promovare a cărții;	Schimbarea acoperișului; Reparația fațadei bibliotecii; Schimbarea a 3 geamuri la biblioteca publică orășenească și un geam la biblioteca pentru copii; Reparația pereților în sălile bibliotecii;	Primăria; Directorul instituției	Edificiul reparat; Nr. sporit de activități culturale; Nr. sporit de cititori; Nr. sporit de servicii bibliografice; Nr. articolelor de promovare în presa locală; Nr. evenimentelor organizate la nivel regional și național;	Rapoarte financiare; Facturile fiscale; Înregistrările foto-video; Lista cititorilor; Actul de predare-primire; Material foto, video
Dotarea bibliotecii publice orășenești și a bibliotecii pentru copii cu mobilier.	Aranjarea eficientă și corespunzătoare a cărților pe rafturi; Eficientizarea lucrului bibliotecarilor; Condiții bune pentru cititori;	Procurarea mobilierului specific și necesar; Instalarea mobilierului și aranjarea cărților pe rafturi	APL; Directorii bibliotecilor	30 de rafturi, 20 mese, 40 de scaune, 10 dulapuri achiziționate și instalate la biblioteca publică orășenească; 20 de rafturi, 8 mese, 20 de scaune procurate și instalate la biblioteca pentru copii; Nr. sporit al cititorilor;	Rapoartele financiare; Contractul de prestări servicii; Facturile fiscale; Înregistrările foto-video;
Dotarea bibliotecii publice orășenești și a bibliotecii pentru copii cu echipament tehnic și literatură.	Deservirea eficientă a cititorilor; Diversificarea și modernizarea serviciilor;	Procurarea echipamentului tehnic pentru biblioteca publică orășenească	Primăria;	5 calculatoare, 1 televizor, 1 proiector, 1 centru muzical procurate pentru biblioteca publică orășenească;	Rapoarte financiare;

	Sporirea numărului de cititori;	Procurarea literaturii pentru biblioteca publică orășenească	Directorul instituției;	15000 cărți procurate pentru biblioteca publică orășenească;	Facturile fiscale;
	Sporirea numărului de cititori;	Procurarea literaturii pentru biblioteca pentru copii	Directorul instituției;	5000 cărți procurate la biblioteca pentru copii;	Lista cititorilor;
	Deservirea eficientă a cititorilor; Diversificarea grupurilor de cititori pe categorii de varsta, ocupație, interese;	Procurarea echipamentului tehnic necesar; Crearea raftului de cărți electronice;	Directorul instituției;	2 calculatoare, 1 imprimantă, 1 xerox la biblioteca pentru copii; 10 cărți electronice procurate;	Lista literaturii solicitate;

DS.5. Protecția mediului ambiant și menținerea echilibrului ecologic

OS. I. Asigurarea protecției zonelor verzi ale orașului și a fâșiilor forestiere

Măsuri generale	Rezultate	Acțiuni	Responsabil	Indicatori	Surse de verificare
Organizarea măsurilor de protecție a spațiilor verzi.	Mediu ambiant atractiv și curat;	Organizarea campaniilor de salubritate;	APL	Campanii de salubritate desfășurate;	Acte de predare-primire; Înregistrări foto-video;
	Cetățeni mai informați și mai conștienți în ceea ce privește aspectele de mediu ale orașului.	Organizarea campaniilor de informare în domeniul protecției spațiilor verzi;	APL	Campanii de informare realizate;	Facturi fiscale; Înregistrări foto-video;
	Zone ale orașului ecologizate și amenajate;	Organizarea campaniilor de înverzire a spațiilor verzi	APL;	Un procent mai înalt de înverzire;	Înregistrări foto-video; Lista de participare
	Minimizarea factorilor distructivi și poluanți a mediului ambiant;	Construcția cantonului pentru paznic; Angajarea paznicilor pentru	APL;	1 canton reparat; 2 paznici angajați; Nr. intervențiilor și	

	Administrarea corespunzătoare a spațiilor verzi potrivit prevederilor legale;	protecția spațiilor verzi;		sanctionarilor;	
	Comunitate atractivă din punct de vedere turistic;	Promovarea orașului ca comunitate curată cu mediul protejat;	APL;	Nr. de turiști ce vor vizita orașul și împrejurimile;	
Inventarierea și plantarea arborilor în scările și parcurile orașului.	Baza de date completată despre numărul copacilor din zonele verzi ale orașului;	Inventarierea arborilor în fiecare zonă verde; Întocmirea bazei de date;	APL;	O comisie formată; O bază de date completată	Actul de inventariere; Baza de date; Raportul comisiei consiliului local;
	Suprafețe de spații verzi noi amenajate; Calitatea aerului îmbunătățită; Avantaje estetice și spirituale pentru cetățenii orașului create;	Procurarea și plantarea arborilor pentru spațiile verzi ale orașului;	APL;	Nr. arborilor pentru spațiile verzi ale orașului plantați;	Facturile fiscale; Înregistrări foto-video;
Desfășurarea acțiunilor ecologice.	Cetățeni informați și activi, implicați în acțiuni ecologice;	Organizarea acțiunii "Râu curat";	Inspekția Ecologică Șoldănești;	Râul Ciorna și 2 afluenți curățați;	Facturi;
	Creșterea nivelului de cunoștințe privind protecția mediului, drepturi, obligații și responsabilități ale persoanelor fizice, grupurilor comunitare, autorități etc.	Organizarea acțiunii "Aer curat pentru toți";	APL;	2 campanii de informare realizate	Înregistrări foto-video;
	Cetățeni informați; Mediu ambiant conservat;	Elaborarea și editarea materialelor promoționale;	ONG local cu profil ecologic	4000 unități materiale promoționale editate;	Materialele promoționale;

	Oras verde si atractiv pentru turistii;	Repartizarea materialelor promoționale;	ONG local cu profil ecologic	4000 cetateni informati;	Lista participanților;
--	---	---	------------------------------	--------------------------	------------------------

OS. II. Educația cetățenilor în domeniul protecției mediului prin implementarea proiectelor și programelor în domeniu.

Măsuri generale	Rezultate	Acțiuni	Responsabil	Indicatori	Surse de verificare
Organizarea seminarelor de instruire în domeniul protecției mediului.	Cetățeni instruiți în domeniul protecției mediului; Mediu ambiant mai curat;	Organizarea evenimentelor de instruire, sensibilizare și informare;	APL; ONG I.E. Șoldănești;	10 training-uri organizate, cu 200 cetățeni instruiți și informați;	Listele participanților; Rapoartele financiare;
	Responsabilitate civica in domeniul protectiei mediului ambiant dezvoltata;	Elaborarea materialelor promoționale și informaționale;	ONG I.E. Șoldănești;	2000 materiale informaționale în domeniul protecției mediului;	Materialele informaționale; Înregistrări foto-video;
Organizarea campaniilor de educare și informare în domeniul ecologic.	Cetateni informati si sensibilizati in domeniul protectiei mediului;	Elaborarea buletinului ecologic;	APL; ONG I.E. Șoldănești;	Buletin ecologic elaborat;	Buletinul ecologic;
	Cetateni informati si sensibilizati in domeniul protectiei mediului;	Elaborarea materialelor promotionale	ONG I.E. Șoldănești;	Pliantul elaborat, 2000 pliante distribuite;	Materiale promotionale;
	Oraș curat cu cetățeni activi, responsabili și informați	Organizarea concursului “Cea mai amenajată mahală”;	ONG I.E. Șoldănești;	1 concurs organizat; 3 premii oferite;	Înregistrări foto-video; Lista participanților;
Desfășurarea acțiunilor eco-turistice.	Rutele turistice bine stabilite și atractive pentru turiști;	Evaluarea potentialului turistic al orasului;	APL;	2 rute turistice stabilite;	Lista participanților;
	Potențial turistic valorificat și promovarea imaginii orasului Soldanesti ca destinație turistică;	Elaborarea și editarea materialelor promoționale;	APL;	Nr. materialelor promotionale elaborate și distribuite;	Facturi fiscale, rapoarte financiare;

	Sporirea numarului de turisti;	Organizarea evenimentelor de promovare a potentialului turistic;	APL;	Nr. de turisti ce vor vizita orasul;	Înregistrări foto-video;
--	--------------------------------	--	------	--------------------------------------	--------------------------

OS. III. Asigurarea condițiilor bune de odihnă și agrement pentru cetateni

Măsuri generale	Rezultate	Acțiuni	Responsabil	Indicatori	Surse de verificare
Amenajarea unei plaje de odihna si agrement in preajma lacului orasenesc;	Un lac curat și plajă bine amenajată;	Salubritatea lacului si a terenurilor aferente	APL;	Plajă amenajată cu 20 m ³ de nisip;	Înregistrări foto-video;
	Loc de odihna si agrement pentru cetateni amenajat;	Procurarea utilajului necesar pentru amenajare;	APL;	12 obiecte de plaja instalate;	Contactul de achiziție; Rapoartele; Facturile fiscale;
	Conditii bune de joaca pentru copii	Amenajarea unui teren de joaca pentru copii	APL;	1 loc de joaca pentru copii amenajat;	Înregistrări foto-video; Rapoartele;
Amenajarea și dotarea Parcului public.	Un parc modern cu utilaj specific și corespunzător; Loc de odihna si agrement pentru cetateni amenajat;	Reparația capitală a scenei de vara; Instalarea luminii 300 m ² de pasaj;	APL;	1 scena de vara reparata capital; 1 sistem de iluminare functional	Facturile fiscale; Contactul de achiziție;
Reparatia stadionului și dotarea cu utilaj sportiv.	Stadion modern și dotat cu utilajul necesar;	Reparația capitala a stadionului;	APL	1 stadion reparat	Set de poze; Rapoarte financiare, Facturi fiscale;
	Servicii sportive calitative pentru cetățeni;	Procurarea si instalarea utilajului sportiv necesar;	APL	Nr. de seturi de utilaj procurate si instalate	Rapoarte financiare, Facturi fiscale;
	Cetateni mai sanatosi si pregatiti fizic; Imaginea orasului promovata prin intermediul competitiiilor sportive	Organizarea competitiiilor sportive raionale	APL	Nr. competitii organizate	Set de poze;

	organizate;				
--	-------------	--	--	--	--

2.4. MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA

Construirea unui sistem de monitorizare și evaluare al strategiei de dezvoltare este necesar pentru a urmări în mod continuu implementarea și pentru a putea acționa rapid și eficient în cazul apariției unor eventuale probleme.

Monitorizarea și evaluarea stadiului de implementare a Strategiei de dezvoltare socio-economice a or. Șoldănești va fi realizată la nivelul fiecărei direcții strategice, prin utilizarea unui sistem comun de indicatori cantitativi și calitativi, prezentat în Planul de măsuri conform Direcțiilor strategice. Calitatea, eficiența și eficacitatea acțiunilor întreprinse vor reflecta modul în care sunt realizate obiectivele strategiei. Deasemenea, analiza va urmări și gradul de satisfacere al cetățenilor, impactul realizat în urma implementării proiectelor și calitatea respectării standardelor naționale. În procesul de evaluare va fi inclusă o perspectivă complexă, conform unor criterii și etape multiple stabilite în Planul de monitorizare ce va fi elaborat ulterior adoptării Strategiei de către Consiliul local pentru fiecare trimestru în conformitate cu Anexa 1. În scopul urmăririi progresului în realizarea obiectivelor propuse vor fi întreprinși următorii pași de evaluare:

- Evaluarea continuă (auto evaluarea) – la nivelul fiecărui parteneriat strategic implicat în procesul de implementare pentru identificarea la timp a riscurilor potențiale.
- Evaluarea intermediară – trimestrială, pentru a introduce schimbările necesare și acțiuni corective atunci când este necesar.
- Evaluarea finală – cu participarea tuturor factorilor interesați în strategie, pentru a urmări măsura în care au fost realizate obiectivele.
- Evaluarea ex-post – o activitate menită să identifice efectele pe termen lung și sustenabilitatea efectelor pozitive.

Monitorizarea acțiunilor administrației publice în atingerea scopului general al Strategiei intra în responsabilitatea Primarului și a Consiliului local și va fi realizată de Consiliul participativ, constituit din reprezentanți ai administrației publice locale, societății civile și agenților economici din teritoriu.

Procesul de monitorizare și evaluare va fi realizat de către Consiliul participativ (Unitatea de Implementare a Strategiei) care va realiza rapoarte asupra rezultatelor proceselor de monitorizare și evaluare ce vor fi prezentate Primarului și Consiliului local privind realizarea acțiunilor Strategiei. Rapoartele vor sta la baza planurilor de acțiuni curente, fiind totodată făcute publice. Procesul de raportare se va axa pe:

- Raportarea trimestrială cu privire la proiectele și acțiunile implementate din cadrul Strategiei. Informația privind resursele și volumele valorificate va fi acumulată lunar de către subdiviziunile primăriei și Consiliul participativ;
- Raportarea trimestrială cu privire la gradul de realizare a Planului de Acțiuni 2014-2016;
- Raportarea anuală (realizată de Primar în colaborare cu Consiliul participativ) cu privire la progresul în realizarea Strategiei socio-economice de dezvoltare a orașului Șoldănești.

Monitorizarea și evaluarea va fi realizată în mod transparent, fapt ce va responsabiliza actorii implicați în realizarea acțiunilor Strategiei. Acțiunile de corecție în implementarea Strategiei vor fi aprobate prin decizia Consiliului local la propunerea Primăriei elaborată în colaborare cu Consiliul participativ.

2.5 ANALIZA RISCURILOR

Orice strategie de dezvoltare implică anumite riscuri. Riscurile pot avea atât un caracter intern, referindu-se aici la greșelile manageriale, cât și un caracter extern reprezentat practic de orice eveniment din afara comunității care poate afecta în mod negativ implementarea strategiei. În compartimentul Analiza riscurilor sînt listate cele mai importante riscuri la care se expune

Strategia și care ar putea afecta în mod negativ activitatea APL în realizarea obiectivelor. Acest document a fost elaborat cu suportul proiectului USAID de Susținere a Autorităților Locale din Moldova (LGSP) în parteneriat cu Centrul CONTACT. Viziunile exprimate nu corespund în mod obligatoriu celor ale Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) ori Guvernului SUA.

trasate, precum și modalitățile de prevenire, ținând cont atât de probabilitatea apariției acestora, cât și a impactului produs.

Riscuri posibile	Acțiuni de prevenire
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Riscuri interne</i> 	
Confruntări de interese privind implementarea Strategiei.	Informare sporită despre măsurile și prioritățile de dezvoltare locală; Realizarea unui dialog permanent despre avantajele implementării obiectivelor Strategiei; Aplicarea metodelor de management al conflictului;
Conflicte politice în Consiliul local Șoldănești.	Negocieri permanente cu fracțiunile politice și liderii politici locali; Implicarea tuturor membrilor CL în activitățile de realizare a Strategiei; Asigurarea transparenței sporite în activitatea APL și CL Șoldănești;
Politizarea instituțiilor locale de prestare a serviciilor comunale.	Aplicarea metodelor de management al conflictului; Dialog permanent și aplicarea metodelor de mediere și negociere; Identificarea scopurilor comune și a consensului;
Atitudine indiferentă a cetățenilor față de serviciile prestate și a angajamentelor asumate.	Organizarea audierilor publice; Organizarea meselor rotunde și a ședințelor tematice; Desfășurarea concursurilor cu implicarea cetățenilor; Prezentarea exemplurilor de succes;
Proces participativ redus în implementarea Strategiei.	Organizarea audierilor publice; Implicarea tinerilor în procesul de implementare a Strategiei și în procesul decizional; Organizarea meselor rotunde și a ședințelor tematice; Desfășurarea concursurilor cu implicarea cetățenilor; Organizarea vizitelor de studiu în alte localități din țară performante în domeniul parteneriatului comunitar;
Resurse financiare limitate.	Identificare permanentă a finanțatorilor interni și externi; Crearea unei baze de date a finanțatorilor cu actualizare permanentă; Atragerea investițiilor străine și implementarea proiectelor în diverse domenii ale Strategiei
Capacități reduse în atragerea investițiilor.	Realizare de seminare și training-uri în domeniul elaborării proiectelor, colectării de fonduri, managementul proiectelor, etc.; Crearea condițiilor de dezvoltare a societății civile în oraș; Dezvoltare de parteneriate locale; Implicarea experților externi în domeniul de consultanță și training;
Colaborare insuficientă între autoritățile locale și agenții economici.	Instituirea parteneriatelor public-private; Consolidarea parteneriatelor existente; Facilitarea agenților economici în lansarea afacerilor; Implicarea și convingerea agenților economici în participarea comunitară;
Informarea redusă a populației.	Utilizarea mijloacelor mass-media locale; Plasarea avizelor informaționale; Publicarea buletinelor informaționale; Montarea panourilor de informare; Organizarea campaniilor de informare în diverse domenii cu aplicarea unui spectru larg de metode dedicate;
Insuficiența cadrelor calificate în	Colaborarea cu instituțiile de învățământ;

diverse domenii.	Motivarea specialiștilor; Dezvoltarea instruirii interne; Captare de experți din interior și exterior; Monitorizarea sistematică a situației;
• <i>Riscuri externe</i>	
Instabilitatea politică.	Identificarea tangențelor comune și colaborarea cu partidele politice; Realizarea măsurilor de conștientizare a priorităților de dezvoltare locală;
Legislație imperfectă cu mecanisme de aplicare ambiguă.	Organizarea unor activități coerente de advocacy și lobby; Implicarea experților străini în problemele legate de legislație;
Majorarea prețurilor la resursele energetice.	Promovarea utilizării surselor noi și regenerabile de energie; Diversificarea surselor de aprovizionare cu energie și sporirea eficienței energetice; Economisirea și combaterea comportamentului risipitor de resurse energetice prin diverse forme de informare, educare, sancționare; Ajutorarea financiară a populației cu venituri scăzute;
Presiuni din partea instituțiilor de stat.	Asigurarea corectitudinii în toate domeniile de activitate APL; Elaborare de rapoarte pe activitățile realizate; Informare sporită și transparență în activitatea APL;
Corupția sporită.	Verificarea neîntreruptă a pericolelor legate de corupție; Verificarea integrității funcționarilor și sancționarea pentru încălcări; Organizarea campaniilor de informare în domeniul combaterii corupției; Implementare de proiecte în domeniu;
Migrația sporită a populației apte de muncă.	Crearea noilor locuri de muncă; Dezvoltarea și stimularea sectorului economic; Sporirea calității serviciilor; Îmbunătățirea infrastructurii;
Calamități naturale.	Pregătire anticipată pentru prevenirea consecințelor nefaste a calamităților naturale; Procurare de echipamente și materiale speciale; Informarea și instruirea populației despre tipul de comportament în situații extreme;
Repartizarea resurselor financiare din fondurile naționale pe criterii politice;	Optarea pentru o mai mare transparență în procesul de alocare a resurselor; Monitorizarea permanentă a activităților fondurilor naționale; Optarea pentru un concept clar de criterii al sistemului de fonduri naționale, care să stabilească un echilibru între aspectele politice, tehnice, financiare și legale existente privind repartizarea fondurilor, procesul de implementare și rezultatele proiectelor realizate.
Schimbarea spectrului politic la nivel național;	Colaborare cu forțele politice din țară; Identificarea consensului prin plasarea pe prim plan bunăstarea cetățenilor și nu ambițiile politice;

ANEXE

FIȘE DE PROIECTE

Pe baza procesului strategic participativ, au fost elaborate 6 fișe de proiecte model, în funcție de prioritățile stabilite și de potențialele surse de finanțare.

FISA I

Dirrecția strategică: Promovarea valorilor spirituale și îmbunătățirea calității educației

Nr.	Itemi	Descriere
1.	Denumirea localității	Orașul Șoldănești;
2.	Denumirea proiectului	Copii aflați în siguranță și protecție la grădinița „Andrieș”;
3.	Enunțul problemei	Condiții nefavorabile pentru securitatea și dezvoltarea copiilor în aer liber la grădinița- creșă „Andrieș”;
4.	Obiectivul general	Condiții favorabile pentru securitatea și dezvoltarea fizica a copiilor în aer liber la grădinița- creșă „Andrieș”;
5.	Obiective specifice	OS1. Crearea condițiilor de joacă pentru 250 de copii timp de 4 luni; OS2. Informarea a 250 de părinți despre siguranța și protecția copiilor, timp de o lună;
6.	Indicatori	<u>Cantitativi:</u> OS1 <ul style="list-style-type: none"> • 6 nisipiere, 3 căsuțe, 12 scrînciobe, 4 topogane, 6 măsuțe, 12 scăunele, 6 foisoare, un panou de baschet instalate pe terenul de joc; • 500 m² de gard instalate; OS2 <ul style="list-style-type: none"> • 250 părinți informați despre siguranța și protecția copiilor; • 500 materiale informaționale repartizate; • 3 întruniri organizate; <u>Calitativi:</u> OS1 <ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea dezvoltării fizice, instructiv-educative a copiilor din grădinița „Andrieș”; • Nivel sporit de frecvență; OS2 <ul style="list-style-type: none"> • Grad sporit de conștientizare a părinților despre siguranța și protecția copiilor; <u>Impact:</u> OS1 <ul style="list-style-type: none"> • Cu 90 % mai multi copii fizic dezvoltați, sănătoși și protejați, după 2 luni a implementării proiectului; • Frecvență sporită evaluate peste 4 luni;

7.	Parteneri posibili	1. APL; 2. Comunitatea; 3. Consiliul Raional; 4. Asociațiile de părinți; 5. Agenți economici; 6. Direcția de învățământ;
8.	Valoarea estimativă a proiectului	700 000 lei;
9.	Oportunități de finanțare	UNDP, Asociații religioase, Fonduri europene;
10.	Perioada de implementare	2014-2015.

FISA II

Direcția strategică: Promovarea valorilor spirituale și îmbunătățirea calității educației

Nr.	Itemi	Descriere
1.	Denumirea localității	Orașul Șoldănești;
2.	Denumirea proiectului	Reabilitarea edificiului bibliotecii publice orășenești;
3.	Enunțul problemei	Condiții nefavorabile pentru cititori, colaboratori și fondul de carte al bibliotecii publice din or. Soldanesti ;
4.	Obiectivul general	Condiții îmbunătățite pentru oferirea serviciilor bibliografice și păstrarea fondului de carte al bibliotecii publice orășenești ;
5.	Obiective specifice	OS1. Renovarea edificiului bibliotecii publice orășenești, timp de 6 luni; OS2. Organizarea eficientă și păstrarea fondului de carte în număr de 32 000 de unități, în perioada de 3 luni;
6.	Indicatori	<p><u>Cantitativi:</u></p> <p>OS1</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Reparația capital a 300 m² de acoperiș realizată ; ● 600 m² de pereți exterior ai bibliotecii publice orășenești reparați; <p>OS2</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 32 000 unități de carte păstrate; <p><u>Calitativi:</u></p> <p>OS1</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Grad sporit a activității bibliotecii publice orășenești; ● Nivel sporit de frecvență a beneficiarilor bibliotecii; ● Cititori satisfăcuți de condiții prielnice pentru lectură și studiere; ● Număr majorat a activităților culturale; <p>OS2</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 100 % fond de carte pastrat; ● Beneficiari satisfăcuți de nivelul eficient de deservire; <p><u>Impact:</u></p> <p>OS1</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Creșterea numărului de cititori cu 20 % după 10 luni;

		<ul style="list-style-type: none"> • Diversificarea și creșterea numărului de activități culturale cu 15 %, după renovarea edificiului bibliotecii publice orășenești ; <p>OS2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sporirea potențialului bibliotecii după 5 luni;
7.	Parteneri posibili	<ol style="list-style-type: none"> 1. APL; 2. Consiliul Raional; 3. Asociațiile părinților; 4. Agenți economici; 5. Direcția de învățământ; 6. ONG-urile;
8.	Valoarea estimativă a proiectului	600 000 lei;
9.	Oportunități de finanțare	Fonduri europene; Fundația SOROS; Asociații culturale din România;
10.	Perioada de implementare	APL; Consiliul Raional; Asociațiile părinților; Agenți economici; Direcția de învățământ; ONG-urile;

FISA III

Direcția strategică: Modernizarea infrastructurii comunale și asigurarea eficienței energetice

Nr.	Itemii	Descriere
1.	Denumirea localității	Orașul Șoldănești;
2.	Denumirea proiectului	Conservarea energiei termice la grădinița „Andrieș”;
3.	Enunțul problemei	Cheltuieli excesive pentru încălzirea grădiniței „Andrieș”;
4.	Obiectivul general	Micșorarea cheltuielilor pentru încălzirea grădiniței „Andrieș” în perioada rece a anului;
5.	Obiective specifice	OS1. Conservarea energiei termice și reabilitarea edificiului grădiniței „Andrieș” timp de 4 luni; OS2. Informarea cetățenilor orașului Șoldănești în domeniul eficienței energetice timp de 2 luni;
6.	Indicatori	<p><u>Cantitativi:</u></p> <p>OS1</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1683 m² e acoperis schimba; • 1211 m² ferestre de lemn inechitate schimbate pe ferestre din termopan- 1211 m²; • 3821 m² pereti termic Izolati; <p>OS2</p> <ul style="list-style-type: none"> • 500 pliante editate și repartizate; • 200 părinți instruiți în domeniul eficienței energetice; <p><u>Calitativi:</u></p> <p>OS1</p> <ul style="list-style-type: none"> • 80 % din părinți satisfăcuți de rezultatele proiectului; • Condiții confortabile la grădinița „Andrieș” create; <p>OS2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cetățeni sensibilizați în domeniul eficienței energetice; <p><u>Impact:</u></p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Micșorarea cu 20 % a cheltuielilor pentru încălzire; • Creșterea gradului de confort a copiilor din gradinita; • Creșterea procentului de frecvență la grădinița „Andrieș” peste un an de la implementarea proiectului ;
7.	Parteneri posibili	<ol style="list-style-type: none"> 1. APL; 2. Consiliul Raional; 3. ADR Centru; 4. Direcția generală de învățământ din raion; 5. Părinții copiilor;
8.	Valoarea estimativă a proiectului	3 200 000 lei;
9.	Oportunități de finanțare	Bugetul raional, Fondul de eficiență energetică; FNDR; FISIM; Fonduri europene
10.	Perioada de implementare	2014 - 2015;

FISA IV

Direcția strategică: Dezvoltarea sectorului economic și al turismului.

Nr.	Item	Descriere
1.	Denumirea localității	Raionul Șoldănești;
2.	Denumirea proiectului	Centrul Regional de oportunități pentru dezvoltarea businessului mic și mijlociu
3.	Enunțul problemei	Condiții nefavorabile pentru impulsivitatea și susținerea tinerilor întreprinzători;
4.	Obiectivul general	Crearea condițiilor favorabile pentru impulsivitatea și susținerea tinerilor întreprinzători;
5.	Obiective specifice	<p>OS1. Informarea cetățenilor din orașul și raionul Șoldănești despre misiunea centrului timp de 6 luni;</p> <p>OS2. Renovarea edificiului destinat centrului timp de 6 luni;</p> <p>OS3. Instruirea a 15 potențiali tineri în domeniul dezvoltării afacerilor, timp de 2 luni;</p>
6.	Indicatori	<p><u>Cantitativi:</u></p> <p>OS1</p> <ul style="list-style-type: none"> • Un site de informare creat; • 32 panouri informative instalate; • 6 articole informative în presa locală publicate; • 320 de tineri informați; • 500 pliante informative elaborate și repartizate; <p>OS2</p> <ul style="list-style-type: none"> • un edificiu renovat și adaptat necesitatilor; • 10 săli de incubare a afacerilor amenajate; <p>OS3</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5 specialiști pentru instruire a tinerilor întreprinzători contractați; • 4 seminare de instruire realizate; • 15 persoane instruite; <p><u>Calitativi:</u></p>

		<p>OS1</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 70 % din populația orașului informată ; <p>OS2</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Condiții favorabile pentru desfășurarea activității incubatoarelor de afaceri; <p>OS3</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 15 tineri cu capacități avansate și pregătiți pentru a începe o activitate; <p><u>Impact:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● Gradul de sustenabilitate a înființării unor noi afaceri, circa 75 %, după instruirea în cadrul centrului; ● 10 locuri de muncă nou create; ● Un venit suplimentar la bugetul local;
7.	Parteneri posibili	<ol style="list-style-type: none"> 1. Administrația locală din localitățile partenere; 2. Consiliul Raional;
8.	Valoarea estimativă a proiectului	1 300 000 lei;
9.	Oportunități de finanțare	USAID; Fonduri europene; FNDR; GIZ;
10.	Perioada de implementare	2014-2016

FISA V

Direcția strategică: Îmbunătățirea serviciilor sociale

Nr.	Itemii	Descriere
1.	Denumirea localității	Orașul Șoldănești;
2.	Denumirea proiectului	Instituțiile publice în serviciul și accesul persoanelor cu dizabilități;
3.	Enunțul problemei	Clădiri și instituții publice inaccesibile pentru persoanele cu dizabilități;
4.	Obiectivul general	Clădiri și instituții publice accesibile și deschise pentru persoanele cu dizabilități;
5.	Obiective specifice	OS1. Informarea administrației a 5 instituții publice în domeniul nediscriminării în obținerea informațiilor și serviciilor publice timp de o lună; OS2. Crearea condițiilor de acces pentru persoanele cu dizabilități locomotorii către 5 instituții publice timp de 3 luni;
6.	Indicatori	<p><u>Cantitativi:</u></p> <p>OS1</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 25 persoane informate în domeniul nediscriminării; ● 50 materiale informaționale repartizate; <p>OS2</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 5 rampe de acces construite; <p><u>Calitativi:</u></p> <p>OS1</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Administrația instituțiilor publice mai calificată și mai competentă în domeniul nediscriminării; <p>OS2</p>

		<ul style="list-style-type: none"> ● 90 % din persoanele cu dizabilități satisfăcute de rezultatul proiectului; ● Condiții optime de acces la instituțiile publice asigurate; <p><i>Impact:</i> Gradul înalt de frecvență a persoanelor cu dizabilități, la instituțiile publice după o lună;</p>
7.	Parteneri posibili	<ol style="list-style-type: none"> 1. APL; 2. Consiliul Raional; 3. Direcția Raională de Asistență social și Protecție a familiei; 4. Confesii religioase;
8.	Valoarea estimativă a proiectului	100 000 lei;
9.	Oportunități de finanțare	Consiliul raional, Ministerul de resort, Fonduri europene; USAID; UNDP; FISM; Fundația Soros;
10.	Perioada de implementare	3 luni.

FISA VI

Direcția strategică: Protecția mediului ambiant și conservarea echilibrului ecologic

Nr.	Itemi	Descriere
1.	Denumirea localității	Orașul Șoldănești;
2.	Denumirea proiectului	O viață frumoasă într-un oraș curat!;
3.	Enunțul problemei	Cunoștințe ecologice reduse a cetățenilor din orașul Șoldănești- un impediment în păstrarea unui mediu Curat;
4.	Obiectivul general	Cetățeni conștienți, cu abilități de selectare și depozitare a deșeurilor menajere;
5.	Obiective specifice	<p>OS1. Informarea a 80 % din cetățeni despre necesitatea preselecției și depozitării deșeurilor la platforme autorizate timp de 2 luni ;</p> <p>OS2. Motivarea a 50 % din locuitorii orașului Șoldănești de a păstra curățenia în localitate, timp de 6 luni ;</p> <p>OS3. Asigurarea transparenței activităților proiectului prin editarea unui buletin ecologic;</p>
6.	Indicatori	<p><u>Cantitativi:</u></p> <p>OS1</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 5200 de cetățeni informați în cadrul adunărilor de cartier; <p>OS2</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 1 concurs “Cea mai curata mahala” realizat; ● 3 premii oferite; <p>OS3</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Buletin ecologic editat și repartizat; <p><u>Calitativi:</u></p> <p>OS1</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 5200 cetățeni cu noi cunoștințe în domeniul păstrării curățeniei; <p>OS2</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Grad sporit de educației ecologice;

		<p>OS3</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cetățeni motivați în domeniul protecției mediului; <p><u>Impact:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Mediu ambiant mai curat; • Număr redus de plângeri din partea cetățenilor, cu privire la acumularea neautorizată a deșeurilor, după 3 luni; • Grad sporit de mulțumire a cetățenilor, de calitatea serviciului, după o lună;
7.	Parteneri posibili	<ol style="list-style-type: none"> 1. APL; 2. Consiliul Raional; 3. ONG local cu profil ecologic;
8.	Valoarea estimativă a proiectului	600 000 lei;
9.	Oportunități de finanțare	GIZ; UNDP; FNDR;
10.	Perioada de implementare	Februarie- August 2014

FISA VII

Dirrecția strategică: Promovarea valorilor spirituale și îmbunătățirea calității educației

Nr.	Itemi	Descriere
1.	Denumirea localității	Orașul Șoldănești;
2.	Denumirea proiectului	Grafica de calculator- arta nouă pentru tineri;
3.	Enunțul problemei	Tinerii din orașul Șoldănești nu au acces la tehnologiile informaționale moderne în Școala de Arte Plastice ;
4.	Obiectivul general	Accesul liber al tinerilor din orașul Șoldănești la tehnologiile informaționale în Școala de Arte Plastice ;
5.	Obiective specifice	OS1. Crearea condițiilor tehnice necesare pentru realizarea graficii de calculator, timp de 2 luni ; OS2. Instruirea a 65 tineri în domeniul graficii la calculator și efectuarea lucrărilor grafice, pe o perioadă de un an; OS3. Desiminarea succesului și asigurarea transparenței în implementarea proiectului, timp de un an;
6.	Indicatori	<p><u>Cantitativi:</u></p> <p>OS1</p> <ul style="list-style-type: none"> • O sală de lucru dotată cu echipament ; • 3 calculatoare, 7 tablete grafice și o imprimantă color – procurate și instalate; <p>OS2</p> <ul style="list-style-type: none"> • 65 tineri cu vârsta cuprinsă între 9- 18 ani instruiți în domeniul graficii la calculator; <p>OS3</p> <ul style="list-style-type: none"> • O pagină web a Școlii de Arte Plastice creată • O galerie virtuală creată; • 50 publicații în ziare; • 3 interviuri, secvențe video; • 500 cetățeni sensibilizați în domeniul graficii de calculator; • 200 lucrări expuse la 6 expoziții publice; <p><u>Calitativi:</u></p>

		<p>OS1</p> <ul style="list-style-type: none"> • 100 % beneficiari satisfăcuți de nivelul de dotare a sălii și acces la informații; • Nivel sporit de frecvență la cursurile de grafică la calculator; <p>OS2</p> <ul style="list-style-type: none"> • 65 tineri cu abilități artistice dezvoltate pentru realizarea lucrărilor grafice; • Beneficiari satisfăcuți de nivelul eficient de deservire; <p>OS3</p> <ul style="list-style-type: none"> • 50 000 vizualizări și accesări ai paginii web; • Sporirea transparenței cu 50 %; • Creșterea interesului mass-media față de domeniul graficii la calculator; <p><u>Impact:</u></p> <p>OS1</p> <ul style="list-style-type: none"> • Creșterea numărului de solicitări pentru înscrierea la cursurile în domeniul graficii la calculator după un an de la implementarea proiectului; <p>OS2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Scaderea infractiunilor în rândurile tinerilor după 1 an de la implementarea proiectului
7.	Parteneri posibili	<ol style="list-style-type: none"> 1. APL; 2. Consiliul Raional; 3. Asociațiile părinților Școlii de Arte Plastice ; 4. Secția cultură, orașul Șoldănești; 5. Administrația liceului teoretic „Alexei Mateevici”, orașul Șoldănești; 6. Administrația liceului teoretic „Ștefan cel Mare”, orașul Șoldănești; 7. ONG „Pro-Democrația”, orașul Șoldănești;
8.	Valoarea estimativă a proiectului	170 000 lei;
9.	Oportunități de finanțare	Fonduri europene prin programe transfrontaliere; Fundația SOROS;
10.	Perioada de implementare	12 luni

